

การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ของนักศึกษาในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ
ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

ปริญญานิพนธ์

ของ

บุญส่ง วงศ์คำ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

พฤษภาคม 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

370.๗๒๖๘

พ 58๘ ๗

๖.๖

การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ของนักศึกษาในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ
ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

พ 5 ก.พ. ๖๖๖

บทคัดย่อ
ของ
บุญส่ง วงศ์คำ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

พฤศจิกายน 2542

๑๖ ๒๐๑

บุญส่ง วงศ์คำ. (2542). การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษาในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาระดับปริญญาตรี). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์, รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, และเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี และเปรียบเทียบตัวแปรที่สัมพันธ์ดังกล่าวของนักศึกษาในกลุ่มที่มีเจตนาสูงและกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้แบบวัดที่เป็นมาตรประเมินจิตอันติบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นักศึกษาโปรแกรมวิชาเอกการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันราชภัฏอีสานเหนือจำนวน 313 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และ t - test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี เท่ากับ 0.398 และ 0.265 ตามลำดับ มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.433 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 องค์ประกอบด้านเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี สามารถอธิบายหรือทำนายเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีได้ ร้อยละ 18.7
2. นักศึกษากลุ่มที่มีเจตนาสูงและกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน มีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, และมีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนกลุ่มวิชาการศึกษาปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักศึกษากลุ่มที่มีเจตนาสูงและกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาเอกการศึกษาระดับปริญญาตรี มีเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักศึกษากลุ่มที่มีเจตนาสูงและกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู มีเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี ไม่มีความแตกต่างกัน

5. นักศึกษากลุ่มที่มีเจตนาสูงและกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนโปรแกรมวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มีเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย, ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย, การประเมินผล การเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย, ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย, และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A STUDY OF VARIABLES RELATING TO INTENTION TO STUDY IN THE
EARLY CHILDHOOD PROGRAM AMONG STUDENT IN NORTHEASTERN
RAJABHAT INSTITUTES CONSORTIUM ACCORDING TO
THE REASONABLE ACTION THEORY

AN ABSTRACT
BY
BOONSONG WONGKHUM

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the master of education degree in Early childhood Educational
at Srinakharinwirot University
November 1999

Boonsong Wongkhum. (1999). *Study of variables relating to intention to study in the early childhood education program among students in northeastern Rajabhat institutes consortium according to the reasonable action theory*. Master thesis, M.Ed. (Early Childhood Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor committee : Asst. Prof. Dr.Sirima Pinyoanuntapong, Assoc. Prof. Dr.Booncherd Pinyoanuntapong.

The purpose of this research was firstly to study relationship between variables relating to intention to study in the early childhood education program. Those are as the following : attitudes toward the program, beliefs in the program, evaluation of the program, subjective norm in studying in the program, beliefs in a referent group about the program, motivation to comply with a referent group, and intention to be educated in the program. Sccondly, this research was to compare those respective variables relating with seven scale. The sample group of this study comprised 313 students in the northeastern Rajabhat Institutes. The data were analyzed using peason product moment correlation, multiple correlation and student t – test.

The results were summarized as follows :

1. Attitude to wards the program and subjective norm in the program were related to intention to be education in the program with coefficients of 0.398 and 0.256 respectively. Their multiple correlation coefficient was 0.433. All were statistically significant at .01. The conpronents of attitudes toward the program together with subjective norm in studying in the program were able to explain and predict intention to be educated in the program with a percentage of 18.7

2. Students with high versus low intention to study in general education courses were significantly different in statistic at .001 respectively in beliefs in the program, evaluation of the program, and beliefs in a referent group about the program. They were also significantly different at .01 in subjective norm in studying in the program and in motivation to comply with a referent group in studying in the program however, the were significantly different at .05 in attitudes toward studying in the program.

3. Students with high versus low intention to study in the program were significantly different at .001 in attitudes, beliefs in the program, evaluation of the program, beliefs in a referent group, and motivation respectively. However, They were different at .01 in subjective norm.

4. Students with high versus low intention to study in teacher education courses were different at .001 respectively on the facets mentioned above with number 3, but they were not different on the factet of subjective norm.

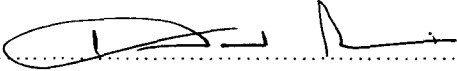
5. Students with high versus low intention to study in the early childhood education program were significantly different at .001 in attitudes, beliefs in the program, evaluation of the program, beliefs in a referent group, and motivation respectively. However, They were different at .01 in subjective norm.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ของนักศึกษา
ในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

ของ
นายบุญส่ง วงศ์คำ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)
วันที่ 30 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2542

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญนนตพงษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร.พัฒนา ชัชพงศ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้เพราะความเมตตากรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริมา ภิญโญนันตพงษ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์ กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ ตลอดจนชี้แนวทาง และ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำปริญญานิพนธ์ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ และ อาจารย์ ดร. พัฒนา ชัชพงศ์ ที่ให้ความกรุณารับเป็นกรรมการในการสอบปริญญานิพนธ์ ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง พร้อมด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ การบุญญจักร ที่ได้กรุณาเรียบเรียงบทคัดย่อให้มีความถูกต้องชัดเจน เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์ อาจารย์ ดร. สุพร เข้มแข็ง และ อาจารย์ สุธิตรา ขาวสำอาง ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของแบบวัดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ท่านอธิการบดีสถาบันราชภัฏ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม สถาบันราชภัฏอุดรธานี สถาบันราชภัฏเลย และ สถาบันราชภัฏสกลนคร และอาจารย์ในโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณนักศึกษาทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัดตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ความสำเร็จใด ๆ ในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทุกท่านที่ได้ให้การอบรมสั่งสอน ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่ดีและมีคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย

คุณค่า และประโยชน์ใด ๆ ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ ของบิดา มารดา ครู-อาจารย์ ทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่ดีให้แก่ผู้วิจัย ซึ่งเป็นสิ่งที่มีคุณค่ายิ่งหาที่เปรียบมิได้ และขอขอบคุณ คุณณอมรัตน์ วงศ์คำ ด.ช.ทินกร วงศ์คำ ด.ญ.อาทิตยา วงศ์คำ พร้อมญาติพี่น้องทุกคนที่สนับสนุนและให้กำลังใจผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา จนทำให้ปริญญานิพนธ์สำเร็จได้ด้วยดี

บุญส่ง วงศ์คำ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า.....	7
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย.....	10
ความหมายของเด็กปฐมวัย.....	10
ความหมายของการศึกษาปฐมวัย.....	10
ความสำคัญของการศึกษาปฐมวัย.....	11
แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย.....	11
ขอบข่ายของการจัดการศึกษาปฐมวัย.....	13
พัฒนาการของเด็กปฐมวัย.....	13
ความหมายของพัฒนาการ.....	13
แบบแผนของพัฒนาการ.....	14
พัฒนาการของเด็กปฐมวัย.....	14
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย.....	17
ความหมายของหลักสูตร.....	17
ความหมายของแนวการจัดประสบการณ์.....	17
เป้าหมายของแนวการจัดประสบการณ์.....	18
การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย.....	19
หลักในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	20
ตารางกิจกรรมประจำวัน.....	21
กิจกรรมประจำวันที่จัดให้กับเด็กปฐมวัย.....	21
คุณลักษณะของครูปฐมวัย.....	25
การพัฒนาครูและนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	55
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	55
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	58
ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	61
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	75
กลุ่มตัวอย่าง.....	75
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	75
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	76
อภิปรายผล.....	78
ข้อเสนอแนะ.....	84
บรรณานุกรม.....	85
ภาคผนวก.....	91
ภาคผนวก ก.....	92
ภาคผนวก ข.....	96
ภาคผนวก ค.....	105
ภาคผนวก ง.....	122
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	128

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	การศึกษาเจตคติของผู้หญิงในการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด.....	46
2	เกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนโปรแกรมวิชา การศึกษาปฐมวัย.....	61
3	ค่าสถิติพื้นฐาน.....	65
4	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการ ศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือตามทฤษฎี การกระทำด้วยเหตุผล.....	66
5	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของเจตคติต่อการเรียนและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ต่อเจตนาในการเรียน โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย	68
6	การเปรียบเทียบคะแนนตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาสูงใน การเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน.....	70
7	เปรียบเทียบคะแนนตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาสูงใน การเรียนกลุ่มวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาเอก การศึกษาปฐมวัย.....	72
8	เปรียบเทียบคะแนนตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาสูงใน การเรียนกลุ่มวิชาชีพครู และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู.....	73
9	เปรียบเทียบคะแนนตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาสูงใน การเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนโปรแกรมวิชา การศึกษาปฐมวัย.....	74
10	แสดงความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย.....	93
11	แสดงความถี่ของกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย.....	94
12	แสดงความถี่ของค่าคุณศัพท์เกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย.....	95
13	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชา การศึกษาปฐมวัย.....	97
14	แสดงความสอดคล้องกับคะแนนรวมทั้งหมด ของแบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับการเรียน โปรแกรมวิชาการการศึกษาปฐมวัย.....	98
15	แสดงความสอดคล้องรายข้อกับคะแนนรวมทั้งหมด ของแบบวัดการประเมินผล เกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย.....	99
16	แสดงความสอดคล้องรายข้อกับคะแนนรวมทั้งหมด ของแบบวัดเจตคติต่อการเรียน โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย.....	100
17	แสดงความสอดคล้องกับคะแนนรวมทั้งหมด ของแบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงใน การเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย.....	101

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
18 แสดงความสอดคล้องรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ ของแบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตาม กลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย.....	102
19 แสดงความสอดคล้องรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย.....	103
20 แสดงความสอดคล้องรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบวัดเจตนาในการเรียนโปรแกรม วิชาการศึกษาปฐมวัย.....	104

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ภาพกรอบแนวคิดในการทำวิจัย.....	8
2. ภาพแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	42
3. ภาพแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลจากผล จากผลการศึกษา.....	69

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาทำให้พลเมืองของประเทศเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ อันจะก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าแก่ตนเองและประเทศชาติ ดังนั้นประเทศใดที่ประชาชนได้รับการศึกษากันอย่างทั่วถึง ประเทศนั้นย่อมมีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม (สำนักงาน ก.ค. 2535 : 1) สำหรับประเทศไทยการจัดการศึกษายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ เพราะอย่างยิ่งประสบกับปัญหาและอุปสรรคมากมาย เช่น ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ การขาดแคลนงบประมาณ ปัญหาการขยายโอกาสทางการศึกษา ความแตกต่างกันของโรงเรียนที่อยู่ในเมืองและชนบท เป็นต้น ปัญหาอย่างหนึ่งที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อระบบการศึกษาคือการขาดแคลนครูอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ . 2539 : 47) จะเห็นได้ว่าครูมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาบุคลากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งประชากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถที่สูงขึ้นเพื่อให้สามารถนำประเทศชาติไปสู่การพัฒนาที่สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกในยุค

โลกาภิวัตน์ (Globalization) ซึ่งตามแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ของกระทรวงศึกษาธิการเน้นที่การพัฒนาคน (human development) ได้กำหนดคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์โดยมุ่งพัฒนาให้มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคม (สุทัศน์ ปัทมมานิช. 2541 : 17) ดังนั้นจะเห็นว่าครูที่อยู่ในระบบการศึกษาคือบุคคลที่มีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าในอนาคต

ในภาวะปัจจุบันการผลิตครูของประเทศไทยได้มีสถาบันทางการศึกษาหลายแห่ง ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการผลิตครู เช่น ทบวงมหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาลัยนาฏศิลป์ วิทยาลัยพลศึกษา และสถาบันราชภัฏ (สนอง สุวรรณวงศ์. 2538 : 372-373) ในอดีตที่ผ่านมาวิทยาลัยครูเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ในการผลิตครูโดยตรง ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อจากวิทยาลัยครู เป็นสถาบันราชภัฏ เมื่อปี พ.ศ. 2538 ได้กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ รวมทั้งหมด 36 แห่ง อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง ภาคกลาง 9 แห่ง ภาคเหนือ 8 แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 8 แห่ง ภาคใต้ 5 แห่ง สถาบันราชภัฏได้รวมเป็นกลุ่มสถาบันราชภัฏ มีทั้งหมด 8 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสถาบันราชภัฏล้านนา กลุ่มสถาบันราชภัฏพุทธชินราช กลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ กลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานใต้ กลุ่มสถาบันราชภัฏศรีอยุธยา กลุ่มสถาบันราชภัฏทวารวดี กลุ่มสถาบันราชภัฏทักษิณ และกลุ่มสถาบันราชภัฏรัตนโกสินทร์ ปัจจุบันสถาบันราชภัฏได้เปิดสอนระดับอนุปริญญา และระดับปริญญาตรี ใน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ โดยสถาบันราชภัฏมีบทบาทหน้าที่ให้การศึกษาด้านวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุงและถ่ายทอดเทคโนโลยี ทำนุ บำรุง ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนผลิตครู การส่งเสริมวิทยฐานะครู การผลิตครูในสาขาที่ขาดแคลน ให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมและจริยธรรม (ทองอยู่ แก้วไทรฮะ. 2541 : 40) การที่จะได้ครูที่ดีนั้น บุคคลที่เข้ามาเรียนสายวิชาชีพครูจะต้องมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูอย่างแท้จริง จึงจะสามารถเป็นครูที่ดีมีคุณภาพได้ (เจริญศักดิ์ แสนภักดีดี 2541 : 61)

สถาบันราชภัฏในฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษา ที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตสายครู การที่จะผลิตบัณฑิตครูให้ดีและมีคุณภาพนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ สองประการ ประการแรก คือการสรรหาบุคคลที่เข้ามาเรียน

วิชาชีพครู อีกประการหนึ่งคือ ระบบที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2541 : 3-4) ระบบการคัดเลือกบุคคลเข้ามาเรียนครูนั้น ศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2539 : 77-79) กล่าวว่า บุคคลที่เข้ามาเรียนครูส่วนใหญ่ เป็นบุคคลที่พลาดโอกาสในการสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อหรือสอบคัดเลือกจากที่อื่นมา ระบบการสอบคัดเลือกบุคคลเข้ามาเรียนครูในปัจจุบันนั้น ไม่ได้คัดเลือกบุคคลที่มีใจรักในวิชาชีพครูอย่างแท้จริงเข้ามาเรียน ทำให้ได้บุคคลที่มีเจตคติที่ไม่ดีเข้าเรียนครู ทำให้การผลิตครูมีคุณภาพต่ำ ดังนั้นกระบวนการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ามาเรียนวิชาชีพครู จะต้องคัดเลือกบุคคลที่มีความตั้งใจจริงเข้ามาเรียนครู โดยใช้แบบทดสอบวัดเจตคติต่อวิชาชีพครู การสอบสัมภาษณ์เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครู ทดสอบความถนัดในด้านการสอน และทดสอบความเข้าใจในการวิเคราะห์งาน เป็นต้น อีกประการหนึ่งที่ส่งผลต่อคุณภาพการผลิตครู คือ การมีเจตคติต่อโปรแกรมวิชาที่เรียน ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา เช่น ระดับความสนใจ ความตั้งใจ ความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนาตนเองของนักศึกษา ซึ่งปัจจัยดังกล่าวจะส่งผลต่อความสำเร็จในการศึกษา รวมไปถึงความตั้งใจที่จะประกอบวิชาชีพครูในอนาคต (นิคม ทาแดง. 2538 : 92)

ดังนั้นจะเห็นว่าเจตคติต่อวิชาชีพครู และเจตคติต่อโปรแกรมวิชาที่เรียนสามารถส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาได้ ออสแคมป์ (Oskamp. 1977 : 5) กล่าวว่า เจตคติสามารถช่วยอธิบายพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออก และสามารถอธิบายการกระทำที่แตกต่างกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับ โรคิช (จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. 2538 : 4 ; อ้างอิงจาก Rokeach. 1970. *Beliefs, attitude, and values.*) กล่าวว่า เจตคติเป็นการสะสมความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมาเป็นเวลานาน ซึ่งเจตคติที่มีอยู่ในตัวบุคคลนั้นสามารถอธิบาย และทำนายพฤติกรรมของบุคคลได้ ซึ่งฟิชไบน์ (จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. 2538 : 7 ; อ้างอิงจาก Fishbien. 1975, *Belief, attitude, intention and behavior.*) กล่าวว่าเมื่อบุคคลมีเจตคติที่เด่นชัด (Saliency) ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วก็จะมีความเจตนา (Intention) ที่จะกระทำการสิ่งต่าง ๆ หรือมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเจตคติที่บุคคลมีอยู่ และเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้เมื่อประสบกับสภาพแวดล้อมที่มีความเหมาะสม (ศักดิ์ สุนทรเสถียร. 2531 : 3 ; รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์. 2533 : 16-17) ดังนั้นการส่งเสริมเจตคติให้กับนักศึกษาสายครูจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะว่าเจตคติสามารถส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่และการทำงานของบุคคลในอนาคตได้ กล่าวคือถ้าหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านการจัดการศึกษารับบุคคลที่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการทำงาน และต่อวิชาชีพครูเข้าทำงานแล้วจะทำให้เกิดความเสียหาย แก่ นักเรียน โรงเรียน และประเทศชาติได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2529 : 103) เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาดังกล่าว ควรมีระบบการวัดเจตติก่อนรับบุคคลเข้าทำงาน และอีกประการหนึ่งคือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตสายครูควรมีการส่งเสริมเจตคติที่ดีให้กับนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูและโปรแกรมที่ตนเองศึกษา

โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นโปรแกรมหนึ่งที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีในสถาบันราชภัฏ และมีนักศึกษาให้ความสนใจเรียนเพิ่มขึ้นทุกปี จากการรายงานทางสถิติของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยของสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ โดยเฉลี่ยจะมีจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นทุกปีประมาณ 7.01 เปอร์เซ็นต์ (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2537-2540) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานวิจัยของสถาบันราชภัฏเพชรบุรี พบว่านักศึกษาเลือกศึกษาต่อโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยมากเป็นอันดับที่ 2 รองจากโปรแกรมการประถมศึกษา (สถาบันราชภัฏเพชรบุรี. 2541 : 41) โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นโปรแกรมที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นโปรแกรมที่เน้นจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กปฐมวัย ตลอดจนเป็นการชี้แนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เป็นการสร้างพื้นฐานความพร้อม ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจสังคม และสติปัญญาให้กับเด็ก และเป็นการปูพื้นฐานของพัฒนาการที่ดีเพื่อเด็กจะได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต (สุโขทัยธรรมาราช. 2536 : 25)

จะเห็นว่านักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและจะต้องสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นนักศึกษาที่เรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยจะต้องเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู และมีเจตนาที่จะเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยอย่างแท้จริง ที่ผ่านมามักจะเห็นว่านักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยที่ผ่านการคัดเลือกของแต่ละสถาบัน โดยปัจจัยพื้นฐานทำให้นักศึกษามีความแตกต่างกันหลายด้าน เช่น ทางด้านร่างกาย ทางด้านสติปัญญา ความพร้อมในการศึกษา เงินทุนเพื่อการศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาบางคนยังขาดเป้าหมายในชีวิต ได้รับการคัดเลือกให้เข้าศึกษาในโปรแกรมที่ตนไม่สนใจและไม่มีความถนัด นักศึกษาบางคนเลือกศึกษาต่อตามเพื่อน เลือกตามคำแนะนำของผู้ปกครอง เป็นต้น (ลำเนาวิ ขจรศิลป์. 2537 : 1-2) ซึ่งปัจจัยดังกล่าวสามารถส่งผลต่อเจตคติและเจตนาที่จะเรียนของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเจตคติและเจตนาของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้ามาแล้ว ที่กำลังศึกษาในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2542 ว่ามีเจตคติและเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยมากน้อยเพียงใด และมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อเจตคติและเจตนาดังกล่าว เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาสามารถนำผลที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้ามาพิจารณากำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม ตลอดจนการปรับปรุงงานส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา รวมทั้งการเสริมสร้างเจตคติที่ดีให้กับนักศึกษาในโอกาสต่อไป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A Theory of Reasoned Action) ของ ฟิชไบน์ และไอเซน (Fishbein and Ajzen 1975 ; Ajzen and Fishbein. 1980) เพราะทฤษฎีนี้พยายามที่จะค้นหาคำตอบที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของบุคคล ซึ่งสามารถทำให้เข้าใจเจตนาเชิงพฤติกรรม และสามารถทำนายพฤติกรรมได้อย่างถูกต้อง ทฤษฎีนี้ยังสามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมได้มากที่สุด ด้วยจำนวนตัวแปรที่น้อยที่สุด (ถาวร แซ่ตั้ง. 2529 : 2 ; อ้างอิงจากธีระพร อูวรรณโณ. 2527) นอกจากนี้ทฤษฎียังช่วยอธิบายเหตุผลของเบื้องหลังของการมีหรือไม่มี พฤติกรรมต่าง ๆ รวมถึงเจตนาเชิงพฤติกรรม และสามารถทำนายพฤติกรรมได้ด้วย (จรรยา กล้าสุนทร. 2540 : 3 ; อ้างอิงจาก Ajzen and Fishbein. 1980 : 7. *Understand attitudes and Predicting social behavior.*)

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ,ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย, การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย, การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย, ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย, แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย แยกตามกลุ่มวิชาพื้นฐาน, กลุ่มวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย และกลุ่มวิชาชีพครู

2. เพื่อเปรียบเทียบตัวแปรต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาสูงและมีเจตนาต่ำ ในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน กลุ่มวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย และกลุ่มวิชาชีพครู ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ซึ่งมีตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
- 2.2 ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
- 2.3 การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
- 2.4 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
- 2.5 ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
- 2.6 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้จะทำให้เข้าใจสาเหตุของปัจจัยที่มีต่อเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยของนักศึกษา ในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานแก่ครูอาจารย์หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงงานส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้มีความเหมาะสม ตลอดจนปลูกฝังเจตคติที่ดีแก่นักศึกษาต่อไปในอนาคต

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยภาคปกติของกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาคปกติ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 ในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย กับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ตัวแปรที่ใช้ศึกษาความสัมพันธ์คือ

3.1.1 ตัวแปรทำนาย ได้แก่

1. เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
2. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

3.1.2 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ เจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

3.2 ตัวแปรที่ใช้ศึกษาเปรียบเทียบคือ

3.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เจตนาในการเรียนกลุ่มวิชาต่าง ๆ ในโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

3.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1. เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
2. ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
3. การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

หมายถึง การที่นักศึกษาเชื่อว่าเมื่อเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยแล้วจะเกิดผลกับตนเองอย่างไร

5.2.2 การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

หมายถึง การที่นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเชื่อว่าเมื่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยจะได้รับผลเพียงใด

6. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (SN)

หมายถึง ความเป็นไปได้ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยจะกระทำตามบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญต่อนักศึกษา ที่คาดหวังให้เรียนหรือไม่มากนักเพียงใด

ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมี 2 ลักษณะคือ

6.1 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

หมายถึง ความเชื่อของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยที่มีต่อความคิดเห็นของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลส่วนมาก ที่มีความสำคัญต่อนักศึกษาว่าเขาควรเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยหรือไม่

6.2 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อมในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

หมายถึง ความเชื่อที่มีต่อกลุ่มอ้างอิงกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง หาได้จากการนำผลคูณของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (NB) กับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (Mc) โดยมีผลบวกของผลคูณนี้ เป็นการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อมในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ($\sum NB Mc$)

6.2.1 ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

หมายถึง การรับรู้ความคาดหวังของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ที่แวดล้อมนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาจะพิจารณาว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่าเขาควรทำ หรือไม่ทำพฤติกรรมนั้น

6.2.2 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

หมายถึง ระดับความตั้งใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยที่จะกระทำตามความคิดของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญต่อนักศึกษา

7. เจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

หมายถึง ระดับความตั้งใจของนักศึกษาโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยที่จะเรียนกลุ่มวิชาต่าง ๆ ที่มีเรียนในหลักสูตรโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งแบ่งเป็นเจตนาสูงและเจตนาต่ำ ในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน กลุ่มวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย และกลุ่มวิชาชีพครู

4. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
5. ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
6. แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ถือว่านักศึกษาเป็นผู้ที่มีเหตุผลใช้ข้อมูลของตนมืออย่างเป็นระบบและพิจารณาผลที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำของตนก่อนตัดสินใจเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

หมายถึง การที่นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อประกอบการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ของนักศึกษาในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2542

2. นักศึกษา

หมายถึง นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยภาคปกติ ที่กำลังศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2542 ในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

3. กลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ

หมายถึง สถาบันราชภัฏมหาสารคาม สถาบันราชภัฏอุดรธานี สถาบันราชภัฏเลย และสถาบันราชภัฏสกลนคร

4. ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

หมายถึง ทฤษฎีของฟิชไบน์ และไอเซน ที่จะกล่าวถึงโครงสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างเจตนาเชิงพฤติกรรมกับพฤติกรรม ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อพฤติกรรม และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง กับเจตนาเชิงพฤติกรรม

5. เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

หมายถึง ความคิดเห็นความรู้สึก และความโน้มเอียงของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ที่แสดงออกมาในด้านการเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2542

5.1 เจตคติทางตรงต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยที่แสดงออกมาในลักษณะชอบ ไม่ชอบ

5.2 เจตคติทางอ้อมต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

หมายถึง ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยกับการประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย หาได้จากการนำผลคูณระหว่างความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (B) กับการประเมินผลการเรียน (e) โดยที่ผลบวกของผลคูณนี้เป็นคะแนนเจตคติทางอ้อม ($\sum B e$)

5.2.1 ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. ความสัมพันธ์ระหว่าง เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย กับเจตนาของนักศึกษาต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความสัมพันธ์กัน
2. นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย กลุ่มที่มีเจตนาสูงและกลุ่มเจตนาต่ำ ในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน กลุ่มวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย และกลุ่มวิชาชีพครู มีความแตกต่างกันตามตัวแปรต่อไปนี้
 - 2.1 เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
 - 2.2 ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
 - 2.3 การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
 - 2.4 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
 - 2.5 ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
 - 2.6 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้คือ

1. แนวคิดและหลักการการจัดการศึกษาปฐมวัย
 - 1.1 ความหมายของเด็กปฐมวัย
 - 1.2 ความหมายของการศึกษาปฐมวัย
 - 1.3 ความสำคัญของการศึกษาปฐมวัย
 - 1.4 แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย
 - 1.5 ขอบข่ายของการจัดการศึกษาปฐมวัย
2. พัฒนาการของเด็กปฐมวัย
 - 2.1 ความหมายของพัฒนาการ
 - 2.2 แบบแผนของพัฒนาการ
 - 2.3 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย
3. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
 - 3.1 ความหมายของหลักสูตรทั่วไป
 - 3.2 ความหมายของแนวการจัดประสบการณ์
 - 3.3 เป้าหมายของแนวการจัดประสบการณ์
4. การจัดประสบการณ์การศึกษาปฐมวัย
 - 4.1 หลักในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
 - 4.2 ตารางกิจกรรมประจำวัน
 - 4.3 กิจกรรมประจำวันจัดให้กับเด็กปฐมวัย
5. คุณลักษณะที่ดีของครูปฐมวัย
 - 5.1 คุณลักษณะที่ดีของครูปฐมวัย
 - 5.2 บทบาทหน้าที่ของครูปฐมวัยที่มีต่อเด็กปฐมวัย
 - 5.3 บทบาทและหน้าที่ในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์
 - 5.4 บทบาทและหน้าที่ของครูปฐมวัยในการจัดสภาพแวดล้อมในและนอกห้องเรียน
 - 5.5 บทบาทและหน้าที่ของครูปฐมวัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง
6. การพัฒนาครูและนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
 - 6.1 โครงสร้างของหลักสูตรโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
 - 6.2 จุดประสงค์เฉพาะของโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยระดับปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏ
 - 6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล
 - 7.1 ทฤษฎี และโครงสร้างทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล
 - 7.2 รายละเอียดของตัวแปรต่าง ๆ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล
 - 7.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

1. แนวคิดและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

1.1 ความหมายของเด็กปฐมวัย

ได้มีผู้ให้ความหมายของเด็กปฐมวัยหลายแง่มุมดังต่อไปนี้

สุโขทัยธรรมาราช. (2539 : 9) เด็กปฐมวัยหมายถึง เด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิด ถึง 6 ขวบ ซึ่งเป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา

สมาคมการศึกษาปฐมวัยแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา The National Association for the Education of Young Children (NAEYC) เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิด – 8 ปี (สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. 2538 : 9)

พัชรี สวนแก้ว (2536 : 1) เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่มีอายุตั้งแต่ 1 ปี 6 เดือน หรือ 2 ปี ถึง 6 ปี มีการเจริญเติบโตค่อนข้างช้าเมื่อเทียบกับช่วงระยะการเจริญเติบโต ในวัยเด็กอ่อนหรือวัยทารก

จากที่กล่าวมาสรุปว่า เด็กปฐมวัย หมายถึงเด็กที่มีอายุ ตั้งแต่แรกเกิด – 6 ปี หรือ 8 ปี เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ดังนั้นเด็กวัยนี้ควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาการให้ครบทุกด้าน เพื่อจะได้รับการพัฒนาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

1.2 ความหมายของการศึกษาปฐมวัย

อิมส์ (เยาวยา เดชะคุปต์. 2542 : 5 ; อ้างอิงจาก Hymes. 1969 : 65. *Early childhood education : An introduction to the program.*) การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ขวบ การจัดการศึกษาดังกล่าวมีลักษณะที่แตกต่างจากระดับอื่นเพราะว่าเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่มีความสำคัญต่อการวางรากฐานทางด้านบุคลิกภาพและการพัฒนาสมอง

ก๊อต (เยาวยา เดชะคุปต์. 2542 : 5 ; อ้างอิงจาก Good. 1954 :200. *Dictionary of education.*) การจัดการศึกษาปฐมวัยหมายถึง โครงการหรือหลักสูตรที่จัดสำหรับเด็กในโรงเรียนเด็กเล็กโรงเรียนอนุบาล หรือโรงเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

เยาวยา เดชะคุปต์ (2541 : 5) การศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุ ตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ขวบ ซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวจะมีลักษณะแตกต่างไปจากระดับอื่น ๆ

อมรชัย ตันติเมธ (2536 : 25) การศึกษาปฐมวัย หมายถึง การปูพื้นฐานทางการศึกษาและส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สำหรับเด็กวัย 3-6 ขวบ ให้มีความพร้อมที่จะเข้าศึกษาและรับรู้ด้านวิชาการในระดับประถมศึกษา

สุโขทัยธรรมาราช. (2537 : 8-9) การศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมให้เด็กได้มีความพร้อมและพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีบุคลิกภาพเหมาะสมตามวัย และพร้อมที่จะรับการศึกษาในโอกาสต่อไป

हरररर नीलवीर (2535 : 1) การศึกษาปฐมวัย หมายถึง การศึกษาก่อนเกณฑ์บังคับ และครอบคลุมถึงเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง และชั้นปีที่สอง

จากที่กล่าวมาสรุปว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี หรือ 8 ปี โดยเน้นการส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ครบทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้าน สติปัญญา เพื่อให้มีความพร้อมที่จะเรียนรู้และพัฒนาต่อไปในอนาคตตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน

1.3 ความสำคัญของการศึกษาปฐมวัย

นักจิตวิทยาหลายท่านมีความเห็นสอดคล้องกันว่าเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นช่วงวัยของการวางรากฐานชีวิต และเป็นช่วงที่เด็กมีการเรียนรู้มากที่สุด เป็นวัยที่เหมาะสมสำหรับวางรากฐานทางด้านบุคลิกภาพ การปลูกฝังจริยธรรมคุณธรรม และประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับเด็ก รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการให้ครอบคลุมทุกด้าน ได้แก่ พัฒนาการทางด้านร่างกาย พัฒนาการทางด้านอารมณ์ จิตใจ พัฒนาการทางด้านสังคม และพัฒนาการทางด้านสติปัญญา เพื่อเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิตในสังคม และพร้อมที่จะเรียนรู้ในขั้นต่าง ๆ ที่สูงขึ้นอย่างเหมาะสมตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน การศึกษาปฐมวัยถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของกระบวนการศึกษาเพื่อพัฒนาให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต (สุโขทัยธรรมาธิราช, 2537 : 11-14) ซึ่งสอดคล้องกับ อมรชัย ตันติเมธ. (2536 : 25) ที่กล่าวว่าเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่มีความหมายต่ออนาคตของประเทศมากบุคคลในประเทศจะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานของการอบรมสั่งสอน การให้การศึกษา ตลอดจนการแนะนำที่ถูกต้องและเหมาะสมตั้งแต่วัยเด็ก ดังนั้นหากเด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาด้วยการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ให้เด็กได้ใช้ความสามารถที่มีอย่างเต็มที่ เด็กก็ย่อมจะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพได้ นอกจากนี้เด็กปฐมวัยควรได้รับการส่งเสริมและดูแลในด้านสุขภาพอนามัย และโภชนาการความอบอุ่นความปลอดภัย ตลอดจน การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ การฉีควัคซีนป้องกันโรคติดต่อ ตลอดจนโรคอื่น ๆ ที่เกิดกับเด็ก เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตตามวัยที่เหมาะสม (เยาวยา เดชะคุปต์. 2541 : 6-8)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เด็กปฐมวัยเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญต่อสังคมและประเทศชาติ ในอนาคต ดังนั้นเด็กปฐมวัยจึงควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาการให้มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน เพื่อเป็นการวางพื้นฐานที่ดีให้กับเด็กในอนาคต โดยใช้ระบบการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา

1.4 แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย

แนวคิดของการจัดการศึกษาปฐมวัยเริ่มต้นขึ้นเมื่อปลายศตวรรษที่ 15 แนวคิดของนักการศึกษาคนสำคัญในอดีตที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในปัจจุบัน แนวคิดต่าง ๆ จะช่วยให้เห็นขอบข่ายในการจัดประสบการณ์ที่มีความสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของเด็ก แนวคิดที่สำคัญมีดังต่อไปนี้ (สิริมาภิญาอนุตพงษ์. 2538 : 18-20, เยาวยา เดชะคุปต์. 2542 : 13-19, และ หรรษา นิลวิเชียร. 2535 : 2-7)

1. โคมินิอุส (Comenius) เชื่อว่าควรมีการจัดการศึกษาให้กับเด็ก ส่งเสริมให้มีโรงเรียน โดยนำวิธีการสอนที่มีความสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ให้เด็กรู้จักการสังเกตสิ่งที่อยู่รอบตัวเขา ใช้รูปภาพประกอบการสอน นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้การศึกษาแก่แม่เพื่อให้แม่สอนลูก หลักการสอนของ โคมินิอุสที่น่าสนใจมีดังนี้ สอนเลียนแบบธรรมชาติ จัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน เรียงลำดับความยากง่ายของเนื้อหา มีแบบเรียนประกอบการสอน ไม่ควรใช้วิธีการเยียนตีลงโทษเด็ก การเรียนควรให้เด็กได้สัมผัสกับของจริง เป็นต้น

2. รูสโซ (Rousseau) เชื่อว่าการจัดการศึกษาควรให้สอดคล้องกับธรรมชาติและพัฒนาการของเด็ก การเรียนรู้ของเด็กควรให้เป็นแบบธรรมชาติ ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับสิ่งที่อยู่รอบตัวโดยใช้ประสาทสัมผัส ให้ได้รับประสบการณ์ตรง และสำรวจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็ก จากการเล่น การสอนเด็กควรเริ่มด้วยความอยากรู้อยากเห็นและสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกอย่างเสรี การเรียนรู้ของเด็กแต่ละขั้นมีความสัมพันธ์กัน การศึกษาไม่ควรมีการบังคับเด็ก เป็นต้น

3. เปสตาลอสซี (Pestalozzi) เชื่อว่าเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านความสนใจความต้องการ และการเรียนรู้ ความพร้อมของเด็กไม่ควรมีการบังคับ ให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ค้นคว้า

ลงมือทำกิจกรรมด้วยตัวเอง เรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัส เน้นการสอนให้เด็กให้มีความเมตตากรุณาต่อกัน ซึ่งเขาเชื่อว่ามีค่ามากกว่าการสอนความรู้ บ้านเป็นสถานที่สำคัญในการวางรากฐานทางการศึกษาให้แก่เด็ก เขาไม่เห็นด้วยกับการเรียนรู้แบบท่องจำ การลงโทษเด็กที่รุนแรง และกีดกันเด็กยากจนในการเข้าเรียนในโรงเรียน เป็นต้น

4. เฟรเบล (Froebel) เชื่อว่าการเล่นเป็นกิจกรรมพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ การจัดการศึกษาควรเริ่มต้นที่รูปธรรมและพัฒนาไปสู่นามธรรม การจัดกิจกรรมควรยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ให้เด็กได้เคลื่อนไหว จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กส่งเสริมให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ เฟรเบลได้ประดิษฐ์สื่อขึ้นมา 2 ชุด คือชุดของขวัญ (Gift) และชุดอาชีพ (Occupations) ซึ่งออกแบบสำหรับส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กโดยให้เด็กได้สัมผัสกับสื่อ เป็นต้น

5. มอนเตสซอรี (Montessori) เชื่อว่าเด็กมีความแตกต่างกันระหว่างบุคคล ดังนั้นควรให้เด็กได้เลือกทำกิจกรรมตามความต้องการและความสนใจของตนเอง โดยเน้นวิธีการสอนแบบยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง มอนเตสซอรีเชื่อว่าความสามารถทางสมองของเด็กนั้นสามารถกระตุ้นได้โดยใช้ประสาทสัมผัส ให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ลงมือปฏิบัติจริง เน้นการจัดสภาพของห้องเรียนให้เหมือนกับบ้าน และให้มีบรรยากาศเป็นกันเอง เด็กมีเสรีภาพในการเล่นหรือทำกิจกรรม ให้เด็กได้ช่วยเหลือตนเอง และเน้นการจัดสื่อและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก โดยครูเป็นผู้ที่คอยแนะนำและให้ความช่วยเหลือเด็ก (Facilitator)

6. ดิวอี้ (Dewey) เชื่อว่าการศึกษาคควรจะมีความสัมพันธ์กับชีวิตปัจจุบันของเด็ก การสอนเน้นการยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง คำนึงถึงความสนใจและความสามารถของเด็ก ให้เด็กได้เลือกกิจกรรมด้วยตัวเอง เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงโดยการทดลองและการกระทำ แนวการจัดประสบการณ์ควรให้มี กิจกรรมกลุ่ม เนื้อหาที่นำเสนอควรนำมาบูรณาการให้มีความเหมาะสม บทบาทของครูคือ เป็นผู้สังเกตและให้คำแนะนำแก่เด็ก

7. เพียเจต์ (Piaget) มีความเชื่อเกี่ยวกับการพัฒนาทางด้านสติปัญญาของมนุษย์โดยชี้ให้เห็นความสำคัญของความเป็นมนุษย์ว่ามนุษย์มีความสามารถในการสร้างความรู้การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งปรากฏอยู่ในเด็ก 2 รูปแบบ คือ การซึมซับ (Assimilation) และการปรับ (Accommodation) ความสามารถนี้เป็นส่วนสำคัญของโครงสร้างทางสมอง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ 3 ทาง ได้แก่ เกิดจากปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยการเรียนรู้จากบุคคลต่าง ๆ ความรู้ทางกายภาพ ความรู้ชนิดนี้เกิดจากการกระทำต่อวัตถุ ความรู้ทางตรรกศาสตร์ – คณิตศาสตร์ เกิดขึ้นในจิตใจของเด็ก ขณะที่เด็กคิดเกี่ยวกับวัตถุนั้น ๆ

จากที่กล่าวมาได้สรุปว่า แนวคิดของนักการศึกษาแต่ละคนจะมีจุดเน้นเกี่ยวกับเด็กที่แตกต่างกัน แต่มีเป้าหมายเดียวกันคือ การส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการที่ดีมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ต่อไปในอนาคต ซึ่งแนวคิดของนักศึกษานั้นทำให้เราสามารถเข้าใจเด็กมากขึ้น เห็นขอบข่ายและแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้มีความพร้อมครบทุกด้าน ได้แก่ ทางด้านร่างกาย ทางด้านสังคม ทางด้านอารมณ์ และทางด้านสติปัญญา ด้วยกิจกรรมที่สอดคล้องกับพัฒนาการความต้องการและความสนใจของเด็ก

1.5 ขอบข่ายของการจัดการศึกษาปฐมวัย

สุโขทัยธรรมาธิราช. (2537 : 15-16) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยดังนี้

1. จัดให้แก่เด็กอย่างทั่วถึงและครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกกลุ่ม โดยเฉพาะผู้พิการทางร่างกายและสมอง ผู้ที่อยู่ในชุมชนแออัดและห่างไกลตัวเมือง โดยการร่วมมือกันทั้งฝ่ายรัฐและเอกชน เพื่อให้บริการแก่เด็กปฐมวัยทุกคน
2. จัดให้สอดคล้องกับความต้องการพื้นฐานของเด็กปฐมวัย ได้แก่ ความต้องการด้านโภชนาการ และสุขภาพอนามัย ความต้องการทางด้านสติปัญญา ความต้องการทางด้านการศึกษาระดับพื้นฐาน เพื่อให้มีความรู้ความคิด และการสร้างแบบแผนที่ดีงาม ความต้องการทางด้านวัฒนธรรม และความต้องการทางด้านสิทธิขั้นพื้นฐาน
3. จัดให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาปฐมวัย หมายถึงการจัดให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาชาติ และการปลูกฝังคุณลักษณะของเด็กปฐมวัยที่พึงประสงค์ มีสุนทรียภาพที่ดีเกี่ยวกับการกิน การออกกำลังกาย การพักผ่อน เป็นต้น
4. จัดให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของการจัดการศึกษาปฐมวัย ได้แก่ การจัดการตามแนวการจัดประสบการณ์หรือหลักสูตร จัดให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก สภาพของท้องถิ่น รวมไปถึงการพัฒนาบุคลากร อาคารสถานที่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
5. จัดโดยการประสานสัมพันธ์กับบุคลากรและสถาบันทางสังคมในชุมชน เช่น ผู้ปกครองของเด็ก โรงพยาบาล อนามัย วัด เป็นต้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาที่เน้นการพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมในทุกด้าน เน้นการขยายการศึกษาระดับปฐมวัยให้ทั่วถึงโดยหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือกันในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้รับการจัดการศึกษาที่ดีและเหมาะสมสอดคล้องกับพัฒนาการและความต้องการของเด็กปฐมวัย

2. พัฒนาการของเด็กปฐมวัย

2.1 ความหมายของพัฒนาการ

ความหมายของพัฒนาการทั่วไปและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยมีความใกล้เคียงกัน ดังนั้นจะขอกล่าวถึงความหมายของพัฒนาการ และพัฒนาการของเด็กปฐมวัยดังต่อไปนี้

กูด (วิณี ชิตเชิดวงศ์ 2537 : 150 ; อ้างอิงจาก Good. 1976) พัฒนาการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในทางโครงสร้างต่าง ๆ ของร่างกายที่เด็กจะพัฒนาไปถึง รวมทั้งการเพิ่มขนาดของร่างกาย

เฮอร์ลอค (อุปรัตน์ เพ็งสฤติย์. 2529 : 7 ; อ้างอิงจาก Herlock. 1986) พัฒนาการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีความก้าวหน้าอย่างมีระเบียบแบบแผน กระบวนการดังกล่าวจะเป็นกระบวนการที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในร่างกาย และสภาวะจิตใจ

สุณีย์ ชีรดากร (2523 : 23) พัฒนาการ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์อย่างมีระเบียบแบบแผนสืบเนื่องกันไป ซึ่งเปลี่ยนแปลงทางด้านคุณภาพ (Quality) พัฒนาการยังรวมไปถึงลักษณะใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น

วรภรณ์ รักวิชัย (2527 : 57) พัฒนาการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย หรืออินทรีย์ทุกส่วน การเปลี่ยนแปลงนี้จะก้าวหน้าเรื่อย ๆ เป็นขั้นตอน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ และวุฒิภาวะ

ยุวดี เทียรชประสิทธิ์ (2536 : 1) พัฒนาการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับขั้น ทำให้มีความเจริญเติบโตและวุฒิภาวะ ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ทำให้พร้อมที่จะเรียนรู้ และปรับตัวในการดำเนินชีวิตของตนได้ ความเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิในครรภ์มารดาจนกระทั่งสิ้นชีวิต

จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2537 : 10-13) พัฒนาการ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัว ของมนุษย์โดยธรรมชาติทั้งในด้านโครงสร้างและแบบแผนทางด้านร่างกาย รวมทั้งพฤติกรรมที่แสดงออกเริ่ม ตั้งแต่ปฏิสนธิต่อเนื่องไปจนตลอดชีวิต โดยมีลักษณะที่แน่นอนแบบแผนที่สลับซับซ้อน ผสมผสานตามลำดับขั้น อย่างก้าวหน้า มีทิศทาง และดำเนินไปอยู่ตลอดเวลาพัฒนาการนี้ยังครอบคลุมถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงปริมาณ (Quantitative) และในเชิงคุณภาพ (Qualitative)

พัชรี สวนแก้ว (2536 : 18) พัฒนาการ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ อย่างมีระเบียบแบบแผน สืบเนื่องกันไป

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าพัฒนาการ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลทั้งภายใน และภายนอก ตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นสามารถวัดและประเมินผลได้

2.2 แบบแผนของพัฒนาการ

วิณี ชิตเชิดวงศ์ (2537 : 150-151) ได้กล่าวถึงพัฒนาการที่เกิดขึ้นในมนุษย์โดยทั่วไปมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. พัฒนาการเปลี่ยนไปตามแบบฉบับของตัวเอง
2. พัฒนาการเริ่มจากส่วนใหญ่ไปส่วนย่อย
3. พัฒนาการดำเนินต่อเนื่องกันไปอย่างมีลำดับขั้นตอน
4. พัฒนาการในแต่ละส่วนของร่างกายจะมีความแตกต่างกัน
5. พัฒนาการของแต่ละบุคคลจะมีอัตราที่แตกต่างกัน
6. พัฒนาการจะมีคุณสมบัติที่สัมพันธ์กัน
7. พัฒนาการเป็นสิ่งที่ทำนายหรือพยากรณ์ได้
8. พัฒนาการทุกด้านจะเกี่ยวข้องกันแยกกันไม่ได้
9. พัฒนาการจะดำเนินคู่ไปกับการเสื่อม
10. พัฒนาการที่มีความสมบูรณ์จะต้องใช้เวลา

พัชรี สวนแก้ว (2536 : 19-20) ได้กล่าวถึงพัฒนาการประกอบด้วยการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางด้านขนาด (Change is size) การเปลี่ยนแปลงด้านสัดส่วน (change is proportion) ลักษณะเดิมหายไป (Disappearance of old) ลักษณะใหม่เกิดขึ้น (Acquisition of new Features)

2.3 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย

เยาวพา เดชะคุปต์. (2540 :38-40) และ สุโขทัยธรรมาริราช. (2539 : 19-34) ได้ให้ความหมายของ พัฒนาการของเด็กปฐมวัย และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัย ดังนี้ พัฒนาการของเด็กปฐมวัย หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวเด็กอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปฏิสนธิจนเข้าสู่ 6 ปี มีลักษณะพิเศษกว่าพัฒนาการในวัยอื่น เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงหลาย ๆ ด้าน ทั้งทางด้านคุณภาพและปริมาณเกิดขึ้นอย่างผสมผสาน

ในช่วงเวลาเดียวกันและสามารถสังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน จะเห็นว่าพัฒนาการ เกี่ยวข้องกับ การเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคล ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงจะเป็นระเบียบเกิดขึ้นอย่างมีลำดับขั้นตอน มีทิศทาง มีการรวบรวมหรือจัดระบบต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงในแต่ละขั้นตอนจะมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในขั้นต่อไป ผลของการพัฒนาจะไม่สูญหายไปในระยะเวลานานสั้น และพัฒนาการของเด็กปฐมวัยสามารถแบ่งออกได้ 4 ด้าน ดังนี้

1. พัฒนาการทางด้านร่างกาย หมายถึง การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางร่างกาย เริ่มต้นจากบนลงล่าง จากแกนกลางออกด้านข้าง ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก รวมทั้งประสาทสัมผัส นอกจากนี้พัฒนาการทางร่างกายยังรวมถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านขนาด คือมีส่วนสูง น้ำหนักเพิ่มมากขึ้น ระบบประสาทต่าง ๆ ทำหน้าที่ได้ถูกต้อง มีสุขนิสัยในการรักษาสุขภาพอนามัย เรียนรู้การระวังรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

ภรณ์ คุรุรัตน์. (2535 : 18-19) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยได้แก่ การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย แขน ขา การทรงตัว ยืน วิ่ง กระโดด ปีนป่าย การเตะรับลูกบอล เป็นต้น ในส่วนของกล้ามเนื้อเล็ก เช่น นิ้วมือ กล้ามเนื้อตา การใช้มือ เพื่อฝึกประสาทสัมผัส เช่น การลากเส้น การปั้น การตัด การฉีก การร้อยลูกปัด เป็นต้น นอกจากนี้การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย สำหรับเด็กปฐมวัย สามารถส่งเสริมได้จากการเล่น เช่น การเล่นกลางแจ้ง ซึ่งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของกล้ามเนื้อใหญ่ และส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้มีความแข็งแรง กล้ามเนื้อ กระดูกและอวัยวะต่าง ๆ มีการทำงานประสานความสัมพันธ์กันดีขึ้น

2. พัฒนาการทางด้านอารมณ์ จิตใจ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการแสดงออกทางด้านอารมณ์และความรู้สึกที่เกิดจากการกระตุ้นของสิ่งเร้า ซึ่งส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่แสดงออกมา ให้คนอื่นรับรู้ได้ อารมณ์ของเด็กปฐมวัยที่แสดงออกมา ได้แก่ รัก โกรธ กลัว เสียใจ ดีใจ พอใจ ความวิตกกังวล ความสนุกสนาน ความอิจฉาริษยา เป็นต้น สิ่งที่ควรส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ของเด็กปฐมวัย เช่น ให้เด็กรู้จักผ่อนคลายความเครียด มีสุขภาพจิตที่ดีมีความสุข สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ และแสดงออกได้เหมาะสมกับวัย มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีวินัยในตนเอง และมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ได้รับการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสมกับวัย มีความรักและชื่นชมในศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่ดีงามของท้องถิ่นและประเทศชาติ เป็นต้น

3. พัฒนาการทางด้านสังคม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการติดต่อและสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับ พัฒนาการทางด้านสังคมของเด็กปฐมวัยที่แสดงออก ได้แก่ การรวมกลุ่มกับเพื่อน การรู้จักแบ่งปันช่วยเหลือ การเป็นผู้นำผู้ตาม การยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น เป็นต้น พัฒนาการทางสังคมที่ควรส่งเสริมให้เกิดกับเด็กปฐมวัย ได้แก่ การรู้จักเข้าใจตนเองและบุคคลใกล้ชิด รู้จักบุคคล ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ลดการยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นการทำงานเป็นกลุ่ม มีความมั่นใจในตนเอง ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ รู้จักการรอคอย มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ เห็นคุณค่าและความสำคัญของผู้อื่น มีสังคมนิสัยที่ดี มีความสนใจและมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสัตว์เลี้ยง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของจันทร์เพ็ญ สุภาพล (2535) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบดนตรีและนิทานประกอบภาพควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการช่วยเหลือ พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบดนตรีควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการช่วยเหลือมีพฤติกรรมทางสังคมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบภาพควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการช่วยเหลือมีพฤติกรรมทางสังคมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบภาพควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการช่วยเหลือมีพฤติกรรมทางสังคม

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. พัฒนาการทางสติปัญญา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงความสามารถของบุคคลในการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัส การคิดเชิงรูปธรรม การคิดเชิงนามธรรม เช่น การคิดหาเหตุผล และสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ได้แก่ มีความสนใจอยากรู้อยากเห็นทุกอย่างที่อยู่รอบตัว การทำท่าทางการเลียนแบบ ชอบถามผู้ใหญ่ การสังเกต การเปรียบเทียบ การเรียงลำดับความสามารถในการใช้ภาษาและสื่อความหมาย เป็นต้น สิ่งที่ต้องส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย เช่น ความจำ การส่งเสริมการพูดการสื่อความหมาย การยืดระยะความสนใจ ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ทางวิทยาศาสตร์ ความสามารถในการรับรู้โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 โดยให้เด็กได้ทดลองค้นคว้าสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเอง ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและการใช้เหตุผล มีความคิดสร้างสรรค์ รักการเรียนรู้ มีความสนใจต่อสิ่งที่ได้พบเห็น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษา สังข์น้อย (2531) ศึกษาเรื่องพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ครูมีปัญหาในการจัดประสบการณ์ต่างกัน ผลการศึกษา พบว่าเด็กปฐมวัยที่เรียนกับครูที่มีปัญหาการจัดประสบการณ์น้อย มีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่เรียนกับครู ที่มีปัญหาในการจัดประสบการณ์มาก ครูที่มีปัญหาในการจัดประสบการณ์น้อยสามารถจัดประสบการณ์ได้มากกว่า ครูที่มีปัญหาในการจัดประสบการณ์มากเกือบทุกด้าน สอดคล้องกับ วันทนีย์ เหมาะผลกุล (2534) ศึกษาเรื่องพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กก่อนประถมศึกษาคือครูมีการใช้คำถามในระหว่างการทำกิจกรรมและหลังการทำกิจกรรมในวงกลม พบว่าพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กก่อนประถมศึกษา ที่ครูมีการใช้คำถามในระหว่างการทำกิจกรรมมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาสูงกว่าเด็กก่อนประถมศึกษา ที่ครูมีการใช้คำถามหลังการทำกิจกรรมในวงกลม ซึ่งสอดคล้องกับ ชลลดาวัลย์ ต้นมงคล (2538) ศึกษาเรื่องเทคนิคการเตรียมเด็กให้สงบเพื่อสามารถพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัย พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมในวงกลมที่มีเทคนิคการเตรียมเด็กให้สงบ มีความสามารถทางสติปัญญาสูงกว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมในวงกลมภาวะปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า พัฒนาการของเด็กปฐมวัยหมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวเด็กทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี หรือ 8 ปี โดยพัฒนาการทุกด้านของเด็กปฐมวัยจะมีความสัมพันธ์กัน อัตราพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัยแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน พัฒนาการสามารถส่งผลถึงพฤติกรรมของเด็กที่แสดงออกได้ ดังนั้นครูหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย จะต้องเข้าใจพัฒนาการของเด็ก สามารถปรับตัวเข้ากับเด็กได้ รวมไปถึงการเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อเด็ก และสามารถจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยได้เหมาะสมสอดคล้องกับพัฒนาการและความสนใจของเด็ก เพื่อให้เด็กได้รับการส่งเสริมพัฒนาการครบทุกด้าน ได้แก่ พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา

3. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยขอใช้คำว่า แนวการจัดประสบการณ์ แทนความหมายของ หลักสูตร เพราะว่า คำว่าหลักสูตร เป็นความหมายที่ใช้ในการจัดการเรียนในระดับชั้นเรียน ตั้งแต่ชั้นที่เป็นการศึกษาภาคบังคับ และชั้นเรียนที่สูงขึ้นไป ซึ่งในระดับชั้นเรียนดังกล่าวมีโครงสร้างหลักสูตรที่แน่นอนตายตัว และโครงสร้างของหลักสูตรที่สอดคล้องกัน สำหรับระดับปฐมวัยนั้นไม่ใช่ภาคบังคับ การที่จะจัดทำหลักสูตรให้แน่นอนตายตัวเป็นหนึ่งเดียวกันให้ทุกสถานศึกษาปฐมวัยได้ใช้ยังไม่ได้มีการกำหนดเป็นทางการที่แน่นอน (สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. 2538 : ความนำ) ดังนั้นผู้วิจัยขอให้ความหมายของหลักสูตรเป็น 2 แนวทาง คือความหมายของหลักสูตรทั่วไป และแนวการจัดประสบการณ์ ดังนี้

3.1 ความหมายของหลักสูตรทั่วไป

หลักสูตรมีผู้ให้ความหมายไว้หลายแนวทาง ดังต่อไปนี้

ทาบา (ชาญชัย ศรีไสยเพชร. 2528 : 74 ; อ้างอิงจาก Taba. 1962 : 9. *Curriculum development : Theory and practice.*) หลักสูตร หมายถึง แผนสำหรับผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

โจนส์ (हररषष ढलवलषष. 2535 : 45 ; อ้างอิงจาก Jones. 1970. *Introduction : Curriculum Planning in early childhood education, Curriculum is what happens.*) หลักสูตร หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา อาจจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น โดยกำหนดขึ้นมาล่วงหน้า หรือเกิดขึ้นมาเองโดยไม่คาดฝัน ไม่สามารถบ่งบอกอย่างชัดเจนได้

เฮนดริค (สุโขทัยธรรมาริรัช. 2539 : 61 ; อ้างอิงจาก Hendrick. n.d. *Total learning for the whole child.*) หลักสูตร หมายถึง รูปแบบของประสบการณ์และกิจกรรมที่ครูจัดให้นักเรียน เพื่อว่านักเรียนจะได้พัฒนาศักยภาพของตน

เน็กลีย์ และ อีแวนส์ (สัจจ อูทรานันท์ 2532 : 11 ; อ้างอิงจาก Neagley and Evans. 1976. *Handbook for Effective Curriculum Development.*) หลักสูตรคือประสบการณ์ทั้งหมดที่ได้ตั้งใจและจัดให้โดยโรงเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามความสามารถของตน

ธำรง บัวศรี (2532 : 6) หลักสูตร หมายถึง แผนที่ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหา การจัดกิจกรรมและมวลประสบการณ์ ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดให้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง คู่มือที่ใช้กำหนดแนวทางปฏิบัติการสอนของครู รวมไปถึงการมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดเตรียมไว้ให้กับผู้เรียน ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ความหมายของแนวการจัดประสบการณ์

เยาวพา เดชะคุปต์ (2540 : 95-96) แนวการจัดประสบการณ์ มีความหมาย 2 แนวทางคือ

แนวการจัดประสบการณ์ตามความหมายกว้าง หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นในตัวเด็กในกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งรวมถึง โรงเรียน ชั้นเรียน อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนต่าง ๆ เพื่อน กิจกรรมเสริมหลักสูตร สนามเด็กเล่น วิธีการสอน กิจกรรมการวางแผน หนังสือ ความสัมพันธ์กับบุคคล รวมทั้งบรรยากาศต่าง ๆ ที่ครูจัดขึ้นเพื่อให้เด็กเกิดพัฒนาการไปตามที่ต้องการ

แนวการจัดประสบการณ์ตามความหมายแคบ หมายถึง การจัดโปรแกรมการศึกษาที่ประกอบไปด้วยเนื้อหาวิชาและการจัดกิจกรรม

สุโขทัยธรรมมาธิราช. (2539. : 61) แนวการจัดประสบการณ์ หมายถึงแผนหรือแนวของประสบการณ์ที่ครูเป็นผู้จัดให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนพัฒนาไปในทิศทางที่ต้องการ

हररररर नीलुवैरर (2535 : 46) แนวการจัดประสบการณ์ หมายถึง มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดเตรียมไว้ให้กับเด็กได้มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น เพื่อให้เด็กได้พัฒนาไปทั้งด้านร่างกาย อารมณื สังคม และสติปัญญา มวลประสบการณ์นั้นเอื้อต่อการให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของ บุคคล และเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อมที่มีการวางแผนไว้

สิริมา ภิญญอนันตพงษ์ (2538 : 56-57) แนวการจัดประสบการณ์ หมายถึง ทุก ๆ อย่างที่เด็กหรือผู้เรียนได้รับจากโรงเรียนหรือสถานศึกษานั้น ๆ ตามจุดประสงค์ที่ทางโรงเรียนหรือสถานศึกษาได้ตั้งไว้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าแนวการจัดประสบการณ์ หมายถึง มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดเตรียมไว้ให้กับเด็กปฐมวัย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด และส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณื สังคม และสติปัญญา ของเด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 เป้าหมายของแนวการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย

มอริสัน (นิลวิเชียร. 2535 : 50-52 ; อ้างอิงจาก Morrison. 1988. *Early childhood education today*.) ได้กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของแนวการจัดประสบการณ์ควรครอบคลุมสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น ช่วยเหลือเด็กได้เรียนรู้การเข้ากับเพื่อน ๆ ผู้ใหญ่ และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ช่วยเหลือเด็กพัฒนาการเรียนรู้ แลเจตคติที่ดีต่อการช่วยเหลือผู้อื่น
2. การช่วยเหลือตัวเอง เพื่อช่วยให้เด็กมีทักษะในการแต่งกาย การรับประทานอาหาร และการทำความสะอาดร่างกาย
3. การสร้างภาพพจน์เกี่ยวกับตนเอง เช่น ส่งเสริมให้เด็กได้ช่วยเหลือตนเอง มีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตัวเอง ให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับตัวเอง ครอบครัวและวัฒนธรรม พัฒนาความรู้สึกว่าตัวเองมีค่าจากความสำเร็จในการทำกิจกรรม และการใช้ความสามารถในการทำกิจกรรมต่าง ๆ
4. จุดมุ่งหมายทางวิชาการ เช่น สอนชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ สี ขนาด รูปร่าง ตำแหน่ง ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้เรื่อง จำนวนรูปทรง เสียง พยัญชนะคำคล้องจอง
5. จุดมุ่งหมายด้านความคิด สร้างสิ่งแวดล้อมให้เด็กได้พัฒนาทักษะที่สำคัญต่อโครงสร้างทางสติปัญญา เช่น การจัดพวก การจัดลำดับ จำนวน มโนทัศน์สัมพันธ์และเวลา
6. จุดมุ่งหมายด้านความพร้อมในการเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะความพร้อมต่อการเรียน เช่น การปฏิบัติตามคำสั่ง พัฒนาช่วงความสนใจ เรียนรู้การทำงานจนกว่าจะสำเร็จ ควบคุมอารมณ์ได้
7. จุดมุ่งหมายด้านภาษา พัฒนาภาษาพูดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและผู้ใหญ่ ช่วยเหลือเด็กนักเรียนเพิ่มจำนวนคำศัพท์ที่ใช้ ส่งเสริมการสนทนากับคนอื่น พัฒนาความคล่องแคล่วในด้านภาษา
8. จุดมุ่งหมายด้านโภชนาการ ให้เด็กมีประสบการณ์การทำอาหาร แนะนำอาหารชนิดใหม่ ๆ ให้กับเด็ก การจัดตารางอย่างเหมาะสม และมีคุณค่าทางโภชนาการจะมีผลต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัยอย่างมาก

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 31-32) ได้กำหนดหลักการและเป้าหมายของแนวการจัดประสบการณ์ก่อนประถมศึกษาไว้ดังนี้

หลักการ

1. เป็นการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมเด็กทุกประเภท ที่มีอายุระหว่าง 3 - 6 ปี
2. เป็นการพัฒนาเด็กโดยยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา
3. เป็นการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ผ่านกิจกรรมการเล่นที่เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ และความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. เป็นการจัดกิจกรรมที่让孩子สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข
5. เป็นการพัฒนาเด็กโดยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

6. เป็นการพัฒนาเด็กโดยให้ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้เด็กอายุ 3 - 6 ปี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และคุณลักษณะตามวัยดังต่อไปนี้

1. มีสุขภาพดีเจริญเติบโตตามวัยและมีพฤติกรรมอนามัยที่เหมาะสม
2. ใช้กล้ามเนื้อใหญ่กล้ามเนื้อเล็กอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
3. ร่าเริงแจ่มใสมีความสุขและความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
4. มีคุณธรรมและจริยธรรม มีวินัยในตนเอง และมีความรับผิดชอบ
5. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับสภาพและวัย
6. อยู่ร่วมกับเพื่อนได้อย่างมีความสุขและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมี

พระมหากษัตริย์เป็นประมุข

7. รักษาธรรมเนียมและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมในท้องถิ่น และความเป็นไทย
8. ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
9. มีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัยและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ
10. มีจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เป้าหมายของแนวการจัดประสบการณ์เป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติในทางที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยให้ครบทุกด้าน และมีความพร้อมที่จะได้รับการพัฒนาในระดับที่สูงขึ้นให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

บลูม (เยาพา เดชะคุปต์. 2540 :152 ; อ้างอิงจาก Bloom. 1956 : 11-12, *Taxonomy of education Objective.*) กล่าวว่าโรงเรียนเป็นสถานที่เตรียมเด็กให้สามารถเผชิญชีวิตในสังคมได้ ไม่ใช่ถ่ายทอดแต่ความรู้เท่านั้น การจัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภายใต้ภาวะที่เหมาะสม จะช่วยให้ความแตกต่างระหว่างบุคคลหมดไป ทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูมประกอบไปด้วย 3 ตัวแปรคือ ลักษณะของผู้เรียน การสอน และผลของการเรียนรู้ และสิ่งที่ควรคำนึงถึงในการจัดการเรียนรู้นี้ดังนี้

1. ควรคำนึงถึงความรู้ดั้งเดิมที่เป็นพื้นฐานในการให้ความรู้ใหม่
2. ควรมีการกระตุ้น และการจูงใจให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนโดยวิธีการ หรือสิ่งเร้าที่เหมาะสม
3. ต้องมีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

4.1 หลักในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

สุโขทัยธรรมมาธิราช. (2539 : 90-106) ได้ให้หลักการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ตารางกิจกรรมประจำวัน และกิจกรรมประจำวันจัดให้กับเด็กปฐมวัยดังต่อไปนี้

การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมควรมีหลักการจัดดังต่อไปนี้

1. ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง
 - 1.1 จัดให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ได้แก่ การพักผ่อน เช่น การพักผ่อนด้วยการนอน การพักผ่อนเพื่อผ่อนคลายความเครียด การรับประทานอาหารเด็กจะทานไม่มาก แต่จะทานบ่อย การเล่นเกมจะเป็นประโยชน์ต่อเด็ก เช่น การเรียนรู้โครงสร้างทางสังคม ช่วยให้เด็กได้ปรับตัวเข้ากับกลุ่ม พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่และเล็ก ช่วยให้เข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ เป็นต้น
 - 1.2 จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจของเด็ก เด็กวัยนี้ชอบสนใจสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวสิ่งที่เด็กสนใจได้แก่ ได้แก่ ได้รู้จักตัวเอง รู้จักสิ่งแวดล้อมในบ้าน รู้จักสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน รู้จักสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น รู้จักสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ เป็นต้น
2. จัดให้มีกิจกรรมสงบ กิจกรรมเคลื่อนไหว และออกกำลังกาย กิจกรรมสงบ เช่น การฟังนิทาน การนั่งสนทนา เป็นต้น กิจกรรมที่ใช้กำลัง เช่น กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ การเล่นเกมเล่นสนาม
3. จัดให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก เช่น การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเวลา
4. เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมเป็นรายบุคคลให้มากที่สุด กิจกรรมที่ให้เด็กทำมีดังนี้
 - 4.1 กิจกรรมศิลปะ
 - 4.2 กิจกรรมการเล่น
 - 4.3 กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ

เยาวยา เดชะคุปต์. (2540 : 153) ได้กล่าวถึงหลักในการจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ของเด็ก ดังต่อไปนี้

1. ประสบการณ์การเรียนรู้ควรให้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน
2. ประสบการณ์การเรียนรู้ควรให้เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน
3. ประสบการณ์การเรียนรู้ควรจัดให้สอดคล้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของสิ่งที่เรียน และควรให้ผู้เรียนมีโอกาสคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เป็นผู้ที่มีคุณธรรม
4. ประสบการณ์ที่จัดให้กับเด็กควรเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อตัวผู้เรียน และเกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนมีประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
5. กิจกรรมที่นำมาใช้ในการจัดประสบการณ์ ควรใช้วิธีการจูงใจ ได้รับความสนใจของผู้เรียน จัดกิจกรรมไม่ซ้ำซาก ควรให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน เน้นการปฏิบัติและได้ร่วมกิจกรรมให้มากที่สุด
6. หาแนวทางในการประเมินผลที่เหมาะสม

4.2 ตารางกิจกรรมประจำวัน

ตารางกิจกรรมประจำวัน หมายถึง ตารางสอน หรือตารางเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย

1 จุดมุ่งหมายของการจัดตารางกิจกรรมประจำวัน มีดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ครูทราบการจัดกิจกรรมในแต่ละวัน
2. เพื่อช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ระเบียบวินัย และปฏิบัติตาม
3. ให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความสนุกสนานและสนใจ
4. ช่วยให้เด็กปรับตัวเข้าสู่สังคมได้ง่ายขึ้น

หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

1. กิจกรรมคำนึงถึงตัวเด็ก
2. กิจกรรมจะต้องมีหลากหลาย เช่น กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล ประมาณร้อยละ 75 กิจกรรมที่เป็นกลุ่ม ประมาณร้อยละ 15 กิจกรรมรวมทั้งห้องเรียนประมาณร้อยละ 10
3. กิจกรรมที่จัดควรมีทั้งใน และนอกห้องเรียน
4. กิจกรรมที่จัดควรมีทั้งสงบและต้องออกกำลังเคลื่อนไหว

4.3 กิจกรรมประจำวันที่จัดให้กับเด็กปฐมวัย

กิจกรรมประจำวันที่จัดให้กับเด็กปฐมวัยมีดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ

กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ หมายถึง กิจกรรมที่จัดให้กับเด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ ซึ่งจังหวะและดนตรี ได้แก่ เสียงตบมือ เสียงเพลง เสียงเคาะไม้ เคาะเหล็ก รำมะนา กลอง ฯลฯ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาวัยยะทุกส่วนให้มีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดีในการเคลื่อนไหว
2. เพื่อสนองความต้องการตามธรรมชาติ ความสนใจ และความพอใจของเด็ก
3. เพื่อให้ความซาบซึ้งและมีสุนทรีย์ภาพในการเคลื่อนไหวตามจังหวะ
4. เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด
5. เพื่อให้ได้รับประสบการณ์ สนุกสนานรื่นเริง จากการเล่นกิจกรรมการเคลื่อนไหวแบบต่าง ๆ
6. เพื่อพัฒนาด้านสังคม การปรับตัวและความร่วมมือในกลุ่ม
7. เพื่อให้โอกาสเด็กได้แสดงออกและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ขอบข่าย เนื้อหาและกิจกรรม

การจัดกิจกรรม ได้แก่ การเด็กเคลื่อนไหวอย่างเป็นอิสระ ไม่ควรมีระเบียบมากนัก ให้เด็กแสดงออกอย่างอิสระตามความนึกคิด ได้คิดวิธีการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่และไม่เคลื่อนที่ ทำท่าเลียนแบบในเรื่องต่าง ๆ เช่น ชีวิตครอบครัว สัตว์ ธรรมชาติ ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ บุคคลต่าง ๆ เป็นต้น ครูกำหนดสัญญาณนัดหมายในการเคลื่อนไหวแบบต่าง ๆ ใช้สิ่งที่ใกล้ตัวเด็กเข้ามามีบทบาทในการเคลื่อนไหว ครู อาจจะมีเกมประกอบกิจกรรม จัดกิจกรรมน่าสนใจและสนุกสนานให้เด็กได้เคลื่อนไหวในลักษณะที่แตกต่างกัน ฝึกปฏิบัติตามสัญญาณและข้อตกลง เคลื่อนไหวอย่างอิสระตามสัญญาณเมื่อครูให้และการให้เด็กหยุดทันที ซึ่งสอดคล้อง

กับงานวิจัยของ ศุภที ศรีสุคนธ์ (2539) การศึกษาเรื่องความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะโดยใช้ดนตรี ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะโดยใช้ดนตรีไทยมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. กิจกรรมสร้างสรรค์

กิจกรรมสร้างสรรค์ หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับงานศิลปะศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ การวาดภาพระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ การพับ การตัด การฉีก การปะ และประดิษฐ์เศษวัสดุอื่น ๆ เป็นต้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมือและตา และพัฒนาประสาทสัมผัสระหว่างมือกับตา
2. เพื่อส่งเสริมคุณธรรมในด้านความอดทน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรับผิดชอบ
3. เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ชื่นชมในสิ่งสวยงาม
4. เพื่อส่งเสริมให้มีอารมณ์ร่าเริง แจ่มใส ผ่อนคลายความเครียด
5. เพื่อส่งเสริมการปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
6. เพื่อส่งเสริมการแสดงออก และมีความมั่นใจในตนเอง
7. เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ
8. เพื่อฝึกการสังเกต การคิด และการแก้ปัญหา
9. เพื่อพัฒนาภาษา อธิบายผลงานของตนเองได้
10. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสนใจและความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

เนื้อหาและขอบข่าย

ขอบข่ายของกิจกรรมศิลปะ ที่ควรจัดให้เด็กได้มีโอกาสทำหลาย ๆ อย่าง กิจกรรมที่จัดให้กับเด็ก ได้แก่

การวาดภาพระบายสี เช่น การวาดภาพด้วยดินสอสี ดินสอดำ หรือสีเทียน การป้ายสีน้ำด้วยฟู่กัน แล้วให้เล่าเรื่องจากภาพที่เขียน

การทดสอบเกี่ยวกับสี เช่น การละเลงสีด้วยเส้นต่าง ๆ ของช่วงแขน การหยดสีโปสเตอร์หรือสีฝุ่นบนกระดาษเปียก การเป่าสีบนกระดาษ การพับสี เป็นต้น

การพิมพ์ เช่น การพิมพ์ภาพด้วยส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย มือ แขน เท้า การพิมพ์ภาพด้วยเศษวัสดุต่าง ๆ

การปั้น เช่น การเล่นดินน้ำมัน ดินเหนียว หรือแป้ง การปั้นตามใจชอบ

การพับ ฉีก ตัด การพับใบตอง ใบมะพร้าวต่าง ๆ ตามใจชอบ หรือทำตามแบบอย่างที่มี

การประดิษฐ์ เช่น การประดิษฐ์ของเล่นจากสิ่งของที่เหลือใช้ จากเศษวัสดุ การร้อยดอกไม้ ร้อยลูกปัด หรือวัสดุต่าง ๆ การสานด้วยกระดาษ ใบตอง ใบมะพร้าว หรือประดิษฐ์ของเล่น เป็นต้น

วิธีการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กมีหลักการจัดดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมสร้างสรรค์นี้ควรจัดทุกวัน ครูต้องเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม เช่น สีเทียน สีน้ำ ดินน้ำมัน เศษวัสดุต่าง ๆ ไว้ตามโต๊ะล่วงหน้า
2. ก่อนให้เด็กทำกิจกรรมศิลปะควรให้เด็กเข้าทำกิจกรรมอย่างมีระเบียบ
3. โต๊ะทำงานกิจกรรมศิลปะควรเป็นโต๊ะรวมที่เด็กสามารถทำงานร่วมกันได้

4. ตลอดเวลาการทำงาน ครูควรเดินดูการทำกิจกรรมของเด็ก และให้กำลังใจเด็ก ซึ่งจากการศึกษาของคาร์รอลน์ (Caralyn. 1996) ได้ศึกษาเรื่องครูกับการส่งเสริมสุนทรีย์และประสบการณ์ทางศิลปะให้กับเด็กปฐมวัย จากการศึกษพบว่า เด็กที่ได้รับประสบการณ์ทางความคิดสร้างสรรค์และด้านสุนทรีย์ภาพจากความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งที่มีอยู่ในห้องเรียน และการยอมรับผลงานที่เด็กทำ ในบางครั้งพบว่าครูไม่ได้ให้ความสนใจในเรื่องสุนทรีย์ภาพ ครูสนใจในเรื่องการแก้ปัญหามากกว่า ดังนั้นการส่งเสริมกิจกรรมทางศิลปะ กิจกรรมความคิดสร้างสรรค์และสุนทรีย์ภาพ จะทำให้เด็กได้เรียนรู้ทางด้านภาษาและคำศัพท์เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นครูควรคิดหาเทคนิควิธีการการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการที่เหมาะสมต่อไป

3. การเล่นตามมุม

การเล่นตามมุม หมายถึง กิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เล่นกับสื่อและเครื่องเล่นอย่างอิสระในมุมการเล่น กิจกรรมการเล่นแต่ละประเภทจะสนองตอบต่อความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กได้พัฒนาทางด้านภาษา เช่น การฟัง การพูด
2. ส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ
3. ฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบในการทำงาน
4. ฝึกให้เป็นคนมีระเบียบวินัย
5. ฝึกการปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยให้รู้จักรอคอย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละและให้อภัย
6. เข้าใจโครงสร้างของสังคม ว่าในแต่ละครอบครัวมีใครบ้าง เกี่ยวข้องกันอย่างไรในโรงเรียน

ประกอบด้วยใครบ้าง บุคคลใดจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร

7. เรียนรู้เกี่ยวกับพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ภาษา วิทยาศาสตร์ ฯลฯ

ขอบข่าย

กิจกรรมการเล่นตามมุมนิยมจัดต่อเนื่องจากกิจกรรมศิลปะ เนื่องจากกิจกรรมศิลปะให้อิสระกับเด็กในการทำกิจกรรม ทำให้เด็กเสร็จช้าเร็วต่างกัน การเล่นตามมุมควรมีข้อตกลงกับเด็กก่อนให้เด็กเล่นให้เด็กได้เลือกอย่างอิสระในการเล่น ครูเป็นผู้คอยดูแลการเล่นของเด็กและแนะนำให้เด็กได้เล่น ครูควรมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กเพื่อสามารถช่วยเหลือเด็กได้ดีขึ้น ส่งเสริมให้เด็กเล่นบทบาทสมมติเองโดยที่ครูไม่ต้องแต่งเรื่องให้เด็กเล่น และให้เด็กเล่นด้วยกัน เพื่อให้เด็กปรับตัวเข้ากับเพื่อน เด็กจะได้ฝึกความอดทน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความรับผิดชอบ เป็นต้น จากการศึกษาของ ชิน ดองจู (Shin dongju. 1994) ได้ศึกษาการเล่นของเด็กปฐมวัยโดยใช้สัญลักษณ์ในและนอกห้องเรียน จากการศึกษาพบว่าสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการเล่นของเด็ก ความแตกต่างของสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนจะส่งผลให้เด็กมีวิธีการเล่น เรื่องที่เล่น สื่อที่นำมาประกอบการเล่น ความหลากหลายของการเล่น แตกต่างกัน การเล่นภายนอกห้องเรียนเด็กจะเล่นแบบสำรวจสภาพแวดล้อม นำสภาพความจริง นำมาคิดเป็นจินตนาการ ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่ารูปแบบการเล่นของเด็กชายและหญิงมีความแตกต่างกัน ในเรื่องที่เล่น สัญลักษณ์ที่นำมาใช้ในการเล่น และการคิดวิธีเล่น เป็นต้น

4. กิจกรรมในวงกลม

กิจกรรมในวงกลม หมายถึง กิจกรรมที่จัดให้เด็กได้ฟัง พูด สังเกต คิด และปฏิบัติการทดลอง เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดและเพิ่มพูนทักษะต่าง ๆ ด้วยวิธีการหลากหลาย เช่น การสนทนา ชักถามอภิปราย สังเกต ทดสอบ และปฏิบัติการทดลองตามกระบวนการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

1. มีมารยาทในการฟังและการพูด
2. รู้จักการสังเกต และร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
3. ฝึกความรับผิดชอบและปฏิบัติตามข้อตกลง
4. ฝึกการกล้าแสดงออก
5. ฝึกทักษะและกระบวนการคิดพื้นฐาน การมีสมาธิในการทำงานและยืดระยะเวลาความสนใจ
6. ส่งเสริมให้มีคุณธรรมจริยธรรมและลักษณะนิสัยที่ดี
7. มีความอยากรู้อยากเห็นสิ่งแวดล้อมรอบตัว
8. มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการทดลอง

ขอบข่าย เนื้อหา

กิจกรรมในวงกลม เป็นกิจกรรมที่ต้องการให้เด็กได้ฟังเรื่องราว สังเกตอภิปราย เป็นการเน้นให้เด็กได้เข้าใจเนื้อหาที่ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้ การจัดกิจกรรมควรจัดเวลาให้มีความเหมาะสมกับความสนใจของเด็ก ดังนั้นการจัดกิจกรรมจะต้องเลือกวิธีการให้เหมาะสม ประโยชน์ของกิจกรรมในวงกลมที่จัดให้กับเด็ก ได้แก่ ส่วนที่เป็นความรู้และเนื้อหาที่เด็กสามารถจะรับได้ เป็นการฝึกเด็กให้สงบ เพื่อเป็นพื้นฐานของการฝึกสมาธิ เป็นการฝึกมารยาทในการฟัง การพูด ฝึกระเบียบวินัย และกิจกรรมที่จัดให้กับเด็ก ได้แก่ การสนทนาซักถาม การเล่า นิทาน การสาธิต และปฏิบัติการทดลอง การจัดทัศนศึกษา การประกอบอาหาร เป็นต้น ไลน์ (Lynn, 1996) ได้ศึกษาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยการใช้กิจกรรมเข้ามามีส่วนร่วม การศึกษาครั้งนี้เป็นการพัฒนาความเข้าใจวิธีการให้เด็กได้เรียนรู้จากกิจกรรม จะต้องเตรียมกิจกรรมที่มีความเหมาะสม และใช้วิธีการสอนแบบยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ให้อิสระกับเด็ก โดยการเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมให้มาก รวมทั้งการช่วยเหลือผู้อื่น การเก็บข้อมูลโดยการสังเกตเด็ก และการสัมภาษณ์ จากการศึกษาพบว่าเด็กสามารถเรียนรู้ได้ดี การเรียนรู้ของเด็กจะมีหลายรูปแบบ เช่น ทำกิจกรรมคนเดียว ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน และพบว่าทำให้เด็กได้ช่วยเหลือกันในการทำกิจกรรมจะทำให้ได้พัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กให้ดีขึ้น วิธีการเรียนรู้ของเด็กมี 2 ลักษณะคือ การเรียนรู้ทางตรง โดยครูจะต้องให้โอกาสกับเด็ก คอยให้กำลังใจ และช่วยเหลือเด็ก การเรียนรู้ทางอ้อม ครูจะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้ดีและเหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

5 เกมการศึกษา

เกมการศึกษา หมายถึง กิจกรรมการเล่นที่มีกระบวนการในการเล่นตามชนิดของเกมประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่เล่น

วัตถุประสงค์

1. ฝึกการสังเกตและจำแนกด้วยสายตา
2. ฝึกการคิดหาเหตุผล
3. ฝึกการตัดสินใจในการแก้ปัญหา
4. เรียนรู้ทักษะพื้นฐานต่าง ๆ

5. ฝึกให้รู้จักและคุ้นเคยกับสัญลักษณ์คำที่มีความหมาย
6. ฝึกประสาทสัมผัสระหว่างมือกับตา
7. ฝึกให้มีคุณธรรม เช่น ความรับผิดชอบ ความเป็นระเบียบวินัย
8. ทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนรู้

ขอบข่ายเนื้อหา

เกมการศึกษา ครูควรมีการเตรียมเกมการศึกษาให้กับเด็ก โดยจัดเป็นชุดใส่กล่องเตรียมไว้ ครูควรกระตุ้นให้เด็กได้เล่นเกมทุกชุด เนื่องจากเกมแต่ละชุดมีจุดมุ่งหมายต่างกัน ครูควรเฝ้าดูการเล่นของเด็ก เพื่อให้คำแนะนำแก่เด็ก เมื่อเด็กเล่นเสร็จแล้วให้เด็กเก็บเอง โดยเก็บในกล่องเดิมให้เรียบร้อย แล้วยกเก็บไว้ที่เดิม เป็นต้น เกมที่จัดทำให้กับเด็ก ได้แก่ เกมการจับคู่ เกมการต่อภาพให้สมบูรณ์ การวางภาพต่อปลาย (โดมิโน) เกมการเรียงลำดับ เกมการจัดหมวดหมู่ เกมการศึกษารายละเอียดของภาพ เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ เกมพื้นฐานการบวก เกมการหาความสัมพันธ์ตามลำดับที่กำหนด นอกจากกิจกรรมที่กล่าวมาแล้ว ยังมีกิจกรรมที่ไม่ปรากฏในตารางประจำวันแต่เป็นกิจกรรมที่ครูต้องใช้หรือจัดกิจกรรมให้กับเด็ก เช่น การเล่านิทาน การร้องเพลง การท่องคำคล้องจอง การจัดทัศนศึกษา การปฏิบัติการทดลอง การเตรียมเด็กให้สงบ จุดประสงค์ของกิจกรรมที่กล่าวมา จะมีความสอดคล้องกับ กิจกรรมในตารางประจำวัน และกิจกรรมที่ไม่ปรากฏในตารางสามารถนำไปแทรกในกิจกรรมประจำวันได้ทุกกิจกรรม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นเราสามารถจัดให้เด็กได้ในรูปของกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ให้สอดคล้องกับพัฒนาการเด็ก ตอบสนองความต้องการ และความสนใจของเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทั้ง ทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ให้ครบทุกด้าน เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีตามศักยภาพของแต่ละคน และเป็นการเตรียมพื้นฐานการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นให้กับเด็กปฐมวัย การที่จะจัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ครูปฐมวัยจะต้องมีเจตคติ (AB) ที่ดีต่อเด็กปฐมวัย ต่อโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยที่เคยศึกษาที่ผ่านมา เพราะการว่าเจตคติมีผลต่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย และส่งผลต่อเจตนา (I) ของครูปฐมวัย ซึ่งมีผลต่อการจัดประสบการณ์และกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยตลอดจนความรับผิดชอบต่าง ๆ ของครูปฐมวัย เพราะว่าเจตนาจะเป็นตัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของครูปฐมวัยในการแสดงออกของครู ซึ่งเราสามารถสังเกตเห็นได้จากคุณลักษณะและบุคลิกภาพของครูปฐมวัย

5. คุณลักษณะของครูปฐมวัย

5.1 คุณลักษณะทั่วไปของครูปฐมวัย

มอนเตสซอรี (อารี สัณหฉวี 2535 : 5 ; อ้างจาก Montessori. 1956 : 187-189. *The Montessori Method*.) ได้เน้นความสำคัญของครู และได้กล่าวถึงลักษณะของครูปฐมวัยดังนี้

1. ครูจะต้องมีเจตคติที่ดีต่อเด็ก รักเด็กอย่างที่เป็นเพื่อให้เด็กสามารถยอมรับตนเอง
2. ครูจะต้องมีทักษะในการสังเกต การสังเกตของครูถือว่าเป็นวิธีสอน การสังเกตจะทำให้ครูสามารถรู้ความต้องการของเด็ก สิ่งที่เด็กต้องการเรียนรู้ รวมไปถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็ก
3. ครูให้เด็กมีเสรีภาพในการตัดสินใจ มีโอกาสเลือก ให้เด็กได้เสี่ยง (take risk) และเรียนรู้จากความผิดพลาด (mistake)

4. ครูจะต้องจัดเตรียมสิ่งแวดล้อม (Prepared environment) ซึ่งเตรียมสิ่งของที่พัฒนาทักษะทางด้านต่าง ๆ เช่น กล้ามเนื้อ การสัมผัส การเคลื่อนไหว ให้เด็กได้เลือกทำกิจกรรมด้วยตนเอง

5. ครูจะต้องจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยที่สอดคล้องกับพัฒนาการ และความต้องการของเด็ก เพื่อเด็กจะได้มีแรงจูงใจในการทำกิจกรรมให้สำเร็จด้วยตนเอง

6. จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เด็ก เพราะสื่อสามารถที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพของเด็ก

สุโขทัยธรรมาราช. (2527 : 145-158) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะและพฤติกรรมของครูปฐมวัยที่พึงประสงค์ไว้ดังต่อไปนี้ รักเด็ก ให้ความอบอุ่นแก่เด็ก เมตตากรุณา อารมณ์ดี ใจเย็น อดทน ขยัน ยุติธรรม ซื่อสัตย์ ยิ้มแย้มแจ่มใส ตัดสินใจดี คล่องแคล่วว่องไว มีบุคลิกภาพดี สุขภาพดี แต่งกายดี วาจาไพเราะ กิริยามารยาทดี ตรงต่อเวลาและหน้าที่ มีมนุษยสัมพันธ์ดี เข้าใจธรรมชาติและความต้องการของเด็ก ชอบศิลปะ รับผิดชอบ คำถามคำตอบของเด็ก ให้ความร่วมมือกับพ่อแม่ผู้ปกครอง และประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง และนอกจากนี้การเป็นครูปฐมวัยที่ดีจะต้องมีการเตรียมตัวเองดังนี้

1. รัก รักเด็กและทำตนให้เด็กรัก
2. เล่น เป็นคนยิ้มง่าย ร่วมเล่นกับเด็ก
3. ร้อง ร้องเพลงง่าย ๆ ได้ มีอารมณ์ร่วมเพลงกับเด็ก
4. ทำท่าทางประกอบเพลง ดัดแปลงท่าทำให้เหมาะสมกับเด็กได้
5. เล่า สามารถเล่านิทานให้เด็กฟังได้
6. คิด คิดหาวิธีสร้างความสนใจ ส่งเสริมกระตุ้นให้เกิดความรู้ คิดกิจกรรมเพื่อขยายประสบการณ์

ให้กับเด็ก

7. ทำ ทำสื่ออุปกรณ์ เพื่อประกอบการทำกิจกรรม
8. ฟัน คุ้ยฝึกับเด็ก เพื่อทำให้โลกสมมุติของเด็กเป็นความจริง
9. แต่ง เช่น แต่งเรื่องราวต่าง ๆ ตกแต่งสถานที่ แต่งวัสดุอุปกรณ์ แต่งตนเอง เป็นต้น

ราศรี ทองสวัสดิ์ (2537 : 118-122) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของครูปฐมวัยดังนี้

1. ยอมรับความเป็นเอกภาพและศักยภาพของเด็กแต่ละคน
2. ยอมรับ เห็นคุณค่าของเด็กปฐมวัยว่าเป็นเอกภาพและเป็นขั้นตอนของชีวิตที่มีค่า
3. ให้เกียรติต่อสิทธิที่จะเล่นของเด็ก โดยยอมรับว่าส่วนสำคัญหลักของการเล่นนั้น เป็นส่วนที่ทำให้เกิดการพัฒนา

ให้เกิดการพัฒนา

4. ส่งเสริมความสามารถของเด็กปฐมวัยและให้ความชื่นชมในความสามารถของเด็ก
5. มีความมั่นใจในงานที่ทำกับเด็กนั้น ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสนใจและความต้องการของเด็ก

โดยให้เด็กรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมในการกระทำนั้น ๆ

6. ยอมรับว่าเด็กเป็นสิ่งที่เปราะบาง ครูไม่ควรใช้อำนาจกับเด็ก
7. จัดสภาพแวดล้อมที่ดี ช่วยส่งเสริมความเป็นอิสระ การคิดริเริ่ม ความรู้สึกว่าคุณค่าและ

เคารพในศักดิ์ศรีของเด็ก

8. ช่วยให้เด็กเรียนรู้ที่จะแสดงออกอย่างมีประสิทธิภาพ จากการกระทำนั้น

9. ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎี และใช้ความรู้ที่เหมาะสมนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยได้

10. เคารพในความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครอบครัว

11. ทำงานด้วยความตั้งใจไม่แบ่งแยก เพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ความสามารถ วัฒนธรรม หรือชาติกำเนิด

12. ยอมรับในคุณค่าของวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกันของเด็กแต่ละคน

13. ปฏิบัติแต่สิ่งดีที่น่าเลื่อมใสและสร้างความรู้สึกลดท้อให้กับเด็ก โดยไม่ทำให้เด็กรู้สึกอับอาย เป็นอันตราย ทำให้เสียหาย บังคับ หรือทำร้ายเด็กไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกายหรือจิตใจ

14. การกระทำจะมีผลสะท้อนให้เกิดการมองภาพรวมของเด็กได้อย่างถูกต้องตามความเป็นจริง

ฮิลเดแบรนต์ (Hidebrand. 1989 : 1986) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของครูปฐมวัยที่เหมาะสมไว้ดังนี้ ครูปฐมวัยจะต้องรักเด็ก ปรารถนาดีและอุทิศเวลาให้กับเด็ก ให้กำลังใจแก่เด็ก จัดระบบการเรียนรู้ของเด็กได้ ยอมรับเด็กและผู้ปกครองของเด็ก ให้ความสำคัญของงานที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ให้ความร่วมมือกับเพื่อร่วมงาน ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความมั่นใจในตนเอง แนะนำเด็กได้ ค้นหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีความรู้ความสามารถ และสามารถพัฒนารูปแบบการสอนของตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับ อาร์ ชูเมอริง (ล่อ ชูติกร : 2537 : 262 ; อ้างอิงจาก อาร์ ชูเมอริง. 2535) ได้ศึกษาคุณสมบัติของครูปฐมวัยที่พึงประสงค์ ดังนี้ ครูปฐมวัยจะต้องมีความรักและศรัทธาต่อวิชาชีพครู ประพฤติตนสุภาพเรียบร้อย และอ่อนน้อม และปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย ซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม ไม่หลงมัวเมาในอบายมุข เสียสละ รู้จักการให้อภัย รู้จักประหยัด ช่วยเหลือตอบแทนผู้ที่มิพระคุณ มีน้ำใจต่อคนทั่วไป มีความเมตตากรุณา รู้จักนำหลักธรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม มีความสามัคคีในหมู่คณะ ให้เกียรติครูด้วยกัน รักษาความลับของนักเรียนผู้ปกครอง และเพื่อนร่วมงาน มีความรับผิดชอบกับงานของตน และกล้าพูดความจริงแอนเดอร์สัน (Anderson. 1989 : 9) ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของครูในสถานศึกษาดังต่อไปนี้

1. มีการวางแผนในการทำงาน
2. สามารถใช้ภาษาที่เหมาะสมในการสื่อสาร
3. ดูแลงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่
4. ให้ความสนใจและดูแลสภาพแวดล้อม
5. ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ
6. ทำงานที่รับผิดชอบอย่างเป็นระบบ
7. ดูแลและติดตามงานอยู่เสมอ
8. มีแรงจูงใจในการทำงาน
9. มีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

ผลจากการศึกษาของนัยนา ขนนอนเวช (2540 : 92-96) พบว่าคุณลักษณะของครูปฐมวัยที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหาร ครูอนุบาล และผู้ปกครอง แบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการสอน กระตุ้นให้เด็กอยากเรียนรู้และหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่เหมาะสมให้เด็กสามารถใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลความก้าวหน้าด้านต่าง ๆ ของเด็กแต่ละคนได้อย่างเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถเล่าเรื่องราวและนิทานประกอบการสอนได้ สามารถแสดงบทบาทสมมติได้ รู้จักนำวัสดุเหลือใช้มาจัดทำเป็นสื่อการเรียนการสอน มีการวัดและประเมินผลรายงานความก้าวหน้าของเด็กอยู่เสมอ สามารถวาดภาพสื่อให้เด็กเข้าใจได้ ส่งเสริมให้เด็กเสนอความคิดเห็นทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม จัดทำโครงการสอน เตรียมการสอน และบันทึกการสอนทุกครั้ง

2. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ประสานงานกับผู้บริหารเพื่อนร่วมงานได้ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ช่วยเหลือเด็กให้แก่ปัญหาของตนเอง และทำความเข้าใจกับผู้ปกครองให้ยอมรับความสามารถและเข้าใจ

พัฒนาการของเด็ก มีความเต็มใจช่วยเหลือผู้ร่วมงาน ปรับตัวเองให้เข้ากับคนทุกชั้นทุกระดับฐานะและสังคม ชอบพูดในที่สาธารณะ เข้าร่วมงานสังสรรค์ เอาใจใส่เด็กและสนใจปัญหาของเด็ก

3. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม รักและศรัทธาในอาชีพครูให้เกียรติครูด้วยกัน มีความเมตตากรุณา และเห็นใจผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม ช่วยเหลือตอบแทนผู้มีพระคุณ รู้จักปฏิบัติตามพิธีการทางศาสนา ช่วยเหลือตอบแทนผู้มีพระคุณ รักษาความลับของเด็กและเพื่อนร่วมงานได้ดี รู้จักเสียสละและอดทน มีความประพฤติสุภาพเรียบร้อย

4. ด้านการพัฒนาตนเอง มีการปฏิบัติงานที่มีแบบแผนชัดเจน มีความต้องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ค้นหาวิธีการใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเอง ติดตามข่าวสารทางการเรียนการศึกษายุ่งอยู่เสมอ มีการประเมินตนเองทำอยู่ตลอดเวลา นำผลงานวิจัยใหม่ ๆ มาใช้ปรับปรุง ยอมรับในการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยได้ มีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ พัฒนาเปลี่ยนแปลงตนเองอยู่เสมอ เช่น การแต่งกาย ระวังความประพฤติตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีอยู่เสมอ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า คุณลักษณะที่สำคัญของครูปฐมวัยจะต้องมีเจตคติ (AB) ที่ดีต่อวิชาชีพครู ต่อเด็กปฐมวัย และมีเจตนา (I) สูงในการที่จะเป็นครูปฐมวัย นอกจากนี้จะต้องมีความรู้ความสามารถในหลาย ๆ ด้าน ทั้งในด้านวิชาการ การจัดกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับเด็ก สามารถปรับตัวได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความรับผิดชอบ เป็นต้น เพื่อจะเป็นครูปฐมวัยที่ดีและสามารถพัฒนาเด็กไปตามเป้าหมายที่วางไว้ในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 บทบาทและหน้าที่ของครูปฐมวัยที่มีต่อเด็กปฐมวัย

ลีเปอร์ (สุโขทัยธรรมาราช. 2539 : 338-340 ; อ้างอิงจาก Leeper and Others. : 1979 :

121. *Good School for young Children, A guide for working with Three-four and five years of children.*) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูปฐมวัยที่มีต่อเด็กปฐมวัยดังต่อไปนี้

5.2.1 การปฏิบัติตนของครูปฐมวัยต่อเด็ก

1. เข้าใจธรรมชาติและพฤติกรรมของเด็ก เช่น เด็กไม่ชอบอยู่นิ่ง มีความอยากรู้อยากเห็น ชอบเคลื่อนไหว ชอบเล่น มีช่วงความสนใจที่สั้น สนใจสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ตัว ชอบสิ่งที่มีลักษณะที่แปลกและไม่เคยเห็นมาก่อน เป็นต้น

2. รู้ความต้องการของเด็ก เด็กโดยทั่วไปมีความต้องการดังนี้ เช่น ความรัก ความปลอดภัย ต้องการการยอมรับของกลุ่ม ต้องการความเป็นตัวของตัวเอง การเลียนแบบผู้ใหญ่ ต้องการกำลังใจ คำแนะนำ และเหตุผล เป็นต้น

3. ให้ความรักความอบอุ่นแก่เด็ก โดยครูปฏิบัติต่อเด็กดังนี้ เช่น แสดงให้เห็นว่าครูรักเด็กและให้ความสนใจ ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้เด็กแต่ละคนได้ประสบความสำเร็จและมีความภาคภูมิใจในส่วนที่ดีของตนเอง ใช้วิธีการและเทคนิคที่เหมาะสมในการลงโทษเด็ก เป็นต้น

4. จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็ก เช่น กิจกรรมที่เปิดโอกาสหลาย ๆ แนวทางให้เด็กได้คิดและค้นคว้าด้วยตัวเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเด็ก ร่วมทำกิจกรรมกับเด็ก จัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้เด็กค้นหาประสบการณ์ที่ต้องการ เป็นต้น

5. ประเมินความพร้อมพัฒนาการของเด็กให้ครบทุกด้าน

สุโขทัยธรรมาราช. (2539 : 340-353) ได้กล่าวถึงแนวทางในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. ดูแลและส่งเสริมสุขภาพอนามัย เช่น การรับประทานอาหาร การพักผ่อน การรักษาความสะอาดของร่างกาย การขับถ่าย เป็นต้น

2. จัดกิจกรรมให้เด็กได้แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ให้แสดงความคิดเห็น การสนทนา การเล่าเรื่อง เป็นต้น

3. จัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสัปดาห์ทัศนศึกษา เช่น การใช้สไลด์ วีดีโอเทป เทป เป็นต้น

3.1 กิจกรรมให้เด็กได้เล่นนอกห้องเรียน

3.2 กิจกรรมเพลงและดนตรี

3.3 กิจกรรมสร้างสรรค์

3.4 กิจกรรมอิสระ

3.5 การท่องเที่ยว

4. การปฏิบัติกับเด็กในแต่ละวันของครู

4.1 ตรวจสอบสุขภาพของเด็ก

4.2 วางแผนปรึกษากับเด็กในการทำกิจกรรม

4.3 กระตุ้นการทำกิจกรรมของเด็กให้เสร็จ และให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตัวเอง

4.4 ทำความสะอาดและเก็บสิ่งของ

4.5 จัดเวลาสำหรับเล่นกลางแจ้ง

4.6 จัดอาหารสำหรับเด็ก

4.7 จัดเวลาให้เด็กนอนพักผ่อน

4.8 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความพร้อม

4.9 แนะนำการใช้ห้องน้ำห้องส้วม

4.10 การประเมินผลงานของเด็ก

5. การดูแลและอบรมเด็ก

5.1 อาหารของเด็กปฐมวัย ครูจะต้องดูแล เช่น ประเภทและปริมาณของอาหาร เข้า กลางวัน บ่าย โดยจัดอาหารให้เพียงพอกับต้องการของเด็ก สังเกตการรับประทานอาหารของเด็ก ฝึกมารยาทและสุขนิสัยในการรับประทานอาหารให้กับเด็ก ให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเตรียมอาหาร เป็นต้น

5.2 การนอนและการพักผ่อนของเด็ก ดูแลสภาพห้องนอนของเด็ก ฝึกสุขนิสัยการนอนให้กับเด็ก

5.3 ดูแลการเล่นของเด็ก โดยให้เด็กได้มีอิสระในการเลือกอุปกรณ์ รับผิดชอบในการเล่นของเด็ก ให้เด็กได้แก้ปัญหาด้วยตัวเอง กระตุ้นให้เด็กนำเสนอประสบการณ์เดิมของเด็กมาใช้อย่างเต็มที่ เป็นต้น

5.4 การขับถ่ายและการรักษาความสะอาดร่างกาย

5.5 การอบรม สิ่งที่น่ามาอบรมให้กับเด็ก ได้แก่ นิสัยที่ดี เช่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไม่เห็นแก่ตัว ขยันขันแข็ง มีความอดทน รู้จักการรอคอย มารยาทที่ดี ได้แก่ การเดิน นั่ง พุด สวัสดิ์ ขอโทษ ขอบคุณ มารยาทในการปฏิบัติตนเอง การโอจาม สุขนิสัยที่ดี เช่น การอาบน้ำ การแปรงฟัน การนอน การรับประทานอาหาร เป็นต้น

5.6 วิธีอบรมเด็กปฐมวัย ได้แก่ ครูปฐมวัยจะต้องทำตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดี สนทนากับเด็ก ให้คำปรึกษากับเด็กเป็นรายบุคคล พุดกับเด็กช้า ๆ ชัดเจน ให้เด็กได้ค้นคว้า ทดลองด้วยตนเอง เป็นต้น

นอกจากนี้ สุโขทัยธรรมมาธิราช. (2536 : 164) ได้กล่าวถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับเด็กควรปฏิบัติดังนี้

1. ครูควรปฏิบัติต่อเด็กด้วยความอ่อนโยน รักเด็กเห็นอกเห็นใจและหวังดีต่อเด็ก
2. ครูควรให้ความสำคัญแก่เด็กทุกคนด้วยการรับรู้ความต้องการของเด็ก และส่งเสริมให้เด็กเห็น
ความสำคัญของความดีงามที่มีในตนเอง
3. ครูควรส่งเสริมให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย
4. ครูควรส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนประสบความสำเร็จอย่างน้อย 1 เรื่อง
5. ครูควรให้เวลากับเด็กเป็นรายบุคคล ด้วยการให้โอกาสซักถามหรือแสดงความคิดเห็น
6. ครูควรจัดสภาพแวดล้อมและสื่อการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็ก

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า บทบาทของครูปฐมวัยที่มีต่อเด็กปฐมวัยได้แก่ การดูแลเด็กให้ได้รับความรักความอบอุ่นและปลอดภัย สร้างความสัมพันธ์อันดีกับเด็กปฐมวัย และจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็กปฐมวัยให้ครบทุกด้าน

5.3 บทบาทและหน้าที่ในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์

Morrison (1995 : 98) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมของครูปฐมวัยที่มีความเหมาะสมกับเด็กดังนี้

1. ครูจะต้องยึดเด็กเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้
2. ครูเตรียมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก และควรให้กำลังใจเด็กในการเรียนรู้
3. ครูต้องสังเกตพฤติกรรมเด็ก จัดกิจกรรมที่เหมาะสม มีความหมาย และมีประโยชน์ให้กับเด็ก

ซึ่งสอดคล้องกับ สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ (2537 : 22-23) กล่าวว่า ครูปฐมวัยควรให้ความรักความปลอดภัยแก่เด็ก ให้เด็กมีอิสระและช่วยเหลือเด็กเมื่อเด็กต้องการ ไม่ควรทำให้เด็กอาย ควรให้โอกาสเด็กลงมือกระทำด้วยตัวเอง เข้าใจพัฒนาการและอัตราการเจริญเติบโตของเด็ก ให้เด็กนอนพักผ่อนตอนกลางวัน ให้โอกาสเด็กเล่นอิสระกับเพื่อน สอนเด็กให้สำคัญของเพื่อน เตรียมพื้นที่เพื่อให้เด็กได้เล่นกิจกรรม เมื่อเวลาให้เด็กในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับการส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อมือ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ เวลาให้เพียงพอกับเด็ก ครูควรส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษาของเด็ก ครูเตรียมขยายประสบการณ์ให้กับเด็ก ครูเตรียมความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับเด็ก สุขุขัยธรรมมาธิราช. (2539 : 620) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยดังนี้

1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อให้ทราบวัตถุประสงค์ ขอบข่ายเนื้อหา วิธีสอน วิธีการจัดกิจกรรม สื่อการเรียน และการประเมินผล เป็นต้น
2. ศึกษาพัฒนาการด้านต่าง ๆ ความต้องการ และความสามารถของเด็กปฐมวัย เพื่อให้สามารถจัดประสบการณ์ได้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก สนองความต้องการ จัดกิจกรรมได้ตรงกับความสามารถของเด็ก
3. จัดหาสื่อการเรียนที่เด็กสามารถจับต้องได้และเพียงพอกับเด็ก เช่น วัสดุของจริง ของจำลอง รูปภาพ เป็นต้น
4. ให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองเอง ให้เด็กใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ โดยครูเป็นผู้คอยดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด
5. ส่งเสริมให้เด็กได้แก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ มีเหตุผล และมีอิสระในการคิด
6. จัดประสบการณ์ให้กับเด็กด้วยวิธีการที่หลากหลาย
7. กระตุ้นและเร้าความสนใจของเด็กเสมอ

8. จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้ศึกษาค้นคว้าจากประสบการณ์ตรง

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 9 -11) ได้กำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยดังนี้

1. ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยโดยรวมอย่างต่อเนื่อง
2. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
3. ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง สนองตอบต่อความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและเปิดโอกาสให้เด็กริเริ่มกิจกรรมด้วยตนเองโดยครูเป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
4. จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และมีบรรยากาศที่อบอุ่น เพื่อให้เด็กมีความสุข
5. จัดกิจกรรมในรูปแบบบูรณาการ โดยคำนึงถึงพัฒนาการทุกด้าน
6. จัดประสบการณ์ตรง ให้เด็กได้เรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ให้โอกาสเด็กได้ สังเกต สำรวจ

เล่น ค้นคว้า ทดลอง แก้ปัญหาด้วยตัวเอง

7. จัดให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของ บุคคลและกับผู้ใหญ่
8. จัดให้มีความสมดุล มีทั้งกิจกรรมที่เด็กริเริ่มและครูริเริ่ม กิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน กิจกรรมที่ต้องเคลื่อนไหว และกิจกรรมสงบ เป็นต้น
9. จัดให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลาย ทั้งรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่
10. จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญต่อกระบวนการมากกว่าผลผลิต
11. จัดให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมท้องถิ่น และเอื้อต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
12. จัดกิจกรรมให้เด็กมีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อส่วนรวม รักชาติ และรักท้องถิ่น
13. จัดให้เด็กมีส่วนร่วมในการวางแผน ลงมือปฏิบัติ และบอกผลการปฏิบัติกิจกรรมของตนเองและผู้อื่นได้

ผู้อื่นได้

14. ประเมินพัฒนาการของเด็ก ให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์

15. เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

สุโขทัยธรรมมาธิราช. (2539 : 332) การที่ครูปฐมวัยสามารถจัดกิจกรรมให้ได้ผลนั้น ครูจะต้องศึกษาแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) เพื่อให้ทราบขอบข่ายของการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัย กิจกรรมที่วัดให้กับเด็ก ได้แก่ การสนทนากับเด็ก เกมการศึกษา การเล่านิทาน หรือเรื่องราว การเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมสร้างสรรค์ เพลงดนตรี กิจกรรมอิสระ ซึ่งการจัดกิจกรรมอิสระ ควรให้เด็กได้เลือกกิจกรรมเอง เด็กมีโอกาสนในการทดลองกับวัสดุอุปกรณ์ เด็กเป็นผู้ที่รับผิดชอบในการเล่น ให้เด็กแก้ปัญหาด้วยตัวเอง มีอิสระโต้ตอบกับเพื่อน เด็กมีอิสระในการเลือกเข้ากลุ่ม และให้เด็กสามารถนำเสนอประสบการณ์เดิมมาใช้อย่างเต็มที่

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยนั้นครูจะต้องศึกษาหลักสูตร รูปแบบการจัดกิจกรรมแต่ละชนิด การเตรียมสื่ออุปกรณ์ และมีความรู้ทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก และมีการเตรียมตัวที่ดี เพื่อให้การจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพ

5.4 บทบาทและหน้าที่ของครูในการจัดสภาพแวดล้อมในและนอกห้องเรียน

ลีเปอร์ (เยาเวา เพาะคุปต์. 2540 : 176-177 ; อ้างอิงจาก Leeper and others. 1987. *Good School for young children.*) ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยดังนี้

1. เนื้อที่ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนควรมีบริเวณกว้างขวางเพียงพอที่จะให้เด็กแสวงหาความจริงจากการทดลองค้นคว้าด้วยตัวเอง และพื้นที่กว้างพอให้เด็กเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระ และปลอดภัย

2. มีวัสดุอุปกรณ์ในห้องเรียนเพียงพอกับเด็ก ที่จะเล่นคนเดียว เล่นเป็นกลุ่ม สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง เคลื่อนย้ายได้ เมื่อต้องการเก็บ วัสดุอุปกรณ์แต่ละอย่างที่ดีควรมีจุดมุ่งหมายในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และมีความสอดคล้องกับพัฒนาการ ความสนใจ และวุฒิภาวะของเด็ก

3. ในห้องเรียนควรมีตู้หรือช่องสำหรับให้เด็กเก็บเสื้อผ้า ของใช้ส่วนตัว มีห้องน้ำ อ่างล้างมือ มีความสะดวกสำหรับเด็ก ห้องเรียนควรมีอุณหภูมิ แสงสว่าง และการถ่ายเทอากาศพอเหมาะ

สุโขทัยธรรมมาธิราช. (2539 : 232-250) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ควรพิจารณาในการจัดห้องเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย ไว้ 2 ลักษณะไว้ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ได้แก่

1.1 สี สีที่ใช้ทาห้องเรียนควรเป็นสีอ่อน เช่น สีฟ้า สีเขียว สีชมพู สีเหลือง และทาเพดานด้วยสีขาว

1.2 แสง ห้องเรียนของเด็กต้องมีแสงสว่างอย่างเพียงพอ สูงจากพื้นไม่เกิน 70 เซนติเมตร

1.3 อากาศ มีหน้าต่างถ่ายเทอากาศอย่างเพียงพอ

1.4 มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

1.5 มีความปลอดภัย เครื่องใช้ในห้องเรียนจะต้องไม่เป็นอันตรายแก่เด็ก

1.6 มีความสะดวก ในห้องเรียนของเด็กปฐมวัยจะต้องมีสิ่งต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวก

อย่างครบครัน

1.7 มีความสุขสบาย สิ่งของเครื่องเล่นเครื่องใช้ ตลอดจนโต๊ะ เก้าอี้ จะต้องมีความเหมาะสมกับตัวเด็ก จะทำให้เด็กมีความสุขสบาย

1.8 ความสนุก ห้องเรียนของเด็กปฐมวัยควรมี เครื่องเล่นต่าง ๆ ตลอดจนภาพ หนังสือ สิ่งของ ของจำลอง เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากของจริงและของจำลอง

1.9 ประสิทธิภาพ ห้องเรียนควรจัดสิ่งส่งเสริมประสิทธิภาพของเด็ก เช่น กระดาษทราย ภาพ และแผนภูมิ เป็นต้น

นอกจากนี้ในห้องเรียนจะต้องมีการจัดมุม มุมที่จัดให้กับเด็กได้แก่ มุมตุ๊กตา มุมของเล่น มุมบล็อก มุมศิลปะ มุมธรรมชาติ มุมหนังสือ เป็นต้น

2. การจัดสภาพแวดล้อมภายนอก

2.1 สนามหญ้า สนามหญ้าควรมีบริเวณกว้าง มีต้นไม้ใหญ่ เพื่อให้ร่มเงาแก่เด็ก รอบสนามควรมีการปลูกดอกไม้ เป็นต้น

2.2 สนามเด็กเล่น เป็นการส่งเสริมให้เด็กได้เคลื่อนไหว ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ในสนามควรมีเครื่องเล่นสนาม ได้แก่ ชิงช้า สะพานเลื่อน กระดานหก ราวไต่ ราวโหน โคร่งไม้ ม้าหมุน เรือล้อ บ่อทราย เป็นต้น

5.5 บทบาทและหน้าที่ของครูที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง

สุโขทัยธรรมมาธิราช. (2539 : 335-337) กล่าวว่าครูปฐมวัยที่ประสบความสำเร็จที่สุด คือครูที่ยอมรับผู้ปกครองเป็นเพื่อนร่วมงาน และเพื่อนในการจัดการศึกษาให้กับเด็ก ดังนั้นบทบาทของครูที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองจึงมีความสำคัญ ที่จะช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจลูกของตนเองได้ดีขึ้น และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของทางโรงเรียน ดังนั้นบทบาทของครูในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองมีดังนี้

1. ก่อนรับเด็กเข้าเรียนควรให้ความรู้เกี่ยวกับผู้ปกครองเกี่ยวกับ นโยบาย วัตถุประสงค์ และแนวทางการเรียนการสอน
2. หาโอกาสสนทนากับผู้ปกครองอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ถึงลักษณะพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและไม่เป็นปัญหาของเด็ก ขณะอยู่ที่โรงเรียนและที่บ้าน
3. จัดเวลาและโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้าสังเกตการเรียนการสอน
4. จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองที่มีอาชีพและประสบการณ์ที่มีคุณค่าทางการศึกษา มาพูดคุยเล่าประสบการณ์ให้เด็กฟัง
5. จัดให้ผู้ปกครองอาสาสมัคร เข้ามาช่วยเหลือกิจกรรมในโรงเรียนตามความถนัด
6. จัดทำเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนแจกให้ผู้ปกครอง
7. เยี่ยมบ้านเด็กเพื่อพบปะสนทนากับผู้ปกครองของเด็กในยามปกติตลอดจนในยามเจ็บป่วยหรือเดือดร้อน

วิธีการติดต่อกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยสามารถทำได้หลายวิธีดังต่อไปนี้

เยาวพา เตชะคุปต์. (2541 : 169-170)

1. เขียนรายงานเรื่องเด็กขณะอยู่ที่สถานศึกษาถึงความสามารถให้ผู้ปกครองทราบ
2. ครุส่งผลงานของเด็กกลับบ้านให้ผู้ปกครองได้เห็นความก้าวหน้า การพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก
3. ส่งแบบสอบถามหรือสนทนาเมื่อผู้ปกครองมารับส่งเด็ก เพื่อสร้างความสนิทสนมและความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดเพื่อเด็ก
4. เชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียน เช่น เชิญมาเป็นวิทยากร เป็นต้น
5. ปรึกษาร่วมกับผู้ปกครองอาจจะทำเป็นกลุ่ม มีการอภิปรายต่าง ๆ เรื่องเด็ก เพื่อร่วมกันช่วยแก้ปัญหาของเด็ก เป็นต้น

ราศี ทองสวัสดิ์ (2537 : 119-120) กล่าวว่า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวและผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ดังนี้

1. ส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการร่วมแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับลูกของตน กับความรู้ทั่วไปของเด็กในโรงเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน
2. ผลักดันให้ความสัมพันธ์กับครอบครัวในเชิงบวกได้พัฒนาไป โดยอยู่บนพื้นฐานของความไว้วางใจ และพูดคุยอย่างไม่ปิดบัง
3. ยอมรับว่าครอบครัวมีอิทธิพลเบื้องต้นในการเลี้ยงดูเด็ก
4. ยอมรับในเอกภาพของแต่ละครอบครัวและความสำคัญของประเพณี วัฒนธรรม ภาษา และความเชื่อของครอบครัวนั้น ๆ
5. เคารพสิทธิในความเป็นส่วนตัวของครอบครัว
6. ช่วยพัฒนาความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของในสถาบันที่ตนนำเด็กเข้าไปอยู่ในความดูแล

7. ยอมรับความแตกต่างของแต่ละครอบครัวว่ามีลักษณะตามสังคมที่อาศัยอยู่
8. รักษาความลับ

5.6 บทบาทและหน้าที่ของครูปฐมวัยที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและหน่วยงานอื่น

เยาวยา เดชะคุปต์. (2541 : 169-171) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูปฐมวัยในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นดังนี้

1. ติดต่อเยี่ยมเยียนชุมชนอย่างใกล้ชิดอยู่เสมอทั้งในยามปกติ และยามเจ็บป่วยหรือเดือดร้อน
2. ช่วยเหลือประชาชนในการติดต่อธุรกิจภายในโรงเรียน
3. มีการประชุมร่วมกับชุมชน
4. ช่วยเหลืองานชุมชน เช่น การพัฒนาต่าง ๆ
5. ร่วมมือกันในการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน
6. จัดทำเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแจกให้ชุมชน
7. ร่วมมือกันพัฒนาสถานศึกษาและชุมชน
8. รับส่งข่าวสารซึ่งกันและกัน
9. ช่วยเหลือกันซึ่งกันและกันในการแก้ปัญหาต่าง ๆ
10. จัดโปรแกรมที่เหมาะสมกับความต้องการของชุมชน
11. ส่งเสริมความสนใจที่ดีที่สุดในเด็กโดยให้การศึกษากับชุมชน

บทบาทและหน้าที่ของครูที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่น

ครูปฐมวัยควรสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ให้ความร่วมมือกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทางการบริหาร ทางวิชาการ นั้นทนการ การจัดกิจกรรม และการแก้ปัญหาาร่วมกัน
2. แลกเปลี่ยนครูที่ชำนาญการเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
3. เชิญชวนให้ครูหรือผู้ดูแลเด็กของหน่วยงานอื่น ๆ มาเยี่ยมชมการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของตนเอง
4. เป็นวิทยากรในการประชุมอบรม หน่วยงานอื่น เชิญวิทยากรจากหน่วยงานอื่นมาให้ความรู้
5. ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับครูหรือผู้ดูแลเด็กของหน่วยงานอื่น ๆ
6. ประชุมวางแผนงานร่วมกับครู หรือผู้ดูแลเด็กของหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้แนวทางการให้บริการและการศึกษาแก่เด็ก เป็นไปในทำนองเดียวกันและแลกเปลี่ยนสื่อการเรียนการสอนระหว่างกัน
7. จัดงานสังสรรค์ระหว่างโรงเรียน อาจจัดในระดับครูหรือโรงเรียนก็ได้ตามความเหมาะสม เช่น การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนเพื่อให้เกิดมิตรภาพที่ดีต่อกันในกลุ่มโรงเรียนที่ใกล้กัน

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะของครูปฐมวัย และงานที่รับผิดชอบของครูปฐมวัย แบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ครูปฐมวัยที่ดีจะต้องมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูและโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย รักเด็ก พุดจาไพเราะ ยิ้มแย้มแจ่มใส แต่งกายสุภาพเรียบร้อย มีมนุษยสัมพันธ์ เชื่อมมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก ใจเย็น มีความอดทน ควบคุมอารมณ์ได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ เป็นต้น
 2. ครูปฐมวัยจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับ จิตวิทยาพัฒนาการเด็ก ปรัชญาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย จิตวิทยาการเรียนการสอน หลักสูตรและการจัดประสบการณ์ นวัตกรรมทางการศึกษา การประดิษฐ์และการใช้สื่อการเรียนการสอน การแก้ปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหา การประเมินผลเด็กปฐมวัย เป็นต้น
 3. ครูปฐมวัยจะต้องมีทักษะ การสังเกต การใช้คำถาม การมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก การเตรียมเด็กให้สงบ การเล่านิทาน ร้องเพลง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความสนใจของเด็ก การผลิตและการใช้สื่อ ทักษะในการสื่อความหมาย เป็นต้น
 4. ครูปฐมวัยมีความสามารถในการแก้ปัญหา การแก้ปัญหาและการประยุกต์กิจกรรม การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง การจัดห้องเรียนและการจัดมุมประสบการณ์ การใช้ทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติ การมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น การรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นได้ วางแผนงานที่ดี เป็นต้น
 5. ครูปฐมวัยมีงานที่รับผิดชอบ การจัดห้องเรียนและสภาพแวดล้อม งานธุรการในชั้นเรียน งานวิชาการ การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้กับเด็ก เช่น กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเกมการศึกษา
- คุณลักษณะของครูปฐมวัยที่กล่าวมาของครูแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบภายในของตัวบุคคล ได้แก่ เจตคติ (AB) ของบุคคล เจตนาและปัจจัยภายนอกของบุคคล ได้แก่ การคล้ายตามบุคคลอื่น (SN) ซึ่งปัจจัยทั้ง 2 ประการจะส่งผลต่อเจตนา (I) ของบุคคลที่จะเป็นครูปฐมวัยว่ามีมากน้อยเพียงใด ซึ่งจะแสดงออกมาในรูปคุณลักษณะของครูปฐมวัยและพฤติกรรมในการทำงานของครูปฐมวัย

6. การพัฒนาครูและนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

การพัฒนาครูโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพที่ดีนั้นส่วนหนึ่งมาจากการพัฒนานักศึกษาที่กำลังศึกษาในโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ทั้งระบบการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลถึงคุณภาพของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คือ การส่งเสริมเจตนา (I) ในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งมีปัจจัยที่สำคัญที่เข้ามาเกี่ยวข้องที่สำคัญ ได้แก่ เจตคติ (AB) ในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และการคล้ายตามบุคคลอื่น (กลุ่มอ้างอิง) (SN) ในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งปัจจัยทั้ง 2 อย่างมีผลต่อเจตนา (I) ในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพของครูระดับปฐมวัย ดังต่อไปนี้

สุโขทัยธรรมมาธิราช. (2538 : 48-51) ได้กล่าวถึงการเตรียมครูปฐมวัยว่า ครูผู้สอนมีความสำคัญมาก การเตรียมครูผู้สอนระดับปฐมวัย ควรเริ่มตั้งแต่การคัดเลือกตัวบุคคลที่จะเข้ามาศึกษา โดยจะต้องมีการคัดเลือกคนที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ดังนั้นการคัดเลือกครูจะต้องระมัดระวังและเตรียมผู้ที่จะมาเป็นครูระดับปฐมวัยดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่มีความเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทและอิทธิพลของครูปฐมวัย ต่อพัฒนาการและประสบการณ์ของเด็กปฐมวัย
2. ควรมีความรู้พื้นฐานพร้อมที่จะศึกษาต่อไปในระดับที่สูงขึ้นต่อไปได้

3. มีสติปัญญาดี สามารถวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้
4. ควรเป็นผู้ที่แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ
5. มีความรู้ทางด้านพยาบาล ด้านสุขภาพอนามัยและโรคของเด็ก
6. ทราบแนวการปฏิบัติงานว่าสิ่งใดทำได้ สิ่งใดทำไม่ได้ มีความรู้ในด้านกฎหมาย ระเบียบ

ข้อบังคับ กฎกระทรวง ต่าง ๆ เป็นต้น

7. สามารถให้ความรู้แก่บิดามารดาของเด็กได้ และสามารถติดต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเด็กได้

เคทซ์. (Eva Essa. 1996 : 95-96 ; อ้างอิงจาก catz. 1977. *Introduction to early childhood education.*) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาครูที่มีคุณภาพ ดังนี้

1. เน้นความรับผิดชอบในการดูแลเด็ก ศึกษาหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ขั้นนี้จะเน้นในการส่งเสริม การให้กำลังใจ การให้คำแนะนำ และสิ่งอื่น ๆ ที่ต้องการ
2. ศึกษาเด็กที่มีปัญหา หรือเด็กที่มีความผิดปกติอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการอบรม การสำรวจเด็ก รวมไปถึงการวิเคราะห์ปัญหาของเด็กที่เกิดขึ้น
3. เริ่มต้นหาแสวงหาความรู้แนวคิด แนวทางวิธีการ ในการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย จากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนร่วมงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การประชุม ค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ วารสาร และแสวงหาความรู้ในรูปแบบอื่น ๆ เป็นต้น
4. ให้แสดงออกถึงความรู้ความสามารถที่ตนเองมีอยู่ ศึกษาหาความรู้ในส่วนที่ลึกที่ลึกและกว้าง มีการปรับเปลี่ยนมุมมองแนวคิดในการทำงาน การเข้ามีส่วนร่วมในสังคม หาโอกาสพบปะกับคนอื่นมากขึ้น ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อให้มีความเข้าใจชัดเจนมากยิ่งขึ้น

บุหงา วัณณะ. (2541 : 110) ได้กล่าวถึงการสรรหาบุคคลที่จะมาเป็นนักศึกษาครู และการส่งเสริมวิชาชีพครูให้กับนักศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ให้มีการสร้างเครื่องมือ และเทคนิคสำหรับการคัดเลือกนักศึกษาครู เช่น วัดเจตคติต่อนักเรียน ตักยภาพการสอน อุดมการณ์ของความเป็นครู และความสามารถในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับเด็ก
2. สรรหานักศึกษาที่เข้ามาเรียนครู จากนักเรียนที่เรียนเก่ง ร่วมกับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
3. ควรศึกษาความต้องการคุณลักษณะของครูในทัศนะของหน่วยงานที่ใช้ครู
4. ควรให้ทุนเรียนแก่นักเรียนในชนบท และบริเวณในเมืองที่มีครูขาดแคลน เช่น ชุมชนแออัด
5. ทบทวนหลักสูตรการฝึกหัดครู ระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับครู เพื่อให้คนที่จะมาเป็นครูได้ผ่านการอบรมมาเป็นอย่างดี
6. ตรวจสอบครูเพื่อสนองความต้องการของชุมชน
7. มีการฝึกประสบการณ์แต่เนิ่น ๆ โดยเน้นจัดการเรียนการสอนและกิจกรรม
8. ส่งเสริมให้นักศึกษาสายครูดันคว้าแสวงหาความรู้อยู่เสมอ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บุคคลที่จะเป็นครูที่ดีนั้นจะต้องมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ มีเจตคติและอุดมการณ์ของความเป็นครูสูง มีทักษะ มีความรู้และความสามารถ มีบุคลิกภาพที่ดี วางตัวเป็นที่น่าเคารพนับถือ เป็นต้น และบุคคลที่จะเป็นครูที่ดีนั้นจะต้องผ่านระบบการคัดเลือกที่ดี และผ่านกระบวนการในการผลิตครูที่ดีจากสถาบันผลิตครูที่มีคุณภาพ

6.1 โครงสร้างของหลักสูตรโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 145 หน่วยกิต โดยมีสัดส่วนหน่วยกิตแต่ละหมวดวิชา และแต่ละกลุ่มวิชานี้

1. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป	40	หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	10	หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	10	หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	10	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน		
2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา		
2.1.1 วิชาเอก		
แบบเอกเดี่ยว	60	หน่วยกิต
แบบเอก-โท	40	หน่วยกิต
2.1.2 วิชาโท	20	หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาชีพครู		
2.3 กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ		
2.3.1 สำหรับวิชาเอก	10	หน่วยกิต
2.3.2 สำหรับวิชาโท	3	หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	10	หน่วยกิต

6.2 จุดประสงค์เฉพาะของโปรแกรมการศึกษาระดับปริญญาตรี ของสถาบันราชภัฏ

1. มีความรู้ความเข้าใจถึงแนวคิดและความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติ ลักษณะและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
3. มีความรู้และทักษะ ในการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความพร้อมและความสามารถของเด็กปฐมวัย
4. มีความสามารถในการประเมินความพร้อมและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
5. มีความสามารถในการผลิตสื่อและจัดวัสดุอุปกรณ์สำหรับเด็กได้อย่างเหมาะสม
6. เป็นผู้ที่มีความรักในวิชาชีพครูและมีลักษณะเหมาะสมกับการเป็นครูระดับปฐมวัย
7. มีความรู้ความสามารถในการจัดดำเนินงานและบริหารโรงเรียนอนุบาลหรือสถานพัฒนาเด็กในรูปแบบต่าง ๆ และสามารถทำงานร่วมกับครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ ได้
8. มีพื้นฐานความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยพอเพียงที่จะนำไปศึกษาระดับสูง หรือทำการค้นคว้า วิจัยในงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยได้

(คู่มือวิชาการสถาบันราชภัฏสกลนคร. 2540 : 137-140)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เจตคติ (AB) ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย จะส่งผลต่อเจตนา (I) ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย เจตคติและเจตนาที่นักศึกษามีอยู่สามารถส่งผลต่อการเป็นครูปฐมวัยในอนาคตได้ ดังนั้นการทราบเจตคติและเจตนาของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย จะช่วยให้สถาบันการศึกษาครูอาจารย์ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการ ปลูกฝังและส่งเสริม

เจตคติที่ดีให้กับนักศึกษาที่กำลังศึกษาในสถาบันการศึกษาได้ ดังนั้นนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัยจะต้องเป็นผู้ที่มีเจตคติและเจตนาที่ดีต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย และเป็นผู้ที่ศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ให้มากที่สุดเพื่อเตรียมตัวเป็นครูปฐมวัยที่ดี และมีประสิทธิภาพในอนาคต

6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศและในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูเจตคติและปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา มีดังต่อไปนี้

โจนส์ (Jones. 1996 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องกระบวนการพัฒนานักศึกษาคูให้เป็นผู้เชี่ยวชาญ การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการศึกษาระยะยาว ถึงคุณลักษณะของนักศึกษา จิตพิสัย และผลกระทบที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม ผลจากการศึกษา หลักการในการพัฒนาครูมีทั้งหมด 6 ขั้นตอน ได้แก่ พัฒนาส่วนที่เป็นลักษณะพิเศษที่มีอยู่ในตัวครู การพัฒนาจะไม่พัฒนาลักษณะของครูให้เหมือนกันทั้งหมด กำหนดเป้าหมายในการพัฒนา เช่น การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการฝึกอบรมอย่างเข้มข้น อยู่ร่วมกันทั้งผู้อบรมและถูกอบรมเพื่อให้การพัฒนามีความก้าวหน้า เลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาอบรม และควรมีการจัดการอบรมอย่างต่อเนื่อง แบ่งเป็นภาคเรียน

ฟรีแมน (Freeman บทคัดย่อ 1925) ได้ศึกษาเรื่องการสำรวจนักศึกษาเอกการศึกษาศรีวิชัย หลักสูตรสำหรับครู กับจริยธรรมวิชาชีพ การศึกษาค้นคว้านี้ได้สำรวจคุณลักษณะ การจัดการเรียนการสอน และจริยธรรมวิชาชีพ ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญควรมีการแทรกการสอนเรื่องจริยธรรมลงในหลักสูตร โดยการใช้ทฤษฎีการสอนคุณธรรมเข้ามาประกอบในการเรียนการสอน จากการสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรมพบว่านักศึกษามีความรู้ทางด้าน จริยธรรมเพิ่มมากขึ้น และสามารถนำหลักสูตรไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้มากขึ้น ดังนั้นการนำจริยธรรมมาเสริมให้นักศึกษาได้เรียนจึงมีความสำคัญและควรมีการส่งเสริมให้มากขึ้น

งานวิจัยในประเทศไทย

จากการศึกษาของ ประกอบ คุณารักษ์ (2532 : 1250-1255) เรื่อง การรับรู้และความคิดเห็นต่ออาชีพครูของนักศึกษาสถาบันการฝึกหัดครูในภูมิภาคตะวันตก ผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษาโดยพิจารณาจากความรู้สึกนึกคิดและความชอบในวิชาชีพครูของนักศึกษาที่มีต่อวิชาชีพครูระหว่างช่วงปีการศึกษาที่หนึ่งกับปีการศึกษาที่ 4 มีความแตกต่างกัน จากความแตกต่างนี้ชี้ให้เห็นว่าเมื่อนักศึกษาได้รับการศึกษาอบรมตามหลักสูตรวิชาชีพครูระดับปริญญาบัณฑิตแล้ว นักศึกษามีสภาพของการรับรู้ ความรู้สึกนึกคิดและความรู้สึกชอบที่มีต่อวิชาชีพครูเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมในทางที่สร้างสรรค์ขึ้น คือ มีความเห็นว่าเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความอดทนและใจเย็น ทั้งครูและนักเรียน ครูจะต้องพยายามทำความเข้าใจกับนักเรียนให้มาก รู้จักใช้จิตวิทยาในการสอน เข้าใจพัฒนาการของเด็ก ครูต้องรู้จักใช้สติปัญญาความสามารถและหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอ ความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นดังกล่าวมีความแตกต่างกันไปบ้างระหว่างสถาบันการศึกษา

จากการศึกษาของ ธงชัย จันทรรุ่งเรือง (2536 : 1264-1265) ได้ศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเลือกวิชาเอกของนักศึกษาวิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ทศนคติต่าง ๆ จากนักศึกษาพบว่าอาชีพที่

ปรารถนาในอนาคตถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญต่อการเลือกเรียนวิชาเอกของนักศึกษา ถึงร้อยละ 86.02 หลักสูตรในวิชาเอกที่ใช้ศึกษา เพื่อการส่งผลไปในแง่การเรียนจบและสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ ถึงร้อยละ 79.56 รายได้ที่จะมีจากการศึกษาวิชาเอกแล้วนำไปประกอบอาชีพสามารถทำรายได้มากเพียงพอกับการดำรงชีวิต เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกวิชาเอก ร้อยละ 77.96 ปัจจัยที่ส่งผลน้อยมากคือ ครูประจำชั้นในระดับมัธยมศึกษา ครูแนะแนวในระดับมัธยมศึกษา และญาติพี่น้อง ด้านภูมิหลังทางสังคม จากการวิจัยพบว่า เพศและอายุมีผลต่อการเลือกวิชาเอกที่แตกต่างกันออกไป คือ เพศชายส่วนมากจะเลือกวิชาเอกทางด้านวิทยาศาสตร์ ส่วนเพศหญิงส่วนมากจะเลือกวิชาเอกทางด้านศิลปศาสตร์ ด้านอายุพบว่า ผู้มีอายุน้อยจะเลือกเรียนวิชาการทางด้านอื่น ๆ มาก ผู้ที่มีอายุมากจะเลือกเรียนทางด้านวิชาครูมาก

จากการศึกษาของนิศารัตน์ ศิลปเดช (2533) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาชีพครูของนักศึกษาครูในวิทยาลัยครู ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาชีพครูรวม 5 ด้านของนักศึกษาครู ได้แก่ ตัวแปรคุณลักษณะของนักศึกษาครูในด้าน แบบการเรียนรู้แบบอิสระ แบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา แบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และอุปนิสัยด้านการมีธรรมะ ซึ่งเป็นตัวแปรทำนายมีความสัมพันธ์ทางบวก ส่วนแบบการเรียนรู้แบบแข่งขัน แบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงและอุปนิสัยด้านสุขุมมีสติ เป็นตัวทำนายที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาชีพครูรวม 5 ด้าน ของนักศึกษาครู

จากการศึกษาของไพฑูรย์ เวทการ (2533 : 97-98) เรื่ององค์ประกอบด้านลักษณะของนักศึกษาสภาพแวดล้อมทางบ้านสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาครูทายาท ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ ความถนัดด้านเหตุผล ความถนัดด้านภาษา และผลการสอบคัดเลือก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รายได้ของครอบครัว ความถนัดด้านตัวเลข ระดับการศึกษาของบิดา ความถนัดด้านมิติสัมพันธ์ สภาพแวดล้อมทางบ้าน มโนภาพตนเอง คุณภาพของการสอนของอาจารย์ ระดับการศึกษาของมารดา การบริหารงานด้านวิชาการ และเจตคติต่อวิชาชีพครู และตัวแปรพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ได้แก่ ความถนัดด้านเหตุผล ความถนัดด้านภาษา ผลการคัดเลือกเข้าเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และรายได้ของครอบครัว

จากการศึกษาของนัยนา ขนอนเวช ได้ศึกษาเรื่อง ลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอนุบาลในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูอนุบาล และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 1 ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของครูอนุบาลที่พึงประสงค์ระหว่างผู้บริหารกับครูอนุบาลมีความเห็นไม่แตกต่างกันทางสถิติ และคุณสมบัติของครูอนุบาลที่พึงประสงค์ระหว่างผู้บริหารครูอนุบาลกับผู้ปกครองเด็กมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยการแบ่งคุณลักษณะของครูอนุบาลทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการสอน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการพัฒนาตนเอง

จากงานวิจัยที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เจตคติและเจตนาของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัยมีความสำคัญ ต่อคุณลักษณะของครูปฐมวัยพฤติกรรมของครูในอนาคต และยังมีปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย จากงานวิจัยพบว่า สิ่งที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาที่เรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัยในสถาบันราชภัฏ ได้แก่ ความแตกต่างกันของนักศึกษา ทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตลอดจนปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาพของครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ พ่อแม่ ญาติพี่น้อง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมมีผลต่อการเรียนของนักศึกษา นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรของโปรแกรมวิชา รายวิชาที่เรียน กิจกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติ การปรับตัวเอง ทั้งด้านความคิด ความรู้ ทักษะ และคุณธรรม สิ่งเหล่านี้ ล้วนมีอิทธิพลต่อเจตคติและเจตนาในการเรียนของนักศึกษา ซึ่งตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของ

ฟิชไบน์ และ ไอเซน สิ่งที่ถูกกล่าวมาสารพัดใช้เป็นตัวแปร เพื่อพยากรณ์ เจตนา และพฤติกรรมของบุคคล ในรูปของ สมการพยากรณ์ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลได้ (จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. 2538 : 171)

7. ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์และไอเซน (Fishbein and Ajzen 1975. Ajzen and Fishbein. 1980.) ซึ่งได้เริ่มศึกษาทฤษฎีนี้ เมื่อปี ค.ศ. 1967 และเสนอเต็มรูปแบบ เมื่อปี ค.ศ. 1980 ซึ่งมีรายละเอียดของทฤษฎีดังต่อไปนี้

ข้อตกลงเบื้องต้นของทฤษฎี (Assumption)

มนุษย์เป็นผู้ที่มีเหตุผลและใช้ข้อมูลที่ตนมีอยู่อย่างเป็นระบบ มนุษย์พิจารณาผลที่อาจเกิดจากการกระทำของตนก่อนตัดสินใจลงมือกระทำ หรือไม่ทำพฤติกรรม

ใจความของทฤษฎี

1. พฤติกรรมส่วนมากอยู่ภายใต้การควบคุมของเจตนาของบุคคล เจตนาเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention หรือ I) ของบุคคล จึงเป็นตัวกำหนดที่ใกล้ชิดกับพฤติกรรม

2. เจตนาเชิงพฤติกรรม ขึ้นอยู่กับตัวกำหนด 2 ตัว คือ

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการประเมินทางบวก – ทางลบ ต่อการกระทำ เรียกว่า เจตคติต่อพฤติกรรม แทนสัญลักษณ์ด้วย (AB)

เจตคติต่อพฤติกรรม ขึ้นอยู่กับความเชื่อของผลการกระทำ (Behavioral Beliefs หรือ bi) และการประเมินผลของการกระทำ (Evaluation of Consequences หรือ แทนสัญลักษณ์ด้วย ei)

2.2 ปัจจัยทางสังคมเป็นการประมาณของบุคคลว่า ตนจะมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเพียงใด (Subjective Norm หรือ แทนสัญลักษณ์ด้วย SN) กลุ่มอ้างอิง หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิดและมีความสำคัญต่อบุคคลผู้นั้น

ดังนั้นปัจจัยทางสังคมจึงขึ้นอยู่กับความเชื่อเกี่ยวกับบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิงที่มีต่อการกระทำของตน (Normative Belief หรือ แทนสัญลักษณ์ด้วย แทนสัญลักษณ์ด้วย NB) ซึ่งหมายถึง ความเชื่อที่บุคคลแต่ละคนที่อยู่ในกลุ่มอ้างอิงประสงค์ให้ตนทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้นเพียงใด และปัจจัยทางสังคมยังขึ้นอยู่กับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Motivation to Comply หรือ แทนสัญลักษณ์ด้วย Mc)

3. ความสำคัญของเจตคติต่อพฤติกรรมและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับเจตนาเชิงพฤติกรรมหรือพฤติกรรม นั่นคือ พฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจถูกกำหนดโดยเจตคติต่อพฤติกรรมมากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่วนบางพฤติกรรมอาจได้รับอิทธิพลจากการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมากกว่าเจตคติต่อพฤติกรรมแต่บางพฤติกรรมอาจได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทั้งสองได้ใกล้เคียงกัน และความสำคัญของปัจจัยทั้งสองอาจแตกต่างกันระหว่างบุคคล

4. ตัวแปรภายนอก (External Variable) เช่นตัวแปรชีวสังคม เจตคติต่อเป้าหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น ๆ จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก็ต่อเมื่อตัวแปรนั้น ๆ มีอิทธิพลต่อเจตคติ ต่อพฤติกรรม หรือมีอิทธิพลต่อการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง หรือมีอิทธิพลต่อนำหนักของความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ของตัวแปรทั้งสอง

5. การกำหนดพฤติกรรมที่จะศึกษา จะต้องกำหนดโดยคำนึงถึง

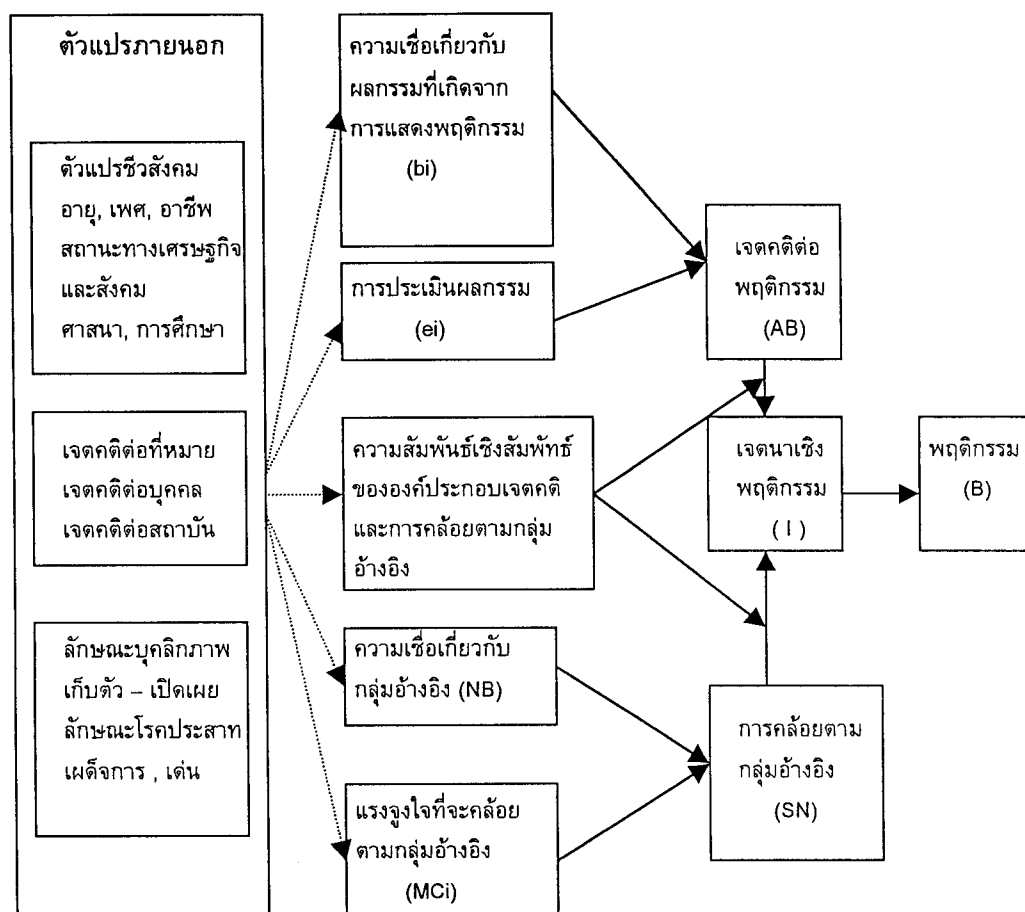
5.1 การกระทำ (Action) จะต้องกำหนดว่าเป็นการกระทำเดี่ยว (Single Act) เช่น การให้ลูกกินอาหาร การสูบบุหรี่ เป็นต้น หรือเป็นกลุ่มการกระทำ (Behavior Categories) เช่น การออกกำลังกาย ซึ่งอาจจะประกอบด้วย การกระต่ายย่อย ๆ หลายการกระทำ เป็นต้นว่า การวิ่ง การกระโดดเชือก หรือ การเล่นฟุตบอล

5.2 เป้าหมาย (Target) หมายถึง เป้าหมายของการกระทำ เช่น การให้ลูกกินอาหารข้างต้น อาจกำหนดเป้าหมายให้เป็นนมแม่

5.3 เวลา (Time) หมายถึง เวลาที่พฤติกรรมที่เราสนใจศึกษาจะเกิดขึ้น เช่น การกินนมแม่ตอนค่ำ

5.4 บริบท (context) หมายถึง สถานการณ์ที่พฤติกรรมเราสนใจศึกษาจะเกิดขึ้น เช่น การกินนมแม่ที่บ้าน

การกำหนดพฤติกรรมที่จะศึกษานี้สามารถกำหนดให้มีความจำเพาะได้ตามที่เราสนใจจะศึกษา เมื่อกำหนดพฤติกรรมได้แล้ว การวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก็ต้องวัดให้สอดคล้องกับพฤติกรรม เช่น เจตคติการให้ลูกกินนมแม่ที่บ้านตอนค่ำ ส่วนการวัดพฤติกรรมก็ต้องวัดให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่กำหนดขึ้น

- แสดงความเป็นไปได้ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายนอกกับตัวแปรต่างๆ ในทฤษฎี
- _____ แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

ภาพประกอบ 2 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล
(Ajzen and Fishbein. 1980)

จากภาพประกอบที่ 2 จะเห็นว่าเราสามารถแบ่งเป็นกลุ่มของปัจจัยเพื่อใช้ในการวัดเจตคติตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของ ฟิชไบน์และไอเซนต์ ได้ 2 กลุ่มดังนี้

1. เจตคติต่อพฤติกรรม (AB) ซึ่งเป็นเจตนาส่วนบุคคล สามารถวัดได้ 2 วิธี ได้แก่
 - 1.1 วัดเจตคติต่อพฤติกรรมโดยตรง
 - 1.2 วัดเจตคติทางอ้อม ซึ่งสามารถวัดได้จากความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ (bi) และการประเมินผลกรรม (ei)

2. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (SN) ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกตามแนวของทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์และไอเซน สามารถวัดได้ 2 วิธี ดังนี้

2.1 การวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง

2.2 การวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม วัดได้จาก ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NBi) และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Mci)

รายละเอียดของตัวแปรต่าง ๆ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

1. พฤติกรรม (Behavior) การที่จะเข้าใจพฤติกรรมได้จะต้องทำความเข้าใจสิ่งเหล่านี้ (Ajzen and Fishbein, 1980 : 29 – 39)

1.1 พฤติกรรมและผล (Behavior versus Outcomes)

ในการศึกษาพฤติกรรมที่สนใจนั้นเราจะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะศึกษาพฤติกรรม หรือผลของพฤติกรรม เพราะทั้ง 2 อย่างมีความแตกต่างกัน ผลอาจจะเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากพฤติกรรม และพฤติกรรมหลาย ๆ พฤติกรรมที่ต่างกันอาจนำไปสู่ผลเดียวกัน เช่น การลดน้ำหนักอาจเกิดจากการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น การรับประทานอาหารที่มีแคลอรีต่ำ งดอาหารบางมื้อ หรือวิ่งวันละ 2 ไมล์ เป็นต้น

1.2 การกระทำเดี่ยว และประเภทพฤติกรรม (Single Action versus Behavior Categories)

การกระทำเดี่ยว (Single Action) เป็นพฤติกรรมเฉพาะที่บุคคลกระทำ เราสามารถวัดการกระทำเดี่ยวได้โดยนิยามการกระทำนั้นให้ชัดเจน เพื่อที่เราจะได้กำหนดการกระทำว่าถูกต้องหรือไม่ ประเภทพฤติกรรม (Behavioral Categories) เป็นกลุ่มของการกระทำ ซึ่งเราไม่สามารถสังเกตประเภทพฤติกรรมได้โดยตรงจะต้องอนุมานจากการกระทำเดี่ยว

1.3 ความจำเพาะของพฤติกรรม

การวัดพฤติกรรมไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมเดี่ยว หรือประเภทพฤติกรรมจะมีความเที่ยงตรงมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความจำเพาะของพฤติกรรม ซึ่งความจำเพาะของพฤติกรรมขึ้นอยู่กับ

1.3.1 การกระทำ (Action)

1.3.2 เป้าหมาย (Target)

1.3.3 บริบท (Context)

1.3.4 เวลา (Time)

1.4 ระดับการวัดพฤติกรรม

การสังเกตหรือการวัดการกระทำเดี่ยวอาจจะทำได้หลายวิธีต่าง ๆ กันดังนี้

1.4.1 วิธีให้บุคคลมีทางเลือก 2 ทาง คือจะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรม

1.4.2 วิธีให้บุคคลมีทางเลือกมากกว่า 2 ทางที่เขาสามารถเลือกได้

1.4.3 วิธีวัดหรือสังเกตปริมาณของการกระทำที่เกิดขึ้น

1.4.4 วิธีการสังเกตพฤติกรรมที่ซ้ำ ๆ กัน ซึ่งมีการวัด 2 วิธีคือ

ก. ความถี่สัมบูรณ์ (The Absolute Frequency) คือวัดจำนวนครั้งที่บุคคลกระทำพฤติกรรม

ข. ความถี่สัมพัทธ์ (The Relative Frequency) คือการหาสัดส่วนหรือจำนวนเปอร์เซ็นต์ที่บุคคลกระทำพฤติกรรมนั้น

ดังนั้นเมื่อต้องการทราบว่าคุณจะทำพฤติกรรมดีเพียงไร จะต้องวัดความดีสัมบูรณ์เมื่อต้องการทราบถึงสัดส่วนของจำนวนครั้งที่เกิดพฤติกรรมจะต้องวัดความดีสัมพัทธ์

1.5 พฤติกรรมที่มาจากคำรายงานของตนเอง

วิธีการรายงานด้วยตนเองนั้น จะต้องบอกกลุ่มของพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับประเภทพฤติกรรม ซึ่งวิธีดังกล่าวเป็นวิธีที่ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย

2. เจตนา (Intention)

จากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เจตนาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมแต่ไม่ได้หมายความว่า การวัดเจตนาจะเป็นการเพียงพอที่จะทำนายพฤติกรรมเสมอไป ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างเจตนาและพฤติกรรม องค์ประกอบเหล่านั้นคือความสอดคล้องระหว่างเจตนาและพฤติกรรม และความคงอยู่ของเจตนา ถ้าการวัดมีลักษณะเป็นนามธรรมหรือลักษณะทั่วไปมากเกินไปจนผลที่ได้จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่ำมากเท่านั้น (ถาวร แซ่ตั้ง. 2529 : 12 ; อ้างอิงจาก Ajzen and Fishbein. 1973 : 43.)

2.1 ความสอดคล้องระหว่างเจตนาและพฤติกรรม

ในการใช้เจตนาทำนายพฤติกรรมนั้นถ้าต้องการให้มีความเที่ยงตรงมากขึ้น จำเป็นจะต้องวัดเจตนาและพฤติกรรมให้มีความสอดคล้องกันในความจำเพาะทั้ง 4 คือ การกระทำ เป้าหมาย บริบท และเวลา

2.1.1 ความสอดคล้องกับการกระทำเดียว

เจตนาของบุคคลที่มีต่อการกระทำเดียวอาจจะวัดโดยถามเจตนาของบุคคล ที่จะทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้น หรือวัดความน่าจะเป็นของบุคคลว่าจะกระทำพฤติกรรมนั้นหรือไม่ ซึ่งเรียกว่าการวัดเจตนาเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention)

2.1.2 ความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่มีหลากหลายทางเลือก

การวัดเจตนาต่อพฤติกรรมที่มีหลายทางเลือกเป็นการวัดจำนวนทางเลือกของพฤติกรรมที่บุคคลกระทำ ซึ่งอาจจะเป็นพฤติกรรมที่ต่างกันหรือเป็นพฤติกรรมเดียวกัน แต่ปริมาณต่างกัน เช่น จำนวนเงินที่บริจาค ในกรณีของการกระทำเดียว คาดว่าเจตนาสามารถทำนายการเลือกได้ถ้ามีความสอดคล้องกันระหว่างการวัด 2 ครั้ง การวัดเจตนาต่อพฤติกรรมที่มีหลายทางเลือกนี้มีวิธีวัด 2 วิธีคือ

ก. ใช้คำถามปลายเปิด โดยมีตัวเลือกให้

ข. ใช้คำถามปลายเปิดเมื่อต้องการวัดเจตนา และต้องการทราบปริมาณหรือความถี่

2.1.3 ระดับการวัดเจตนาเชิงปริมาณ

2.1.4 ความสอดคล้องกับประเภทพฤติกรรมเป็นการวัดเจตนาที่มีต่อการกระทำเดียวโดยการวัดเจตนาและการกระทำเดียวนั้น ๆ จะต้องมีความสอดคล้องกันในความจำเพาะทั้ง 4 คือ การกระทำ เป้าหมาย บริบท และเวลา

2.2 ความคงอยู่ของเจตนา

การวัดเจตนาไม่ใช่ตัวทำนายพฤติกรรมที่ดีเสมอไปเพราะว่า เจตนา สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เช่น การได้รับข้อมูลใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น อาจจะทำให้เจตนาเปลี่ยนแปลงได้ ในการทำนายพฤติกรรมจากเจตนา นั้นจะวัดจากคนกลุ่มใหญ่ของประชากร เพราะว่าเจตนาโดยรวมของคนกลุ่มใหญ่จะมีความคงอยู่นานกว่าเจตนาเป็นรายบุคคล

3. ปัจจัยส่วนบุคคล

เจตนาที่มีต่อพฤติกรรม หมายถึง การตัดสินใจของบุคคลที่กระทำพฤติกรรมว่า เป็นสิ่งที่ดี หรือเลว ซึ่งเขาจะสนับสนุนหรือต่อต้านการกระทำพฤติกรรมนั้น หรือ หมายถึงการประเมินทางบวก หรือทางลบ ของแต่ละบุคคลที่มีต่อการกระทำพฤติกรรมนั้น ไอเซน และฟิชไบน์ ได้เสนอวิธีการวัดเจตคติที่มีผลต่อพฤติกรรม 2 วิธี คือ การวัดเจตคติทางตรงต่อพฤติกรรม และการวัดเจตคติทางอ้อมต่อพฤติกรรม

3.1 การวัดเจตคติทางตรงต่อพฤติกรรม เป็นการประเมินความรู้สึกโดยทั่วไป ของบุคคลที่เห็นด้วย หรือคัดค้านต่อการกระทำพฤติกรรมนั้น ซึ่งแบบวัดเจตคติทางตรงที่ได้มาตรฐานมีหลายแบบวัด แต่แบบวัดที่ใช้กันมากและมีความสัมพันธ์กับแบบวัดเจตคติทางอ้อม คือแบบวัดมาตราจำแนกความหมายของออสกูสและคณะที่เสนอไว้ในปี 1957 (Ajzen and Fishbein. 1980 : 54 – 55)

3.2 การวัดเจตคติทางอ้อมต่อพฤติกรรม ขึ้นอยู่กับความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ และการประเมินผลของการกระทำ โดยการรวมผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ และประเมินผลของการกระทำ เป็นการวัดเจตคติทางอ้อมต่อพฤติกรรม

จากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เจตคติเป็นองค์ประกอบของความเชื่อ หากบุคคลมีความเชื่อว่าการกระทำพฤติกรรมนั้นจะนำไปสู่ผลทางบวกเขาก็จะมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้น ขณะที่บุคคลเชื่อว่าการกระทำนั้นจะนำไปสู่ผลทางลบเขาก็จะมีเจตคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมนั้น ซึ่งความเชื่อที่เป็นรากฐานของเจตคติที่มีต่อพฤติกรรมนี้ เรียกว่า ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ (Behavioral Belief) ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ความเชื่อ หมายถึง ความน่าจะเป็นโดยอัตโนมิติของบุคคลที่เห็นว่าที่หมายมีความสัมพันธ์กับลักษณะเฉพาะอย่าง ไอเซน และฟิชไบน์ (Ajzen and Fishbein. 1980 : 63) ได้กล่าวถึงบุคคลว่า แม้จะมีความเชื่อจำนวนมากเกี่ยวกับที่หมายหนึ่งๆ แต่เขาสามารถที่จะใส่ใจกับความเชื่อได้จำนวนน้อย ความเชื่อเหล่านั้นคือ ความเชื่อเด่นชัด (Salient Beliefs) ซึ่งถือว่าเป็นตัวกำหนดเจตคติต่อพฤติกรรม ความเชื่อเด่นชัดนี้อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ คืออาจมีความหนักแน่นมากขึ้น หรือน้อยลง หรืออาจถูกความเชื่ออื่นที่มาแทนที่ (ถาวร แซ่ตั้ง 2529 : 16 ; อ้างอิงจาก Ajzen and Fishbein. 1975)

การหาความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับที่หมายจะพิจารณาเฉพาะข้อมูลของความเชื่อเด่นชัดที่มีความถี่สูง ๆ (Model Salient Beliefs) ซึ่งมีวิธีการต่าง ๆ ดังนี้ คือ

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์เนื้อหาของความเชื่อที่แตกต่างกันของบุคคล

ขั้นที่ 2 การจัดกลุ่มความเชื่อคล้ายกันเข้าด้วยกัน ถ้าความเชื่อไหนที่คล้ายกันแต่เป็นของผู้ตอบคนเดียวกัน ก็แยกความเชื่อออกจากกันไม่จัดเข้ากลุ่ม

ขั้นที่ 3 คัดเลือกข้อ ความเชื่อเด่นชัด ซึ่งอาจจะใช้วิธีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- เลือกความเชื่อที่มีความถี่สูงสุด 10 – 12 ความเชื่อ หรือ
- เลือกความเชื่อทั้งหมดที่กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 10 – 12 % กล่าวถึง หรือ
- เลือกความเชื่อที่มีความถี่สูงสุดจนถึงความเชื่อที่รวมความถี่ได้ประมาณ 75 % ของความถี่ทั้งหมด

ดังนั้น ความเชื่อที่ได้นำมาสร้างแบบวัด จะต้องเป็นข้อมูลจากกลุ่มของความเชื่อเด่นชัด ไอเซน และฟิชไบน์ (Ajzen and Fishbein. 1980. : 65) กล่าวว่า ความเชื่อเด่นชัดของบุคคลเกี่ยวกับผลของการกระทำพฤติกรรมจะเป็นสิ่งที่ใช้กำหนดเจตคติต่อพฤติกรรมของบุคคล ดังนั้นถ้าจะทำความเข้าใจเจตคติ ต้องเข้าใจความเชื่อเด่นชัดก่อน โดยใช้วิธีการดังนี้

ขั้นที่ 1 จะต้องทราบถึงการประเมินผลของการกระทำพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งหมายถึงการประเมินลักษณะที่มาสัมพันธ์กับที่หมายนั้น ๆ ว่าดีหรือเลว โดยใช้มาตราขั้วคู่ 7 ช่วง เช่น

การที่น้ำหนักขึ้น
 ดี : : : : : : เลว
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ขั้นที่ 2 การประเมินผลความเชื่อของบุคคลทำให้ทราบว่าพฤติกรรมใดจะนำไปสู่ผลการกระทำแต่ละอย่าง ด้วยความหนักแน่น ตามความเชื่อเพียงใด เช่น

การใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด เป็นสาเหตุทำให้น้ำหนักขึ้น
 เป็นไปได้ : : : : : เป็นไปไม่ได้
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ตาราง 1 การศึกษาเจตคติของผู้หญิงในการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด

การใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด ของฉัน	การประเมินผลการกระทำ	ความเชื่อเกี่ยวกับผลการกระทำ	รวม
1.ทำให้น้ำหนักขึ้น	-2	+3	-6
2.สะดวก	+1	+3	+3
3.สามารถกำหนดขนาด ของครอบครัวได้	+2	+2	+4
4.ทำให้ฉันรู้สึกผิด	-1	+2	-2
5.ทำให้ประจำเดือนมา ปกติ	+3	+1	+3
รวม			+2

จากตาราง 1 จะพบว่า ผู้หญิงคนนี้มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า เจตคติมีความสัมพันธ์กับความเชื่อ ซึ่ง ฟิชไบน์ และไอเซน ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติต่อที่หมายมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับที่หมายนั้น ดังนี้ (ถาวร แซ่ตั้ง. 2529 : 19 : อ้างอิงจาก Fishbein and Ajzen. 1975)

1. บุคคลมีความเชื่อ (bi) มากมายกับที่หมายหนึ่ง ๆ โดยที่ ที่หมายนั้นอาจมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะต่าง ๆ ตามเป้าหมายที่วางไว้ เป็นต้น

2. ลักษณะที่มาสัมพันธ์กับที่หมายนั้น มักจะมีการประเมิน (ei) ควบคู่อยู่ด้วย ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็น เจตคติต่อลักษณะนั้น ๆ

3. อาศัยการเรียนรู้จากการวางเงื่อนไข บุคคลจะเรียนรู้ในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อ ที่ สัมพันธ์กับการประเมิน (ei) และกับที่หมายของเจตคติ

4. ความเชื่อที่สัมพันธ์กับที่หมายโดยมีการประเมินอยู่ด้วย จะรวมตัวกัน ($\sum b_i e_i$)

5. ที่หมายของเจตคติจะกระตุ้นให้บุคคล แสดงความเชื่อมั่นโดยมีความสัมพันธ์กับที่หมาย ซึ่งมีการ ประเมินรวมอยู่ด้วย หรือเป็นการแสดงเจตคติโดยรวมนั่นเอง

4. ปัจจัยทางสังคม

ปัจจัยทางสังคมเป็นการประมาณของบุคคลว่าตนมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมากน้อยเพียงใด

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง หมายถึง การรับรู้ของบุคคลว่า ผู้ที่มีความสำคัญต่อเขา คิดว่าเขาควร หรือไม่ควรทำพฤติกรรมนั้น

ฟิชไบน์ และไอเซน เสนอการวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงไว้ 2 วิธี คือ การวัดการคล้อยตามกลุ่ม อ้างอิงทางตรง และการวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม

1. การวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง เป็นการระบุนความเชื่อของบุคคลที่มีความคิดเห็นต่อ บุคคลส่วนมากที่มีความสำคัญต่อเขา ว่าเขาควรทำหรือไม่ควรทำพฤติกรรมนั้น

2. การวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม หาได้จากการรวมของผลคูณ ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับ กลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง จะเห็นได้ว่า ($\sum NbMc$) ตัวกำหนดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง คือ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

บุคคลจะพิจารณาว่ากลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญต่อเขา คิดว่าเขาควรทำหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น และเขาจะใช้ข้อมูลนี้ในการพิจารณาที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงหรือไม่ เช่น สามิของฉันคิดว่าฉันควรจะทำแท้ง (เป็นความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง) ซึ่งเป็นความเชื่อเกี่ยวกับบุคคลอื่น และเกี่ยวกับคำแนะนำในการกระทำของ บุคคลอื่น ซึ่งความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงนี้จะเป็นตัวกำหนดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงได้อีกตัวหนึ่ง

การรู้ถึงความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงไม่เพียงพอที่จะทำนายหรือเข้าใจการคล้อยตามกลุ่ม อ้างอิงของบุคคล เราต้องประเมินแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงประกอบด้วย (Motivation to Comply)

ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง สามารถทำนายจากดัชนีผลรวมของผลคูณ ของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

โดยทั่วไปบุคคลจะมีเจตคติทางบวกต่อพฤติกรรม ถ้าบุคคลที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่าเขาควรจะทำ พฤติกรรมนั้น และมีเจตคติทางลบต่อพฤติกรรมถ้าบุคคลที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่า เขาไม่ควรทำพฤติกรรม นั้น (Ajzen and Fishbien. 1980 : 58) แต่บางครั้งองค์ประกอบทั้งสองอย่างก็ไม่ไปด้วยกัน เช่น บุคคลอาจมี เจตคติทางบวกต่อการกระทำพฤติกรรม แต่เชื่อว่าบุคคลที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่าเขาไม่ควรทำพฤติกรรมนั้น ดังนั้น เจตนาของบุคคลจะขึ้นอยู่กับความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ขององค์ประกอบทั้งสองของแต่ละบุคคล (องค์ประกอบของเจตคติ และองค์ประกอบเกี่ยวกับบุคคลอ้างอิง) ซึ่งองค์ประกอบทั้งสองจะมีน้ำหนักที่บ่งบอก ถึงความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ ที่เป็นตัวกำหนดเจตนา น้ำหนักความสำคัญเชิงสัมพัทธ์นี้ อาจเปลี่ยนจากพฤติกรรม หนึ่ง และจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งน้ำหนักขององค์ประกอบนี้ร่วมกันทำนาย เจตนาเชิงพฤติกรรม

การผันแปรตัวใดตัวหนึ่งในความจำเพาะทั้ง 4 ของพฤติกรรม (การกระทำ ที่หมาย บริบท และเวลา) อาจจะมีอิทธิพลต่อความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ ของเจตคติ และกลุ่มอ้างอิง เช่น พบว่าเจตคติมีความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ในพฤติกรรมการแข่งขันมากกว่าพฤติกรรมความร่วมมือ ในขณะที่กลุ่มอ้างอิงมีความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ในพฤติกรรมความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน

5. ตัวแปรภายนอก (External Variables)

ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลต่างจากทฤษฎีอื่นตรงที่ไม่พยายามที่จะอธิบายพฤติกรรมโดยการอ้างอิงตัวแปรภายนอก ซึ่งได้แก่

5.1 ตัวแปรชีวสังคม (Demographic Variables) เช่น อายุ เพศ อาชีพ สถานะทางเศรษฐกิจ และสังคม ศาสนา การศึกษา

5.2 เจตคติที่มีต่อที่หมาย เจตคติต่อบุคคล และเจตคติต่อสถาบัน

5.3 ลักษณะบุคลิกภาพ (Personality Traits) เช่น ลักษณะการเก็บตัว ลักษณะเปิดเผยตัวเอง มีอาการทางประสาท ลักษณะมีอำนาจ และมีลักษณะเด่น

ทฤษฎีนี้ไม่ปฏิเสธว่าตัวแปรภายนอกบางครั้งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม แต่คิดว่าจะมีผลกระทบต่อพฤติกรรมทางอ้อม นั่นคือ ตัวแปรภายนอกจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ถ้าหากว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งในทฤษฎี กล่าวคือ ถ้าตัวแปรภายนอก มีอิทธิพลต่อความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ การประเมินผลจากการกระทำ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงหรือแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ซึ่งมีผลกระทบต่อเจตนาเชิงพฤติกรรมของบุคคล และทำให้มีผลกระทบต่อพฤติกรรม ถ้าเจตคติหรือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรมได้ และเจตนาเชิงพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กันสูง ถึงแม้บางครั้งจะพบว่าตัวแปรภายนอกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในเวลาหนึ่ง แต่จะสัมพันธ์กันไม่นาน ดังนั้น ฟิชไบน์ และไอเซน จึงเห็นว่า ไม่มีความจำเป็นที่จะหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายนอกและพฤติกรรม เพราะว่า มีผลไม่คงเส้นคงวาต่อความเชื่อที่เป็นรากฐานของพฤติกรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

งานวิจัยต่างประเทศ

สเปร์เบอร์ ฟิชไบน์ และไอเซน (Sperber, Fishbien and Ajzen. 1980 : 114 – 129) ได้ศึกษาการทำนายและการทำความเข้าใจเจตนาในการเลือกประกอบอาชีพ ว่าจะเป็นแม่บ้านหรือประกอบอาชีพกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนเกรด 11 และ 12 จำนวน 111 คน เป็นหญิงผิวขาว 96 คน ผิวดำ 13 คน และอื่น ๆ 2 คน ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่าง อ่านเรื่องราวสั้น ๆ ของเจน ซึ่งเป็นหญิงประกอบอาชีพ และเรื่องของแมรี ซึ่งเป็นแม่บ้าน เมื่ออ่านเรื่องทั้ง 2 จบแล้วให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม เพื่อวัดเจตนา เจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของกลุ่มตัวอย่างต่อการดำเนินชีวิตในอนาคตเหมือนแมรีหรือเจน ซึ่งประกอบด้วย

ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างของเจตนา (Differential Intention) คือ การนำเจตนาที่จะมีอนาคตคล้ายเจนลบด้วยเจตนาที่จะมีอนาคตคล้ายแมรี สามารถทำนายเจตนาที่จะเลือกกระทำทางเลือก 2 ทางได้อย่างมีนัยสำคัญ ($r = .87$) และมีสหสัมพันธ์สูงกว่าการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างเจตนาที่จะเลือกกระทำทางเลือก 2 ทางกับเจตนาที่จะมีอนาคตคล้ายแมรี ($r = .79$) จากสิ่งที่พบนี้ แสดงว่าการทำนายสภาพการที่มีทางเลือก 2 ทางด้วยความแตกต่างระหว่างเจตนา ต่อทางเลือกทั้ง 2 นั้นจะทำนายได้ดีกว่าเจตนาต่อทางเลือกแต่ละอย่าง (Fishbien and Ajzen. 1980 : 118)

ความแตกต่างของเจตคติ (Differential Attitude) และความแตกต่างของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Differential Subjective Norm) ซึ่งหาได้ด้วยวิธีการทำนองเดียวกันกับความแตกต่างของเจตนา ซึ่งทั้งสองตัวนี้รวมกัน ทำนายความแตกต่างของเจตนาได้อย่างมีนัยสำคัญ ($R = .86$) โดยที่ความแตกต่างของเจตคติทำนายความแตกต่างของเจตนาได้สูงกว่าความแตกต่างของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($W1 = .67$) และ ($W2 = .29$) ตามลำดับ ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ

เวอร์เนอร์ มิคเคิลสตัดท์ คาร์เตอร์ และครอว์ฟอร์ด (Werner, Middlestadt – carter and crawford 1975 : 348 – 358) ได้ศึกษาการมีบุตรคนที่ 3 โดยการทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงที่แต่งงานแล้วและอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 59 คน ซึ่งมีบุตรมาแล้ว 2 คน ในการวัดองค์ประกอบเจตคติและความเชื่อที่มีแบบสอบถาม 2 ฉบับ คือ แบบปลายเปิดและแบบกำหนดตัวเลือกให้ แบบสอบถามแบบปลายเปิด ให้กลุ่มตัวอย่างเขียนถึงประโยชน์และโทษของการมีบุตร 3 คน ในอีก 3 ปีข้างหน้า โดยถามความเชื่อและการประเมินผลกรรม แบบสอบถามกำหนดตัวเลือกให้ มีกรรมเกี่ยวกับการมีบุตรคนที่ 3 จำนวน 18 ผลกรรมซึ่งได้มาจากการศึกษาชั้นนำ ให้คำถามปลายเปิด โดยวัดความเชื่อและการประเมินผลกรรม ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามแบบปลายเปิด ก่อนแบบสอบถามแบบกำหนดตัวเลือก เพื่อให้ไม่มีการตอบตามตัวเลือกที่ให้ไว้ในแบบสอบถามแบบกำหนดตัวเลือกให้ องค์ประกอบกลุ่มอ้างอิง วัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่วนเจตนาเชิงพฤติกรรมในการมีบุตรคนที่ 3 ในอีก 3 ปีข้างหน้า วัด 2 แบบคือ วัดจากมาตรที่เป็นไปได้ – เป็นไปไม่ได้ และผิดมาก – ถูกมาก และเอามาตรวัดทั้งสองมารวมกันเป็นคะแนนเจตนาเชิงพฤติกรรมซึ่งคะแนนจะมีค่าตั้งแต่ 2 (เจตนาต่ำ) ถึง 14 (เจตนาสูง) นอกจากนั้นยังให้กลุ่มตัวอย่างตอบมาตรวัดเจตคติต่อการควบคุมของกัฟ (Gough) และมาตรวางแผนครอบครัว และตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับประวัติชีวิตสังคม ครอบครัว และสังคม

ผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบเจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงสามารถทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรมได้อย่างหนักแน่น ในแบบสอบถามปลายเปิด ความเชื่อเกี่ยวกับผลกรรมมีความสำคัญมากกว่าความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (.61 , .26) ส่วนแบบสอบถามกำหนดตัวเลือกให้ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงมีความสำคัญมากกว่าความเชื่อเกี่ยวกับผลกรรม (.51 , .36) และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณในแบบสอบถามปลายเปิดสูงกว่าแบบกำหนดตัวเลือกให้ (.79 , .70) ในการวัดองค์ประกอบเจตคติ

ความเชื่อเกี่ยวกับผลกรรมและความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงสามารถทำนายเจตนาได้อย่างเพียงพอทั้งในแบบสอบถามแบบปลายเปิดและแบบกำหนดตัวเลือกให้ ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรทั้งสองที่มีต่อเจตนาสูงอย่างมีนัยสำคัญ $r = .81$ ($p < .001$)

งานวิจัยในประเทศ

ถาวร แซ่ตั้ง (2529 : 117 – 120) ได้วิจัยเรื่อง “การทำนายพฤติกรรมการเลือกสมัครสอบเข้าเรียนต่อคณะวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร” โดยนำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์และไอเซนต์ เป็นหลักในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสำรวจความรู้สึนึกคิดของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเลือกคณะวิทยาศาสตร์ ในการสอบสมัครคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐประจำปีการศึกษา 2529 ซึ่งสร้างตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ประกอบด้วยแบบวัดเกี่ยวกับความเชื่อเกี่ยวกับผลการกระทำ 14 ข้อ แบบวัดประเมินผลการกระทำ 14 ข้อ

แบบวัดเกี่ยวกับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง 7 ข้อ แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง 7 ข้อ แบบวัดเจตคติทางตรง 7 ข้อ แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง 1 ข้อ แบบวัดเจตนาเชิงพฤติกรรม 1 ข้อ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนกสนใจเรียนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จำนวน 440 คน ผลการศึกษาพบว่าเจตคติในการเลือกเรียนต่อคณะวิทยาศาสตร์ ประกอบการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลือกเรียนต่อในคณะวิทยาศาสตร์สามารถทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรม ในการเลือกศึกษาต่อในคณะวิทยาศาสตร์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และยังพบว่าองค์ประกอบในการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ในเลือกเรียนต่อคณะวิทยาศาสตร์มีบทบาทต่อเจตนาเชิงพฤติกรรมในการสมัครเรียนต่อคณะวิทยาศาสตร์มากกว่าองค์ประกอบเจตคติต่อการเรียนต่อในคณะวิทยาศาสตร์ เมื่อวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($N = 44$, $W2 = .37$, $W1 = .23$) และวิเคราะห์เฉพาะผู้ที่เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐก็พบผลเช่นเดียวกัน ($N = 378$, $W2 = .40$ $W1 = .23$)

สมศรี ชูแสง (2532 : 60 – 73) ได้วิจัยเรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่ขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนครราชสีมา” โดยศึกษาตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์และไอเซน และตัวแบบการทำนายพฤติกรรมของลิสกา ตัวแปรอิสระตัวแปรแบบของลิสกา เรียกว่า ตัวแปรภายนอก ประกอบด้วย เพศ ผลการเรียน ระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดา มารดา รายได้ของครอบครัว จำนวนพี่น้องลำดับการเกิด และการมีพี่ที่พี่มีการศึกษาสูงกว่าการศึกษาภาคบังคับ ตัวแปรอิสระตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล คือ ทศนคติต่อการศึกษาต่อ และการรับรู้ทัศนคติทางสังคม ส่วนตัวแปรตามคือ ความตั้งใจในการศึกษาต่อและพฤติกรรมการศึกษาต่อ ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่สัมพันธ์อย่างสูงกับการตั้งใจในการศึกษาต่อและพฤติกรรมการศึกษาต่อ ได้แก่ ผลการเรียน ระดับการศึกษาของบิดามารดาการที่มีพี่ที่ศึกษาสูงกว่าการศึกษาภาคบังคับ ทศนคติต่อการศึกษาต่อและการรับรู้ทัศนคติทางสังคม และพบว่าความตั้งใจในการศึกษาต่อ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาต่อ

ราชันย์ บุญธิมา (2536 : 98 – 99) ได้วิจัยเรื่อง “การทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล” ซึ่งได้ผลการวิจัยดังนี้

1. เจตนาต่อการทุจริตการสอบกับผลรวมทั้งหมดของผลคูณและความเชื่อเกี่ยวกับผลการกระทำมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการทุจริตการสอบกับผลรวมทั้งหมดของผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
3. เจตคติต่อการทุจริตการสอบรวมกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการทุจริตสอบ สามารถทำนายเจตนาเชิงพฤติกรรมในการทุจริตสอบได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
4. เจตนาเชิงพฤติกรรมในการทุจริตสอบ สามารถทำนายพฤติกรรมทุจริตการสอบได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มที่มีเจตนาที่จะทุจริตการสอบกับกลุ่มที่มีเจตนาจะไม่ทุจริตการสอบมีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำเรื่องได้คะแนนดี สอบผ่านไม่ภูมิใจคะแนนที่ได้โดยไม่ต้องสอบซ่อม ไม่ถูกพ่อแม่ตำหนิ ไม่ต้องอ่านหนังสือมาก และเป็นการทดสอบความรู้ที่ไม่แท้จริง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วย

ขนิษฐา ชัยโชติกุลชัย ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นการพนันของนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีเจตคติที่ดีเล็กน้อยต่อการลงโทษนักเรียน และมีความเชื่อมั่นว่าการลงโทษนักเรียน ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ทำให้นักเรียนเสียสุขภาพจิต ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่ดี ทำให้ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย ทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป ทำให้นักเรียนสำนึกผิดและคงเชื่อว่า การลงโทษทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น แต่ก็เชื่อเพียงเล็กน้อยเท่านั้น
2. ครูมัธยมศึกษาตอนต้น คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเพียงเล็กน้อย และกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน ได้แก่ เพื่อนครู ผู้บริหารระดับต่าง ๆ นักเรียนในชั้นเรียน นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นเรียนที่ไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย พ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียน ให้การลงโทษนักเรียน ครูทำโทษโดยคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกลุ่มต่าง ๆ เล็กน้อยทุกกลุ่ม
3. ครูระดับมัธยมศึกษา มีความตั้งใจในการลงโทษเพียงเล็กน้อย นอกจากนี้ครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษ และครูกลุ่มที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษมีเจตคติที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีความเชื่อว่า เมื่อลงโทษนักเรียนแล้วทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น ครูควบคุมชั้นเรียนได้ง่าย บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป นักเรียนสำนึกผิดและไม่กล้าทำผิด สูงกว่ากลุ่มที่ตั้งใจจะไม่ลงโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ครูที่มีความตั้งใจจะลงโทษมีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษทุกกลุ่ม และสูงกว่ากลุ่มที่ที่มีความตั้งใจจะไม่ลงโทษ และกลุ่มอ้างอิงที่มีอิทธิพลต่อครู ได้แก่ เพื่อนครูและผู้บริหารระดับต่าง ๆ นักเรียนในชั้นเรียน นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมในชั้นไม่เหมาะสมหรือกลุ่มที่ทำผิดวินัย พ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักเรียน
4. เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .5084$)
5. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .6199$)
6. เพศ และประสบการณ์การเป็นครูมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
7. ความตั้งใจในการลงโทษมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นการพนันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .4225$)

จรรยา กล้าสุนทร ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาตัวแปรและพฤติกรรมการเล่นการพนันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล” ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเจตคติไม่ดีค่อนข้างสูงต่อการเล่นการพนัน โดยที่นักเรียนกลุ่มที่มีเจตนาเล่นการพนันกับนักเรียนกลุ่มมีเจตนาไม่เล่นการพนัน และนักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมการเล่นการพนันกับนักเรียนกลุ่มไม่มีพฤติกรรมไม่เล่นการพนัน มีเจตคติต่อการเล่นการพนันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. นักเรียนกลุ่มมีเจตนาเล่นการพนัน กับนักเรียนกลุ่มมีเจตนาไม่เล่นการพนัน มีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเล่นการพนัน (X_{bi}) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .01 นักเรียนกลุ่มที่มี

พฤติกรรมการเล่นการพนันกับนักเรียนกลุ่มมีพฤติกรรมไม่เล่นการพนัน มีความเชื่อว่าการเล่นการพนันทำให้เพลิดเพลิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เชื่อว่าทำให้เงิน ทำให้ได้ฝึกสมอง ทำให้ครอบครัวเดือดร้อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในความเชื่อที่ว่า ทำให้เสื่อมเสียทำให้มีปัญหาสังคมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักเรียนกลุ่มมีเจตนาเล่นการพนัน กับนักเรียนกลุ่มมีเจตนาไม่เล่นการพนัน มีการประเมินผลการเล่นการพนัน ($\bar{X}_{ei}$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นักเรียนกลุ่มมีพฤติกรรมเล่นการพนันกับนักเรียนกลุ่มมีพฤติกรรมไม่เล่นการพนัน ประเมินผลการเล่นการพนันเกี่ยวกับความเพลิดเพลินการได้ฝึกสมอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และประเมินผลเกี่ยวกับความเสื่อมเสียการมีปัญหาสังคมครอบครัวเดือดร้อน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่ค่อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างสูงในการเล่นการพนัน โดยที่นักเรียนกลุ่มที่มีเจตนาเล่นการพนันกับนักเรียนกลุ่มมีเจตนาไม่เล่นการพนันมีการค่อยตามกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นักเรียนกลุ่มมีพฤติกรรมเล่นการพนันกับนักเรียนกลุ่มมีพฤติกรรมไม่เล่นการพนัน มีการค่อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเล่นตีไก่ การเล่นไพ่ การเล่นหยอดหลุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 .01 และ .05 ตามลำดับ และมีการค่อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเล่นไฮโลว์ การเล่นเกมเกอร์ และการซื้อขาย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นักเรียนกลุ่มมีเจตนาเล่นการพนันกับนักเรียนกลุ่มมีเจตนาไม่เล่นการพนัน มีความเชื่อเกี่ยวกับการค่อยตามกลุ่มอ้างอิง ($\bar{X}_{Nbi}$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นักเรียนกลุ่มมีพฤติกรรมเล่นการพนันกับนักเรียนกลุ่มมีพฤติกรรมไม่เล่นการพนัน มีความเชื่อต่อญาติ และเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความเชื่อต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. นักเรียนมีเจตนาเล่นการพนันกับนักเรียนกลุ่มไม่มีเจตนาเล่นการพนัน และนักเรียนกลุ่มมีพฤติกรรมเล่นการพนันกับนักเรียนกลุ่มมีพฤติกรรมไม่เล่นการพนัน มีแรงจูงใจที่จะค่อยตามกลุ่มอ้างอิง ($\bar{X}_{mci}$) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี มีเจตนาเล็กน้อยที่จะไม่เล่นการพนัน และมีพฤติกรรมไม่เล่นการพนัน

บุญชร เจือที ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. เจตคติต่อการใช้ยาเสพติดและการค่อยตามกลุ่มอ้างอิงในการใช้ยาเสพติด มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะใช้ยาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .2872 และ .3838 ตามลำดับ มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .5349 และองค์ประกอบทางด้านเจตคติต่อการใช้ยาเสพติดและการค่อยตามกลุ่มอ้างอิงในการใช้ยาเสพติดสามารถอธิบายและทำนาย ความตั้งใจในการใช้ยาเสพติด ได้ร้อยละ 28.61

2. เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง มีเจตคติไม่ตัวอย่างมากต่อการใช้ยาเสพติด โดยที่กลุ่มจะตั้งใจใช้ยาเสพติดมีเจตคติไม่ดีค่อนข้างมากต่อการใช้ยาเสพติด แตกต่างจากกลุ่มที่ไม่ตั้งใจจะใช้ยาเสพติด ที่มีเจตนาไม่ตัวอย่างมากต่อการใช้ยาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง มีความเชื่อเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดว่า จะทำให้ร่างกายทรุดโทรมและสุขภาพจิตเสียอย่างมาก แต่จะทำให้ สนุกสนาน ร่าเริง อารมณ์ดี ลืมทุกข์ คลายเครียดบ้างเล็กน้อย และการใช้ยาบ้าจะทำให้ขยัน มีพลังค่อนข้างมาก โดยกลุ่มที่จะตั้งใจใช้ยาเสพติด มีความเชื่อว่า เมื่อใช้ยาเสพติดแล้วจะทำให้ ร่างกายทรุดโทรม ทำให้สุขภาพจิตเสียได้น้อยกว่า กลุ่มตั้งใจจะไม่ใช้ยาเสพติดเชื่อ แต่เชื่อว่าการใช้ยาเสพติดจะทำให้ สนุกสนาน ร่าเริง อารมณ์ดี ขยัน มีพลัง และทำให้ลืมความทุกข์ คลายเครียดได้มากกว่ากลุ่มตั้งใจจะไม่ใช้ยาเสพติดเชื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 .001 และ .05

4. เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ประเมินผลในการใช้ยาเสพติดว่า การที่ร่างกายทรุดโทรม และสุขภาพจิตเสียเป็นสิ่งที่เลวมาก และการที่สนุกสนานร่าเริง อารมณ์ดี ลืมความทุกข์ คลายเครียด ขยันมีพลัง เป็นสิ่งที่เลวบ้างเล็กน้อย โดยกลุ่มที่ตั้งใจจะใช้ยาเสพติด ประเมินว่า การใช้ยาเสพติด แล้วทำให้สุขภาพจิตเสีย ร่างกายทรุดโทรม สนุกสนานร่าเริง อารมณ์ดี ลืมความทุกข์ คลายเครียด ขยัน มีพลัง เป็นสิ่งที่เลวน้อยกว่ากลุ่มตั้งใจจะไม่ใช้ยาเสพติดประเมิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 .01 และ .05

5. เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ไม่คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างสูงในการใช้ยาเสพติด โดยกลุ่มตั้งใจจะใช้ยาเสพติด มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงบ้างเล็กน้อย ซึ่งต่างจากกลุ่มตั้งใจจะไม่ใช้ยาเสพติด ที่คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

6. เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการใช้ยาเสพติดว่า เป็นไปไม่ได้อย่างมากที่ พ่อ แม่ และญาติ ของเขาคิดว่าเขาควรใช้ยาเสพติด เป็นไปไม่ได้เพียงเล็กน้อยที่ เพื่อนและตำรวจ คิดว่าเขาควรใช้ยาเสพติด และมีความเชื่อว่า คนขายยาคิดว่าเขาควรใช้หรือไม่ใช้ก็ได้ โดยกลุ่มตั้งใจจะใช้ยาเสพติด มีความเชื่อว่า พ่อ แม่ ญาติ เพื่อน ตำรวจและคนขายยาคิดว่าเขาควรใช้ยาเสพติดมากกว่ากลุ่มตั้งใจจะไม่ใช้ยาเสพติดเชื่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 .01 และ .05

7. เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง มีแรงจูงใจต่ำที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการใช้ยาเสพติด โดยกลุ่มตั้งใจจะใช้ยาเสพติด มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตาม พ่อ แม่ ญาติ เพื่อนตำรวจ และคนขายยา สูงกว่ากลุ่มตั้งใจจะไม่ใช้ยาเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 .01 และ .05

8. เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง มีความตั้งใจค่อนข้างสูงที่จะไม่ใช้ยาเสพติด ยกเว้นการสูบบุหรี่ที่มีความตั้งใจเพียงเล็กน้อยที่จะไม่สูบบุหรี่

สรุป

จากการศึกษาทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของฟิชไบน์และไอเซนต์ (Fishbien and Ajzen) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น จะเห็นว่าทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เป็นทฤษฎีที่เน้นศึกษาพฤติกรรมของบุคคลที่จะแสดงออกต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยศึกษาองค์ประกอบและปัจจัยต่าง ๆ ที่จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมทั้งทางตรงและทางอ้อม จากตัวของบุคคลโดยตรง และสภาพแวดล้อมที่รอบตัวของบุคคลที่จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมขึ้นได้ ดังนั้นการศึกษาเจตคติและเจตนาเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลครั้งนี้ ผลจากการศึกษาสามารถนำไปพยากรณ์พฤติกรรมของนักศึกษาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ โดยวิธีการหาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ตามทฤษฎีที่กำหนดไว้ และการที่บุคคลจะกระทำพฤติกรรมใด ๆ ก็ตามจะมียุทธศาสตร์ประกอบภายในเกิดขึ้นเสมอ ที่เรียกกันว่าเจตคติของบุคคล (Attitude) ดังนั้นเมื่อทราบระดับเจตคติของนักศึกษา ครูอาจารย์ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา สถาบันการศึกษา สามารถที่จะส่งเสริม ปลุกฝังเจตคติที่ดีให้กับนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ครูที่ดีและมีคุณภาพ ตามความคาดหวังของสังคมและประเทศชาติในอนาคต

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัยในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2542 ซึ่งประกอบด้วย

สถาบันราชภัฏมหาสารคาม

สถาบันราชภัฏอุดรธานี

สถาบันราชภัฏเลย

สถาบันราชภัฏสกลนคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาโปรแกรมการศึกษาศรีวิชัยของกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2542 ซึ่งแบ่งตามสถาบันราชภัฏ มีขั้นตอนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. สุ่มกลุ่มประชากรทั้งหมด คือนักศึกษาโปรแกรมการศึกษาศรีวิชัยของกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2542
2. แบ่งชั้นระดับของกลุ่มตัวอย่าง ออกเป็นสถาบันต่าง ๆ (สถาบันราชภัฏทั้ง 4 แห่ง)
3. เลือกกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาโปรแกรมการศึกษาศรีวิชัย ของกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ทั้ง 4 แห่ง โดยใช้เทคนิค 50 เปอร์เซนต์ ซึ่งได้นักศึกษาทั้งหมดจำนวน 313 คน แยกตามสถาบันดังนี้

สถาบันราชภัฏมหาสารคาม	74	คน
สถาบันราชภัฏอุดรธานี	59	คน
สถาบันราชภัฏเลย	79	คน
สถาบันราชภัฏสกลนคร	101	คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ แบบวัดตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเจตนาเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัยของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์ และไอเซน

รูปแบบของแบบวัดสร้างตามวิธีการของ ออสกูด จำนวนทั้งสิ้น 95 ข้อ ประกอบด้วย 7 ชุดตัวแปร ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (B) จำนวน 28 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น 0.8767

ชุดที่ 2 แบบวัดการประเมินผลในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (e) จำนวน 28 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น 0.9534

ชุดที่ 3 แบบวัดเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (AB) จำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น 0.83494

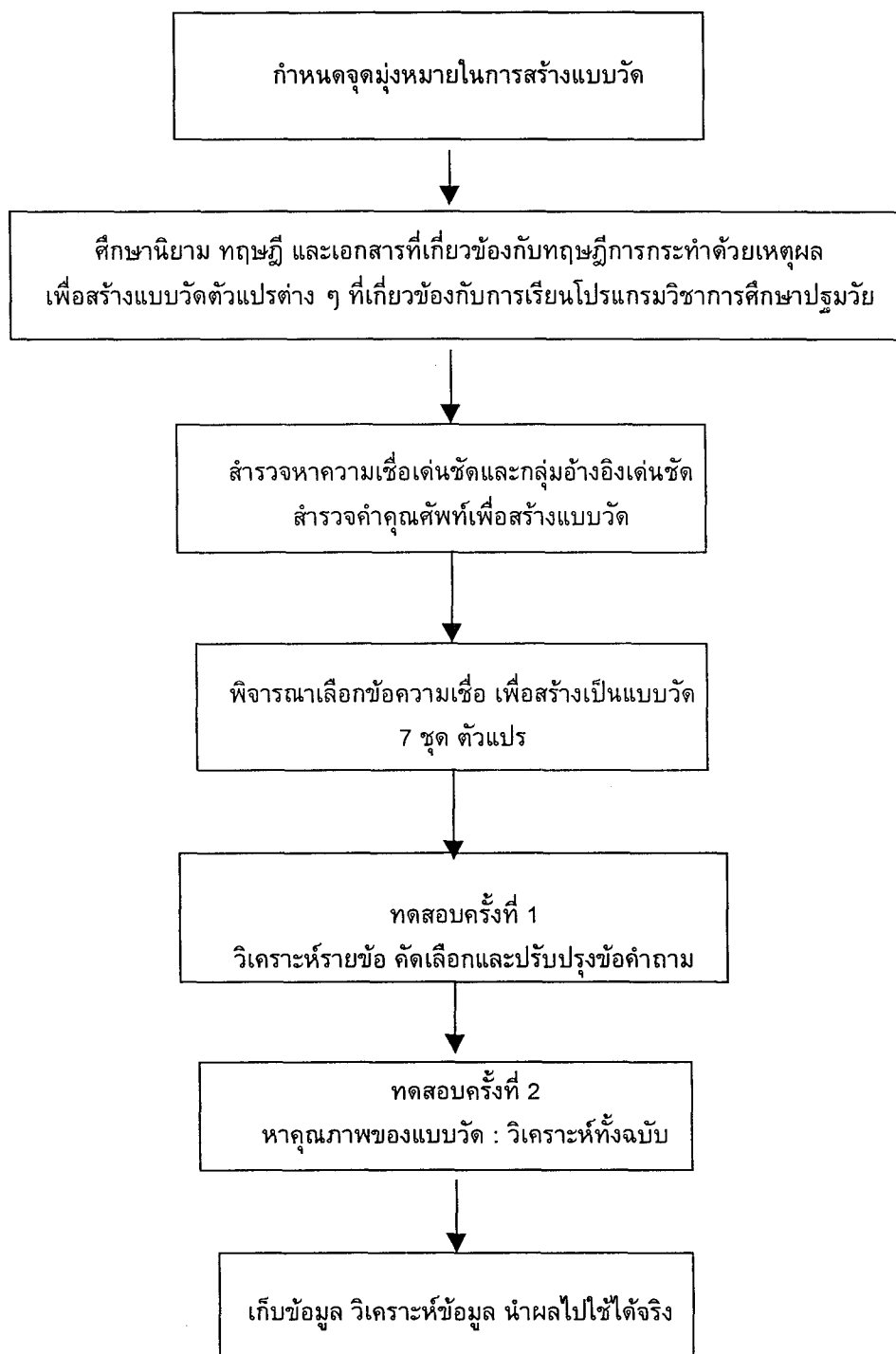
ชุดที่ 4 แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (NB) จำนวน 7 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น 0.8953

ชุดที่ 5 แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (Mc) จำนวน 7 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น 0.8484

ชุดที่ 6 แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (SN) จำนวน 4 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น 0.8500

ชุดที่ 7 แบบวัดเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (I) จำนวน 11 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น 0.8600

วิธีดำเนินการสร้างแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ ซึ่งได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดความมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดเพื่อสร้างแบบวัดตามตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1.1 เพื่อวัดเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (AB)
- 1.2 เพื่อวัดความเชื่อเกี่ยวกับของการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (B)
- 1.3 เพื่อวัดการประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (e)
- 1.4 เพื่อวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (SN)
- 1.5 เพื่อวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (NB)
- 1.6 เพื่อวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (Mc)
- 1.7 เพื่อวัดเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (I)

2. ศึกษานิยาม ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบวัดความตั้งใจในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และวัดตัวแปรต่าง ๆ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของไอเซน พิชไบน์

3. สํารวจเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open Ended)

คำชี้แจง

แบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างสูง และจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น ขอให้ท่านทำด้วยความตั้งใจ ตอบให้มากที่สุดเท่าที่ท่านนึกได้ โปรดตอบทั้งด้านดีและด้านไม่ดี และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

1. เมื่อข้าพเจ้าเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ข้าพเจ้าคิดว่าหลักการและแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัยมีผลต่อข้าพเจ้า ดังนี้

1.1 ผลด้านดี

.....

1.2 ผลด้านไม่ดี

.....

1.3 ผลด้านอื่น ๆ

.....

2. เมื่อข้าพเจ้าเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ข้าพเจ้าคิดว่าหลักสูตรและการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยมีผลต่อข้าพเจ้าดังนี้

2.1 ผลด้านดี

.....

2.2 ผลด้านไม่ดี

.....

2.3 ผลด้านอื่น ๆ

3. เมื่อข้าพเจ้าเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ข้าพเจ้าคิดว่าความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยมีผลต่อข้าพเจ้าดังนี้

3.1 ผลด้านดี

3.2 ผลด้านไม่ดี

3.3 ผลด้านอื่น ๆ

4. เมื่อข้าพเจ้าเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยข้าพเจ้าคิดว่าคุณลักษณะของครูปฐมวัยมีผลต่อความคิดเห็นของข้าพเจ้ามีดังนี้

4.1 ผลด้านดี

4.2 ผลด้านไม่ดี

4.3 ผลด้านอื่น ๆ

5. เมื่อข้าพเจ้าเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย บทบาทและหน้าที่ของครูปฐมวัยมีผลต่อข้าพเจ้า มีดังนี้

5.1 ผลด้านดี

5.2 ผลด้านไม่ดี

5.3 ผลด้านอื่น ๆ

6. การที่ข้าพเจ้าเลือกเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ข้าพเจ้านึกถึงบุคคล หรือกลุ่มบุคคล ดังนี้

6.1 บุคคล

6.2 กลุ่มบุคคล

- 6.3 การที่ข้าพเจ้าเลือกเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ผู้ที่เห็นด้วยหรือสนับสนุนให้เรียน ได้แก่

6.3.1 บุคคล

6.3.2 กลุ่มบุคคล

- 6.4 การที่ข้าพเจ้าเลือกเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ผู้ที่คัดค้านหรือไม่สนับสนุนให้เรียน ได้แก่

6.4.1 บุคคล

6.4.2 กลุ่มบุคคล

7. การเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏเป็นสิ่งที่.....

8. ข้อคิดเห็นอื่น ๆ

4. พิจารณาคัดเลือก ความเชื่อเด่นชัด กลุ่มอ้างอิงเด่นชัด และคำคุณศัพท์ เพื่อนำไปสร้างคำถามในแบบวัดตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำเหตุผล

4.1 ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ โดยมีวิธีการพิจารณาคือ

4.1.1 นำแบบสอบถามปลายเปิดไปสำรวจความเชื่อจากกลุ่มตัวอย่าง

4.1.2 วิเคราะห์เนื้อหาของความเชื่อต่าง ๆ ที่แตกต่างกันเป็นรายบุคคล

4.1.3 จัดกลุ่มความเชื่อที่เหมือนกันเข้าด้วยกัน และนับความถี่ของแต่ละกลุ่ม

4.1.4 พิจารณาคัดเลือกความเชื่อเหล่านั้น เป็นกลุ่มตัวอย่างความเชื่อเด่นชัด ซึ่งพิจารณาเลือกข้อความเชื่อทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อยที่สุด 20 %

4.2 พิจารณากลุ่มอ้างอิงเด่นชัด ด้วยวิธีการสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด ให้ตอบแบบอิสระ เลือกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลต่อเจตนาในการศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ที่ระบุชื่อมากที่สุด ทั้งฝ่ายที่สนับสนุนและคัดค้าน เป็นกลุ่มที่มีความถี่สูง

4.3 สำรวจคำคุณศัพท์ จากแบบสอบถามปลายเปิด โดยผู้วิจัยเลือกคำคุณศัพท์ที่มีความถี่สูงนำมาสร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ตามวิธีการของออสกูด และคณะ

5. รวบรวมข้อความในขั้นที่ 4 ไปสร้างแบบวัดชุดต่าง ๆ 7 ชุด นำแบบวัดให้กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยและทฤษฎีรวมทั้งภาษาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบวัดที่สร้างในข้อที่ 6 ไปดำเนินการเก็บข้อมูล

ครั้งที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาที่กำลังศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2542 จำนวน 56 คนเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ โดยใช้สถิติ t-test เลือกข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ครั้งที่ 2 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงในขั้นที่ 1 ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างนำผลที่ได้มาหาค่าความสอดคล้องรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับของชุดแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลทั้ง 7 ชุด โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Item-total correlation ของเพียร์สัน

หาความเชื่อมั่นของแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – coefficient)

เกณฑ์การให้คะแนน

ตาราง 2 เกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนโปรแกรมวิชาการ
ศึกษาปฐมวัยของนักศึกษา

ชุดที่ 1	คำขั้วปลายมาตรวัด	การให้คะแนน
1. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการ การศึกษาปฐมวัย (AB)	คำคุณศัพท์ทางบวก – คำคุณศัพท์ทางลบ	7 ถึง 1
2. แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียน โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (B)	เป็นไปได้ – เป็นไปไม่ได้	7 ถึง 1
3. แบบวัดของการประเมินผลการเรียนโปรแกรม วิชาการศึกษาปฐมวัย (e)	เป็นไปได้ – เป็นไปไม่ได้	7 ถึง 1
4. แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียน โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (SN)	เป็นไปได้ – เป็นไปไม่ได้	7 ถึง 1
5. แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการ เรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (NB)	เป็นไปได้ – เป็นไปไม่ได้	7 ถึง 1
6. แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษา ปฐมวัย (Mc)	ต้องการ – ไม่ต้องการ	7 ถึง 1
7. แบบวัดความตั้งใจในการเรียนโปรแกรมวิชา การศึกษาปฐมวัย (I)	ตั้งใจ – ไม่ตั้งใจ	7 ถึง 1

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้ามีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่สถาบันราชภัฏ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. นำแบบวัดที่ตรวจสอบคุณภาพแล้ว ไปทดสอบเพื่อหาคุณภาพ
3. เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
4. นำแบบวัดฉบับสมบูรณ์ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน นำคะแนนมาจัดระเบียบข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล นำผลไปทดสอบสมมุติฐาน และอธิบายปัญหาตามจุดมุ่งหมาย

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window ในการวิเคราะห์ค่าสถิติเพื่อตอบคำถามการวิจัย โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1. คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตัวแปรต่าง ๆ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson-Correlation)

2. คำนวณหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ($R_{y.12}$) และคำนวณหาหน้าหนักการถดถอยพหุคูณ (β_1, β_2) ระหว่างตัวแปรทำนาย คือ เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ (AB) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (SN) กับตัวแปรเกณฑ์คือเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (I)

3. เปรียบเทียบตัวแปรต่างๆ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล โดยหาค่าความแตกต่างของ เจตคติต่อการเรียนในโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (AB) ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (B) การประเมินผลในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (e) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (SN) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (NB) และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (M_c) ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยสูง และกลุ่มที่มีเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยต่ำ ในกลุ่มวิชาพื้นฐาน กลุ่มวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย และกลุ่มวิชาชีพครู โดยการทดสอบนัยสำคัญด้วยสถิติ t - test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ปรากฏผลดังที่จะได้นำเสนอต่อไป และเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อแทนตัวแปรที่ศึกษาดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในกลุ่มตัวอย่าง
Mean	แทน	ค่าเฉลี่ย
Variance	แทน	ค่าความแปรปรวน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F – distribution
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t - distribution
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบง่าย
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ
β_1	แทน	ความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ของเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (Bata wieght)
β_2	แทน	ความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (Bata wieght)
B	แทน	ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
e	แทน	การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
AB	แทน	เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
SN	แทน	การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
NB	แทน	ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
Mc	แทน	แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
$\sum Be$	แทน	เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยทางอ้อม
$\sum NBMc$	แทน	การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยทางอ้อม
I	แทน	เจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
rtt	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด
*	แทน	ความเชื่อมั่นทางสถิติได้อย่างน้อยร้อยละ 95
**	แทน	ความเชื่อมั่นทางสถิติได้อย่างน้อยร้อยละ 99
***	แทน	ความเชื่อมั่นทางสถิติได้อย่างน้อยร้อยละ 99.99

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน ตามตัวแปรของทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน
2. การประเมินในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน
3. เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน
4. ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน
5. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน
6. แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน
7. เจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน

ใช้เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
5.000 ถึง 7.000	ตัวแปรนั้นมีค่าอยู่ในระดับดี หรือระดับมาก
3.000 ถึง 4.999	ตัวแปรนั้นมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง
1.000 ถึง 2.999	ตัวแปรนั้นมีค่าอยู่ในระดับไม่ดี หรือระดับน้อย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวันของนักศึกษาในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ตอนที่ 3 เปรียบเทียบตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาสูงและเจตนาต่ำในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐาน

การวิเคราะห์สถิติตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้นำคะแนนของ เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน (AB) ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน (B) การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน (e) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน (SN) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน (NB) แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน (Mc) และเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน (I) จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย และความแปรปรวน พร้อมทั้งค่าความเชื่อมั่น และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสถิติพื้นฐาน

แบบวัด	จำนวนข้อ	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าความแปรปรวน (Variance)	ค่าความเชื่อมั่น (rtt)	ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน (SE)
ชุดที่ 1 (AB)	10	6.4173	0.2930	0.8349	0.0311
ชุดที่ 2 (B)	28	6.4965	0.0672	0.8767	0.0149
ชุดที่ 3 (e)	28	6.7499	0.0625	0.9534	0.0143
ชุดที่ 4 (SN)	4	6.1606	0.6270	0.8500	0.0455
ชุดที่ 5 (NB)	7	5.9939	0.6480	0.8484	0.0463
ชุดที่ 6 (Mc)	7	6.0728	0.6230	0.8953	0.0454
ชุดที่ 7 (I)	11	6.5311	0.1890	0.8600	0.0250

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่า

นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ มีค่าเฉลี่ยของตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลดังนี้

1. เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (AB) นักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.4173)
2. ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (B) นักศึกษามีความเชื่อว่าเมื่อเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยแล้วจะเกิดผลทางทางที่ดี อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.4965)
3. การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (e) นักศึกษามีการประเมินผลความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.7499)
4. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (SN) นักศึกษามีการคล้อยตามบุคคลอื่นในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.1606)
5. ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (NB) นักศึกษามีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.9939)
6. แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (Mc) นักศึกษามีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามบุคคลอื่นในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยอยู่ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.0728)
7. เจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (I) นักศึกษามีเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.5311)

โดยมีความแปรปรวนของค่าคะแนนของตัวแปรตามทฤษฎี เป็น 0.2930, 0.0672, 0.0625, 0.6270, 0.6480, 0.6230, และ 0.1890 ตามลำดับ และมีค่าคะแนนความเชื่อมั่นของแบบวัดตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงทั้งหมด

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

2.1 การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรที่สัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

การวิเคราะห์ตอนที่ 2.1 ผู้วิจัยได้นำคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย (B) การประเมินผลความเชื่อในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย (e) เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย (AB) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย (NB) แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย (SN) และเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย (I) และคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยและการประเมินผลในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย ($\sum Be$) มาหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายกับเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย (AB) และนำคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย ($\sum NBMc$) มาหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย (SN) ดังปรากฏผลในตาราง 4

ตาราง 4 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรที่สัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

ตัวแปร	I	AB	B	e	SN	NB	Mc	$\sum Be$	$\sum NBMc$
I	1.000	.398**	.441**	.354**	.265**	.398**	.355**	.449**	.412**
AB		1.000	.412**	.303**	.251**	.489**	.412**	.411**	.499**
B			1.000	.538**	.201**	.247**	.240**	.889**	.276**
E				1.000	.225**	.238**	.279**	.863**	.285**
SN					1.000	.361**	.574**	.242**	.538**
NB						1.000	.584**	.279**	.880**
Mc							1.000	.300**	.867**
$\sum Be$								1.000	.324**
$\sum NBMc$									1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 พบว่า

1. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย (I) กับ เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย (AB), ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย (B), ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย (e), การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียน

3. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (SN) กับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (NB), และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (Mc) มีค่าเท่ากับ .361 และ .574 และความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (NB) กับ แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (Mc) มีค่าเท่ากับ .584 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม ($\sum \text{NBMc}$) กับ เจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสนา (I), เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสนา (AB), ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสนา (B), ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสนา (e), การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสนา (SN), ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสนา (NB) และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสนา (Mc) มีค่าเท่ากับ .412, .499, .276, .285, .538, .880, และ .867 ตามลำดับ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยทางอ้อม (ΣBe) กับ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยทางอ้อม ($\Sigma NBMc$) มีค่าเท่ากับ .324 มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2.2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ

การวิเคราะห์ตอนที่ 2.2 ผู้วิจัยได้นำคะแนน เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีษฏมวีย (AB) และคะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีษฏมวีย (SN) มาหาความสัมพันธ์พหุคูณกับคะแนนเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีษฏมวีย (I) โดยคำนวณรวมทั้งฉบับ (I) ได้ค่าความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ (β) ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสอง (R^2) และการทดสอบนัยสำคัญของค่าสหสัมพันธ์ด้วยค่า F ดังแสดงในตารางที่ 5

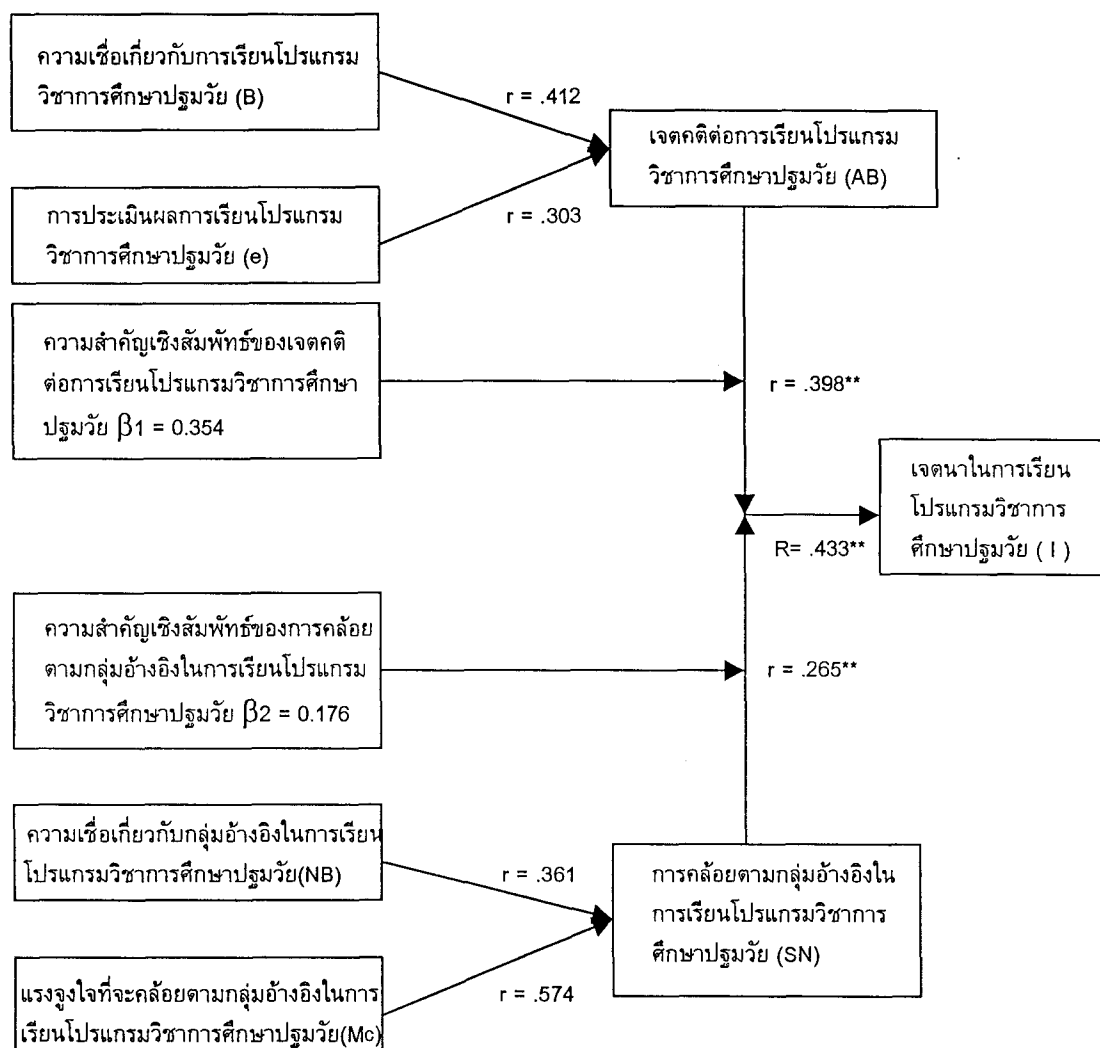
ตาราง 5 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของเจตคติต่อการเรียนและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ต่อเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีษฏมวีย

ตัวทำนาย	ค่าสถิติ				
	β	R	R (Adjusted)	R^2	F
AB	.354	.433	.182	.187	34.498**
SN	.176				

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 5 พบว่า

เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีษฏมวีย (AB) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีษฏมวีย (SN) มีความสัมพันธ์แบบพหุคูณกับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีษฏมวียเท่ากับ .433 สามารถอธิบายหรือทำนาย เจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีษฏมวียได้ร้อยละ 18.7 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($F = 34.489$) โดยเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีษฏมวียมีความสำคัญเชิงสัมพัทธ์เท่ากับ .354 และ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีษฏมวีย (SN) มีความสำคัญเชิงสัมพัทธ์เท่ากับ 0.176 ตามลำดับ

เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ตามทฤษฎี การกระทำด้วยเหตุผล ผู้วิจัยจึงนำค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จากตาราง 3 และตาราง 4 มานำเสนอ เป็นแผนภาพดังแสดงในภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

จากภาพประกอบ 3 ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนและการประเมินผลในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยมีความสัมพันธ์กับเจตคติในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความสัมพันธ์กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยกับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยมีความสัมพันธ์แบบพหุคูณกับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .433 ซึ่งสอดคล้องตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของฟิชไบน์ และไอเซน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาสูงและมีเจตนาต่ำ ใน
การเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

การวิเคราะห์ตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้นำคะแนนเจตนาในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน กลุ่มวิชาเอกการศึกษา
ปฐมวัย กลุ่มวิชาชีพครู และคะแนนรวมเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยมาแบ่งเป็นกลุ่มที่มี
คะแนนเจตนาในการเรียนสูงจำนวน 75 คน และกลุ่มที่มีคะแนนเจตนาในการเรียนต่ำ จำนวน 75 คน แล้วนำ
คะแนนเจตนาต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (AB) คะแนนความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรม
วิชาการศึกษาปฐมวัย (B) คะแนนการประเมินผลในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (e) คะแนนการ
คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (SN) คะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงใน
การเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (NB) คะแนนแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรม
วิชาการศึกษาปฐมวัย (Mc) มาหาค่าเฉลี่ยและความแปรปรวน และทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
ระหว่างกลุ่มโดยใช้ t - test ปรากฏผลแสดงในตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 การเปรียบเทียบคะแนนตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาสูงในการ
เรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน (N=75) และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน (N=75)

ตัวแปร	กลุ่มที่มีเจตนาสูง		กลุ่มที่มีเจตนาต่ำ		t
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ความแปรปรวน (Variance)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ความแปรปรวน (Variance)	
AB	6.4653	0.3620	6.2069	0.4600	2.4690*
B	6.6095	0.0540	6.3690	0.1030	5.2520***
E	6.8362	0.0428	6.6767	0.0867	3.8370***
SN	6.2867	0.7700	5.8933	0.7270	2.7850**
NB	6.1752	0.5680	5.6629	0.7220	3.9070***
Mc	6.2038	0.7260	5.8057	0.6070	2.9870**

$$t_{(.05; df 148)} = 1.960 \quad t_{(.01; df 148)} = 2.576 \quad t_{(.001; df 148)} = 3.291$$

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 6 กลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำใน
การเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน มี

เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (AB) อยู่ในระดับดีทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
6.4653 คะแนน และ 6.2069 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.4690$)

ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (B) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 6.6095 คะแนน และ 6.3690 คะแนนแต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
($t = 5.2520$)

การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (e) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.8362 คะแนน และ 6.6767 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 3.8370$)

การคล้อยตามกลุ่มกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (SN) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.2867 คะแนน และ 5.8933 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 2.7850$)

ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (NB) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 6.1752 คะแนน และ 5.6629 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 3.9070$)

แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (Mc) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 6.2038 คะแนน และ 5.8057 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 2.9870$)

ตาราง 7 การเปรียบเทียบคะแนนตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย (N=75) และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย (N=75)

ตัวแปร	กลุ่มที่มีเจตนาสูง		กลุ่มที่มีเจตนาต่ำ		t
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ความแปรปรวน (Variance)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ความแปรปรวน (Variance)	
AB	6.5787	0.1470	6.1440	0.4500	4.8730***
B	6.6248	0.0389	6.3390	0.0970	6.7060***
E	6.8522	0.0253	6.6071	0.1120	5.8070***
SN	6.2267	0.8330	5.8500	0.4900	2.8360**
NB	6.2990	0.4470	5.5829	0.9070	5.3290***
Mc	6.2857	0.5240	5.7410	0.6410	4.3371***

$$t_{(.05; df 148)} = 1.960 \quad t_{(.01; df 148)} = 2.576 \quad t_{(.001; df 148)} = 3.291$$

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 กลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มี

เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (AB) อยู่ในระดับดีทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 6.5787 คะแนน และ 6.1440 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 4.8730$)

ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (B) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.6248 คะแนน และ 6.3390 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 6.7060$)

การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (E) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.8522 คะแนน และ 6.6071 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 5.8070$)

การคล้อยตามกลุ่มกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (SN) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.2267 คะแนน และ 5.8500 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 2.8360$)

ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (NB) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 6.2990 คะแนน และ 5.5829 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 5.3290$) และ

แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (Mc) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 6.2857 คะแนน และ 5.7410 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 4.3371$)

ตาราง 8 การเปรียบเทียบคะแนนตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู (N=75) และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู (N=75)

ตัวแปร	กลุ่มที่มีเจตนาสูง		กลุ่มที่มีเจตนาต่ำ		t
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ความแปรปรวน (Variance)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ความแปรปรวน (Variance)	
AB	6.5933	0.1340	6.2067	0.4690	4.3140***
B	6.6248	0.0389	6.3462	0.1010	6.4420***
E	6.8562	0.0251	6.6252	0.9460	5.7790***
SN	6.2300	0.8340	6.0000	0.5050	1.7210
NB	6.3086	0.4540	5.6571	0.7680	5.1030***
Mc	6.3257	0.5050	5.7543	0.7290	4.4540***

$$t_{(.05; df 148)} = 1.960 \quad t_{(.01; df 148)} = 2.576 \quad t_{(.001; df 148)} = 3.291$$

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 8 กลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู มี

เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (AB) อยู่ในระดับดีทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 6.5933 คะแนน และ 6.2067 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 4.3140$)

ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (B) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.6248 คะแนน และ 6.3462 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 6.4420$)

การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (E) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.8562 คะแนน และ 6.6252 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 5.7790$)

การคล้อยตามกลุ่มกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (SN) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.2300 คะแนน และ 6.0000 คะแนน ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ ($t = 1.7210$)

ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (NB) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 6.3086 คะแนน และ 5.6571 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 5.1030$)

แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (Mc) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 6.3257 คะแนน และ 5.7543 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 4.4540$)

ตาราง 9 การเปรียบเทียบคะแนนตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาสูงเรียน
โปรแกรมวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย (รวมทุกกลุ่มวิชา) (N=75) และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนโปรแกรม
วิชาการศึกษาปฐมวัย (รวมทุกกลุ่มวิชา) (N=75)

ตัวแปร	กลุ่มที่มีเจตนาสูง		กลุ่มที่มีเจตนาต่ำ		t
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ความแปรปรวน (Variance)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ความแปรปรวน (Variance)	
AB	6.6507	0.1350	5.1053	0.4860	5.9940***
B	6.6434	0.0356	5.3376	0.0986	7.0120***
E	6.8671	0.0177	6.6195	0.1100	6.0070***
SN	6.2967	0.7950	5.8467	0.6200	3.2760**
NB	6.3143	0.3830	5.4857	0.8700	6.4090***
Mc	6.3200	0.4460	5.7238	0.6740	4.8790***

$$t_{(.05; df 148)} = 1.960 \quad t_{(.01; df 148)} = 2.576 \quad t_{(.001; df 148)} = 3.291$$

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 9 กลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มี

เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (AB) อยู่ในระดับดีทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 6.6507 คะแนน และ 6.1053 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 5.9940$)

ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (B) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.6434 คะแนน และ 6.3376 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 7.0120$)

การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (E) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.8671 คะแนน และ 6.6195 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 6.0070$)

การคล้อยตามกลุ่มกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (SN) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.2967 คะแนน และ 5.8467 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 3.2760$)

ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (NB) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 6.3143 คะแนน และ 5.4857 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 6.4090$)

แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (Mc) อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 6.3200 คะแนน และ 5.7238 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 4.8790$)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับเจตนาต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์และไอเซน ซึ่งสรุปสาระสำคัญและผลของการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย, ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย, การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย, การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย, ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย, แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย แยกตามกลุ่มวิชาพื้นฐาน, กลุ่มวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย และกลุ่มวิชาชีพครู

2. เพื่อเปรียบเทียบตัวแปรต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาสูงและกลุ่มที่มีเจตนาต่ำ ในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน กลุ่มวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย และกลุ่มวิชาชีพครู ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ซึ่งมีตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
- 2.2 ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
- 2.3 การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
- 2.4 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
- 2.5 ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
- 2.6 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2542 จำนวนทั้งหมด 313 คนซึ่งสามารถแยกตามสถาบันต่าง ๆ ได้ดังนี้

สถาบันราชภัฏมหาสารคาม	74	คน
สถาบันราชภัฏอุดรธานี	59	คน
สถาบันราชภัฏเลย	79	คน
สถาบันราชภัฏสกลนคร	101	คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ คือแบบวัดตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์และไอเซน ได้สร้างตามวิธีการของออสกู๊ด ทั้งหมด 7 ชุด มีจำนวนทั้งหมด 95 ข้อ ซึ่งสามารถแยกตามตัวแปรได้ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (B) มีจำนวน 28 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ 0.8767

ชุดที่ 2 แบบวัดการประเมินผลในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (e) มีจำนวน 28 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ 0.9534

ชุดที่ 3 แบบวัดเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (AB) มีจำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ 0.83494

ชุดที่ 4 แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (NB) มีจำนวน 7 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ 0.8953

ชุดที่ 5 แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (Mc) มีจำนวน 7 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ 0.8484

ชุดที่ 6 แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (SN) จำนวน 4 ข้อ ค่าของความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ 0.8500

ชุดที่ 7 แบบวัดเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (I) มีจำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ 0.8600

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่สถาบันราชภัฏมหาสารคาม สถาบันราชภัฏอุดรธานี สถาบันราชภัฏเลย และสถาบันราชภัฏสกลนคร เพื่อนัดหมายวันเวลาขอเข้าเก็บข้อมูล
2. นำแบบวัดที่ตรวจสอบคุณภาพแล้วไปวัดเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
3. รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบวัดทุกฉบับ เพื่อคัดเลือกรูปแบบที่สมบูรณ์ และไม่สมบูรณ์ออกจากกัน
5. นำแบบวัดฉบับสมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ให้คะแนน นำคะแนนมาจัดระเบียบข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล นำผลไปทดสอบสมมุติฐาน และอธิบายปัญหาตามจุดมุ่งหมาย

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

- 1.1 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (I)

กับเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (AB), ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (B), การประเมินผลในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (e), การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (SN), ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (NB), แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (Mc) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

- 1.2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (AB) กับความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (B) และการประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (e) และความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (B) กับการประเมินผลในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (e) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.1 กลุ่มนักศึกษาที่มีเจตนาในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐานสูงและกลุ่มที่มีเจตนาในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐานต่ำ มีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (B), มีการประเมินผลในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (e), และมีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษา

1. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 แสดงว่าตัวแปรทุกตัวแปรตามทฤษฎีมีความสัมพันธ์กัน ระหว่างเจตคติทางตรงและเจตคติทางอ้อม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรงและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม กับเจตนา ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลที่กล่าวว่าตัวแปรทุกตัวแปรตามทฤษฎีจะมีความสัมพันธ์กัน (Ajzen and fishbien. 1980)

2. จากสมมุติฐานข้อที่ 1 ที่กล่าวว่า เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความสัมพันธ์กัน กับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย กับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความสอดคล้องกับสมมุติฐาน

2.1 ตัวแปรด้านเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความสัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.398 แสดงว่าเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (I) ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา ชัยโชติกุล (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล พบว่า เจตคติต่อการลงโทษนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการลงโทษนักเรียนทางบวก โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .5084 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุญชร เจือดี (2541 : 87) ได้ศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง พบว่า เจตคติต่อการใช้ยาเสพติดมีความสัมพันธ์ในทางบวก กับความตั้งใจในการใช้ยาเสพติด โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .3854 ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของฟิชไบน์และไอเซน ที่กล่าวว่าเจตนาของบุคคลขึ้นอยู่กับเจตคติของบุคคล

2.2 ตัวแปรด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย กับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .256 แสดงว่าเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ขึ้นอยู่กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ถาวร แซ่ตั้ง (2527 : 97) ได้ศึกษาเรื่องการทำนายพฤติกรรมการเลือกสมัครสอบเข้าเรียนต่อคณะวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร พบว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับเจตนาเชิงพฤติกรรม โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .43 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุญชร เจือดี (2541 : 44) พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการใช้ยาเสพติด มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการใช้ยาเสพติด โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .457 ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของฟิชไบน์และไอเซน ที่กล่าวว่า เจตนาของบุคคลขึ้นอยู่กับเจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

2.3 เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความสัมพันธ์แบบพหุคูณ กับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .433 องค์กรประกอบด้านเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย สามารถอธิบายหรือทำนาย เจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (I) ได้ร้อยละ 18.7 แสดงว่าเจตคติต่อการเรียน

โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย สามารถทำนายเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาได้ และเมื่อพิจารณาความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยกับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความสำคัญเชิงสัมพัทธ์เท่ากับ .354 และความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย กับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความสำคัญเชิงสัมพัทธ์เท่ากับ .176 แสดงให้เห็นว่าเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ของนักศึกษาขึ้นอยู่กับเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ดังนั้นเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ของนักศึกษานี้ขึ้นอยู่กับเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

3. สมมุติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่านักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยกลุ่มที่มีเจตนาสูงและกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน กลุ่มวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย และกลุ่มวิชาชีพครูมีความแตกต่างกันตามตัวแปรต่อไปนี้

1. เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (AB)
2. ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (B)
3. การประเมินผลการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (e)
4. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (SN)
5. ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (NB)
6. แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (Mc)

ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

นักศึกษากลุ่มที่มีเจตนาสูงและนักศึกษากลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน กลุ่มวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย และกลุ่มวิชาชีพครู ได้มาจากแบบวัดเจตนาชุดที่ 7 ซึ่งได้แบ่งเจตนาในการเรียนออกเป็น 3 กลุ่มวิชาดังกล่าว จากนั้นเรียงคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาที่มีเจตนาจากสูงไปหาต่ำทั้ง 3 กลุ่มวิชา และแบ่งกลุ่มนักศึกษาที่มีเจตนาสูง 25 % และนักศึกษาที่มีเจตนาต่ำ 25 % มาเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ดังต่อไปนี้

3.1 เจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยของนักศึกษา กลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐานสูงและกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐานต่ำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม พบว่ามีเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับดี

นักศึกษากลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย และมีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม พบว่ามีเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับดี

นักศึกษากลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู และมีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม พบว่านักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับดี

จากการพิจารณาภาพรวมของนักศึกษพบว่านักศึกษากลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย กับกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2.1 และพบว่านักศึกษาที่เรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัยมีค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัยในระดับสูง แสดงว่านักศึกษากลุ่มที่เรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัยเป็นบุคคลที่มีความตั้งใจสูงที่จะเป็นครูปฐมวัยที่ดี มีเจตคติที่ดีต่อโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย และวิชาชีพครู มีความภาคภูมิใจในเกียรติและศักดิ์ศรีของครู มีความรักเด็ก มีความรู้ความเข้าใจในตัวเด็ก และเห็นความสำคัญของ บทบาทและอิทธิพลของครูที่มีต่อการพัฒนาและการส่งเสริมประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัย (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2539 : 78-80 และนิคม ทาแดง. 2538 : 92)

3.2 ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยในกลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน มีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความแตกต่างกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม พบว่ามีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยในกลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาเอกการศึกษาศึกษาปฐมวัย และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาเอกการศึกษาศึกษาปฐมวัย มีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย มีความแตกต่างกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม พบว่ามีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัยในกลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู มีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย มีความแตกต่างกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัยของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม พบว่ามีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัยอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยกลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และนักศึกษาที่มีเจตนาต่ำในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม พบว่ามีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับมาก

จากการพิจารณาภาพรวมของนักศึกษาพบว่านักศึกษากลุ่มที่มีเจตนาสูง กับกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนทั้ง 3 กลุ่มวิชาและภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2.2 ดังนั้นแสดงว่านักศึกษาที่เรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวันมีความเชื่อว่าเมื่อเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวันแล้วจะทำให้เกิดผลในทางที่ดีต่อนักศึกษา

3.3 การประเมินผลความเชื่อในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (e)

นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสนาในกลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู มีการประเมินผลความเชื่อในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสนา มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของการประเมินผลความเชื่อในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสนาของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม พบว่ามีการประเมินผลความเชื่ออยู่ในระดับมาก

จากการพิจารณาภาพรวมของนักศึกษาทั้งหมด ระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาสูง กับกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนทั้ง 3 กลุ่มวิชาและภาพรวม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2.3 ดังนั้นแสดงว่านักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีมยุรีมีการประเมินผลความเชื่อในสิ่งที่จะได้รับและเกิดผลในทางที่ดีเมื่อเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีมยุรี อยู่ในระดับมาก

นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวันในกลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนวิชาการศึกษาศรีปทุมวันของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม พบว่ามีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีปทุมวัน อยู่ในระดับมาก

นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ในกลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์อยู่ในระดับมาก

นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ในกลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม พบว่ามีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ อยู่ในระดับมาก

นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในกลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม พบว่า มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับมาก

3.6 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยม (Mc)

นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยในกลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม พบว่านักศึกษามีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับมาก

นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในกลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม พบว่านักศึกษามีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับมาก

นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในกลุ่มที่มีเจตนาสูงในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู และกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนกลุ่มวิชาชีพครู มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม พบว่านักศึกษามีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ในระดับมาก

จากการพิจารณาภาพรวมของนักศึกษาพบว่านักศึกษากลุ่มที่มีเจตนาสูงและกลุ่มที่มีเจตนาต่ำในการเรียนทั้ง 3 กลุ่มวิชา พบว่าภาพรวมมีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2.6 ดังนั้น แสดงว่านักศึกษาที่เรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยทั้งสองกลุ่ม มีการคล้อยตามความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของบุคคลอื่น เช่น พ่อ แม่ เพื่อน พี่ ญาติ ครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับมาก หรืออยู่ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถาบันที่ผลิตครู ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย ควรส่งเสริมให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

1.2 ควรสร้างจิตสำนึกของความเป็นครูที่ดี ให้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้กับนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงสาเหตุในการเลือกเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

2.3 ควรศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

2.4 ควรศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาในสถาบันราชภัฏที่กำลังศึกษาในปีที่ 1 ที่ยังไม่ได้เลือกเรียนโปรแกรมวิชาเอก

2.5 ควรมีการศึกษาระยะยาวเพื่อติดตามกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษา ระดับอุดมศึกษา ขณะที่เรียน และการทำงานในอนาคต

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการฝึกหัดครู. (2535). *การดำเนินงานในวิทยาลัยครูและสรุปผลงานวิจัยที่นำเสนอในการจัดประชุมระดับนานาชาติฉลองครบรอบ 100 ปี การฝึกหัดครูไทย*. กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2536). *การศึกษาผลการทดลองใช้แนวการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษา พุทธศักราช 2536*. กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2540). *หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540*. กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว.
- บุญชู เจือดี. (2541). *การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล* ของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2539). *ศึกษิตแห่งศตวรรษที่ 21 : แนวคิดปฏิรูปการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ : เอเชียเพรส,
- ชนินฐา ชัยโชติกุลชัย. (2539). *การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- จันทร์เพ็ญ สุภาพล. (2535). *การศึกษาพฤติกรรมทางสังคมที่ได้รับการฟังนิทานประกอบดนตรีกับนิทานประกอบภาพควบคู่ไปกับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการช่วยเหลือ*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- จรรยา กล้าวสุนทร. (2540). *การศึกษาตัวแปรและพฤติกรรมการเล่นการพนันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- จรวบ บัณฑิตยกุล และคณะ. (2537). *ชีวิตและงานของราศรี ทองสวัสดิ์*. กรุงเทพฯ : แพลน พับลิชชิ่ง.
- จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. (2538). *ทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรม การวัด การพยากรณ์ และการเปลี่ยนแปลง*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สามดีการพิมพ์.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). *การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : อลิ้นเพรส.
- เจริญ แสนภักดีดี. (2541). “ การปฏิรูปการฝึกหัดครูของคณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏ ” ใน *วารสารทางวิชาการราชภัฏกรุงเทพ*. หน้า 56 – 65 *อยุธยา : เทียนวัฒนา*.
- ชลลดาวัลย์ ตันมงคล. (2538). *เทคนิคการเตรียมเด็กให้สงบเพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัย*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. (2528). *หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูพระนคร
- ถาวร แซ่ตั้ง. (2529). *การทำนายพฤติกรรมการเลือกสมัครสอบเข้าเรียนต่อคณะวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เอกจิตวิทยา กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ทองอยู่ แก้วไทรชะ. (2541). “แนวคิดในการผลิตครู การปฏิรูปการฝึกหัดครูและแนวทางในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาครูประจำการในสถาบันราชภัฏ” ใน *วารสารทางวิชาการราชภัฏกรุงเทพ*. หน้า 38 – 45 *อยุธยา : เทียนวัฒนา*.

- ธงชัย จันทร์รุ่งเรือง. (2536). *ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเลือกวิชาเอกของนักศึกษาวิทยาลัยครูเพชรบูรณ์*.
เพชรบูรณ์ : สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ 1264-1265.
- ธำรง บัวศรี. (2532). *ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา*. กรุงเทพฯ : อรุณสาธิตพิมพ์.
- นัยนา ขนอมเวช. (2540). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอนุบาลในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูอนุบาล และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 1*. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- นิศา ศิลปเดช. (2533). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาชีพครูของนักศึกษาครูในวิทยาลัยครู*. ปรินญาณพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุหงา วัฒนะ. (2541). “ ถ้าจะต้องปฏิรูปการฝึกหัดครู “ใน .วารสารทางวิชาการ ราชภัฏกรุงเทพฯ. หน้า 108-113 อยุธยา : เทียนวัฒนา.
- ประกอบ คุณารักษ์. (2532). *การรับรู้และความคิดเห็นต่ออาชีพครูของนักศึกษาศาสนาบ้านการฝึกหัดครูในภูมิภาคตะวันตก*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. ในเอกสารประกอบการประชุมวิชาการ 1250-1255.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2529). *การวิจัยขั้นสูงทางพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พัชรีย์ สอนแก้ว. (2536). *จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล.
- ภรณ์ คุรุรัตน์. (2535). *การเล่นของเด็ก (เอกสารการสอนวิชา ปว.333)*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ภาวนา ใจประสาธ. (2534). *การศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ยุวดี เทียมประสิทธิ์. (2536). *การพัฒนาการเด็กก่อนวัยเรียน*. กรุงเทพฯ .
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2541). *การศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- (2540). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์. (2533). *การวัดทัศนคติเบื้องต้น*. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา
- ราชันย์ บุญธิดา. (2536). *การทำนายพฤติกรรมทุจริตการสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล*. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (เอกสารวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วรดี เลิศไกร. (2533). *ผลการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ที่มีต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย*. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วราภรณ์ รักวิจัย. (2527). *การศึกษาทฤษฎีหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*.
- วันทนีย์ เหมาะสม. (2534). *พัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กก่อนประถมศึกษาที่คู่มือการใช้คำถามในระหว่างการทำกิจกรรมและหลังการทำกิจกรรมในวงกลม*. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- วิณี ชิดเชิดวงศ์. (2537). *การศึกษาเด็ก*. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- สุกสี ศรีสุนทร. (2539). *การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหว และจังหวะโดยใช้ดนตรีไทย*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สังัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมศักดิ์ สุนทรเสณี. (2531). *เจตคติ*. กรุงเทพฯ : รุ่งวัฒนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2536). *แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2*. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2539). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)*. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร.
- สมร ทองดี , สุกัญญา กาญจนกิจ. (2537). *วิวัฒนาการทางการศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 1 ประมวลสาระชุดวิชา หลักการและแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สถาบันราชภัฏเพชรบุรี. (2541). *ความต้องการเข้าศึกษาต่อในสถาบันราชภัฏเพชรบุรี ปีการศึกษา 2541*. เพชรบุรี : สถาบันราชภัฏเพชรบุรี, 2541.
- สถาบันราชภัฏเพชรบุรี. (2541). *การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันราชภัฏเพชรบุรี ปีการศึกษา 2539-2540*. เพชรบุรี : สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.
- สถาบันราชภัฏสกลนคร. (2540). *คู่มือวิชาการ*. สกลนคร : สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- สมศรี ชูแสง. (2532). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่ขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนครศรีธรรมราช*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ถ่ายเอกสาร.
- สิริมา ภิญโญนันตพงษ์. (2538). *แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา*. กรุงเทพฯ : อีเลคทรอนิกส์.
- สุโขทัยธรรมาธิราช. (2537). "พัฒนาการและการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย", หน่วยที่ 5 ใน *ประมวลสาระชุดวิชา หลักการและแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- (2536). *รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยในสังคมไทย หน่วยที่ 12 ใน ประมวลสาระชุดวิชา หลักการและแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- (2539). *บทบาทของครูและผู้เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. หน่วยที่ 7 ใน เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- (2539). *การจัดห้องเรียนและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 5 ใน เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- (2539). *พัฒนาการเด็กปฐมวัย. หน่วยที่ 1 ใน เอกสารการสอนชุดวิชา ฝึกอบรมครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- (2539). *การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 6 ใน เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*

- (2537). การกิจต่อครูของผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัยเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมและจรรยาวิชาชีพ หน่วยที่ 15 *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- (2539). แนวการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 2 ใน *เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา ผักอบรมครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- (2526). คุณลักษณะและพฤติกรรมบุคคลากรที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 8 ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา พฤติกรรมการสอนปฐมวัยศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, กราฟิการ์ต.
- (2538). เด็กปฐมวัยกับการส่งเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 1 ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- (2539). เทคนิคในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 9 ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา ผักอบรมครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุทัศน์ ปทะวานิช. (2541). “บทความการปฏิรูปการฝึกหัดครูและบทบาทของสถาบันราชภัฏในแผน 8” ใน *วารสารทางวิชาการ ราชภัฏกรุงเทพ*. หน้า 17 –20 อยุธยา : เทียนวัฒนา.
- สุณีย์ ชีรดากร. (2523). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ , วิทยาลัยครูพระนคร.
- สำเนา ขจรศิลป์. (2537). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- हरररर นิลวิเชียร. (2535). *ปฐมวัยศึกษา หลักสูตรและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อารี สันทนต์. (2535). *นวัตกรรมปฐมวัยศึกษา*. กรุงเทพฯ : สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก.
- อุบลรัตน์ เฟ่งสดีตย์. (2529). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. กรุงเทพฯ : กิ่งจันทร์การพิมพ์.
- อุษา สังข์น้อย. (2531). *พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในการจัดประสบการณ์ต่างกัน*. ปรินญาพิมพ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- Ajzen, Ick, and Fishbein, Martin. (1980) *Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior*. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall,
- Anderson W. Lorin. (1989). *The Effective Teacher*_New York : McGraw.
- Cogsweel, Carolyn. (1996) *Teacher's Aesthetic Development and Creative Art experience of young Children*_ University of Tennessee.
- Eva Essa. (1996). *Introduction to Earlychildhood Education* university Nevada-Reno : Delmar Publishers.
- Enger, Carol Lynn, (1996) *A descriptive Study of Preschool Children Learning Through Shared Activity*_ University of North Dakota.
- Jones Rven, Florette, (1996). *Student to teacher : A Process of Professional Development*_ : Texas state University.
- Hidebrand Verna. (1986). *Introduction to Earlychildhood Education*_ New York : Macmilland Publishing.
- Oskamp Stuart. (1977). *Attitudes and opinions*. London : Prentice-hall.
- Pomazal, Richard J. and James J. Jaccard An Information Approach to Altruistic Behavior. *Journal of Personality and social Psychology*. 33 : 371-326 : march, 1976.
- Morrison S. George. (1994). *Early Childhood Education Today* New Jersey : Prentice Hall.
- Shin Dongju. (1994). *Preschool children;s symbolic play indoor and outdoor*. Univesity of Texasat Austin.
- Schickedanz A Judith (et al.). (1990). *Strateggies for Teaching young children*_ New Jersey : Prentice-Hall.
- Sperber, B.M.M Fishbien and Ajzen Predicting and Understanding Woman;s Occupational Orentatrtion : *Inunderstanding Aattitusdes and Predicting social behavior*. P. 114-129. By Ick Azen and martin fishbien. Englewood Cliffs' N.J. pentice-hall. 1980.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- แสดงค่าความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
- แสดงความถี่ของกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
- แสดงความถี่ของคำคุณศัพท์เกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

ตาราง 10 แสดงความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

ความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย	ความถี่
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย	77
2. สามารถจัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัยได้	68
3. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้กับเด็กได้	61
4. มีความรักเด็กปฐมวัย	56
5. มีความใจเย็น	49
6. เข้าใจพัฒนาการของเด็กปฐมวัย	45
7. ได้รับการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	40
8. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	37
9. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	36
10. เข้าใจในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย	36
11. สามารถประติขันธ์สื่อการเรียนการสอนได้	31
12. เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัย	29
13. พุดจาไพเราะและสุภาพ	28
14. มีความเมตตากรุณาต่อเด็กปฐมวัย	25
15. แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	22
16. ได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ	20
17. เข้าในความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก	20
18. มีบุคลิกภาพที่ดีและกล้าแสดงออก	20
19. มีความขยันอดทน	20
20. สามารถแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยได้	18
21. นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	16
22. รู้หลักการและแนวคิดที่สำคัญทางการศึกษาปฐมวัย	15
23. มีความรักและศรัทธาในโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย	14
24. ทำให้เรียนหนัก	15
25. กล้าแสดงออก	13
26. มีโอกาสได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการครูในอนาคต	12
27. มีความก้าวหน้าในการทำงาน	10
28. เป็นที่ยอมรับของสังคม	10

ตาราง 11 แสดงความถี่ของกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

บุคคล หรือ กลุ่มบุคคล	ความถี่
1. แม่	93
2. พ่อ	83
3. เพื่อน	66
4. ครู	66
5.ญาติ	55
6. พี่	42
7. บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	30

ตาราง 12 แสดงความถี่ของคำคุณศัพท์เกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

ลำดับ	คำคุณศัพท์	ความถี่
1.	ดี – เลว	37
2.	มีค่า – ไร้ค่า	11
3.	น่าสนใจ – ไม่น่าสนใจ	10
4.	เหมาะสม – ไม่เหมาะสม	5
5.	ชอบ – ไม่ชอบ	4
6.	ใฝ่ฝัน – ไม่น่าใฝ่ฝัน	4
7.	ภาคภูมิใจ – ไม่น่าภูมิใจ	3
8.	ถูก – ผิด	2
9.	พอใจ – ไม่พอใจ	1
10.	ทำหาย – ไม่ทำหาย	1

ภาคผนวก ข

- แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อกับของแบบวัดตามทฤษฎี
- แสดงการตรวจสอบ ความสอดคล้องรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับโดยหาค่าสหสัมพันธ์ Item – total Correlation ของเพียร์สัน
- แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดแต่ละฉบับ

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจเป็นรายข้อของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย

ข้อ	t	ข้อ	t	ข้อ	t
1.	4.920***	36.	6.971***	71	8.381***
2.	4.379***	37.	5.303***	72.	8.381***
3.	7.555***	38.	3.285**	73.	9.021***
4.	3.000**	39.	3.959***	74.	9.245***
5.	5.580***	40.	4.382***	75 .	8.229***
6.	7.675***	41.	3.959***	76.	5.186***
7.	6.730***	42.	4.264***	77.	5.711***
8.	8.017***	43.	3.000**	78.	5.922***
9.	6.650***	44.	4.357***	79.	6.942***
10.	9.933***	45.	4.180***	80.	7.360***
11.	7.295***	46.	4.500***	81.	7.382***
12.	8.007***	47.	3.034**	82.	7.107***
13.	5.628***	48.	4.076***	83	7.017***
14.	9.500***	49.	3.545**	84.	8.256***
15.	8.855***	50.	9.363***	85.	9.139***
16.	6.881***	51.	4.967***	86.	5.787***
17.	4.742***	52.	4.382***	87.	8.333***
18.	6.650***	53.	4.500***	88.	7.759***
19.	7.318***	54.	3.382**	89.	6.301***
20.	8.337***	55.	4.091***	90.	4.753***
21.	9.950***	56.	4.361***	91.	7.318***
22.	5.281***	57.	5.612***	92.	11.900***
23.	8.760***	58.	6.971***	93.	5.869***
24.	5.303***	59.	9.557***	94.	4.145***
25.	4.180***	60.	8.854***	95.	3.855***
26.	7.071***	61.	11.310***		
27.	10.200***	62.	6.780***		
28.	7.362***	63.	9.295***		
29.	5.582***	64.	9.387***		
30.	5.582***	65.	9.383***		
31.	6.000***	66.	4.699***		
32.	4.837***	67.	8.568***		
33.	5.196***	68.	8.196***		
34.	10.115***	69.	9.559***		
35	4.500***	70	7.150***		

ตาราง 14 แสดงความสอดคล้องรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับการเรียน
โปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (B) ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยหาค่าสหสัมพันธ์
Item – total correlation ของเพียร์สัน

ข้อ	ความสอดคล้องรายข้อกับ คะแนนรวมทั้งฉบับ	ข้อ	ความสอดคล้องรายข้อกับ คะแนนรวมทั้งฉบับ
1.	.604	15.	.653
2.	.360	16.	.683
3.	.542	17.	.659
4.	.594	18.	.659
5.	.599	19.	.676
6.	.639	20.	.668
7.	.787	21.	.701
8.	.675	22.	.565
9.	.493	23.	.687
10.	.644	24.	.528
11.	.686	25.	.629
12.	.578	26.	.632
13.	.793	27.	.694
14.	.639	28.	.806

Reliability Coefficients

Alpha = .8767

ตาราง 15 แสดงความสอดคล้องรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบวัดการประเมินผลเกี่ยวกับการเรียน
โปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย (๑) ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศรีวิชัย โดยหาค่าสหสัมพันธ์
Item – total correlation ของเพียร์สัน

ข้อ	ความสอดคล้องรายข้อกับ คะแนนรวมทั้งฉบับ	ข้อ	ความสอดคล้องรายข้อกับ คะแนนรวมทั้งฉบับ
29.	.746	43.	.779
30.	.738	44.	.767
31.	.747	45.	.551
32.	.740	46.	.715
33.	.742	47.	.622
34.	.821	48.	.714
35.	.845	49.	.640
36.	.596	50.	.009
37.	.741	51.	.547
38.	.849	52.	.675
39.	.865	53.	.690
40.	.821	54.	.510
41.	.850	55.	.584
42.	.701	56.	.538

Reliability Coefficients

Alpha = .9534

ตาราง 16 แสดงความสอดคล้องรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนโปรแกรมวิชาการ
การศึกษาปฐมวัย (AB) ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย โดยหาค่าสหสัมพันธ์ Item – total
correlation ของเพียร์สัน

ข้อ	ความสอดคล้องรายข้อกับ คะแนนรวมทั้งฉบับ	ข้อ	ความสอดคล้องรายข้อกับ คะแนนรวมทั้งฉบับ
57.	.595	62.	.630
58.	.679	63.	.729
59.	.542	64.	.633
60.	.513	65.	.534
61.	.832	66.	.534

Reliability Coefficients

Alpha = .83494

ตาราง 17 แสดงความสอดคล้องรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (NB) ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยหาค่าสหสัมพันธ์ Item – total correlation ของเพียร์สัน

ข้อ	ความสอดคล้องรายข้อกับ คะแนนรวมทั้งฉบับ	ข้อ	ความสอดคล้องรายข้อกับ คะแนนรวมทั้งฉบับ
67.	.729	71.	.790
68.	.811	72.	.830
69.	.854	73.	.767
70.	.705		

Reliability Coefficients

Alpha = .8953

ตาราง 18 แสดงความสอดคล้องรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบวัดแรงจูงใจที่จะการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (Mc) ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยหาค่าสหสัมพันธ์ Item – total correlation ของเพียร์สัน

ข้อ	ความสอดคล้องรายข้อกับ คะแนนรวมทั้งฉบับ	ข้อ	ความสอดคล้องรายข้อกับ คะแนนรวมทั้งฉบับ
74.	.794	78.	.791
75.	.757	79.	.833
76.	.557	80.	.474
77.	.845		

Reliability Coefficients

Alpha = .8484

ตาราง 19 แสดงความสอดคล้องรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียน
โปรแกรมวิชาการศึกษานุปฐัมวัย (SN) ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษานุปฐัมวัย โดยหาค่าสหสัมพันธ์
Item – total correlation ของเพียร์สัน

ข้อ	ความสอดคล้องรายข้อกับ คะแนนรวมทั้งฉบับ	ข้อ	ความสอดคล้องรายข้อกับ คะแนนรวมทั้งฉบับ
81.	.727	83.	.883
82.	.890	84.	.829

Reliability Coefficients

Alpha = .8500

ตาราง 20 แสดงความสอดคล้องรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบวัดเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย (AB) ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย โดยหาค่าสหสัมพันธ์ Item – total correlation ของเพียร์สัน

ข้อ	ความสอดคล้องรายข้อกับ คะแนนรวมทั้งฉบับ	ข้อ	ความสอดคล้องรายข้อกับ คะแนนรวมทั้งฉบับ
85.	.381	91.	.747
86.	.529	92.	.800
87.	.484	93.	.736
88.	.640	94.	.580
89.	.772	95.	.679
90.	.776		

Reliability Coefficients

Alpha = .8600

ภาคผนวก ค

- แบบวัดตัวแปรในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษา ปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างสูงต่อการวิจัยในครั้งนี้และจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความหรือเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าช่องของคำตอบตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวเอง

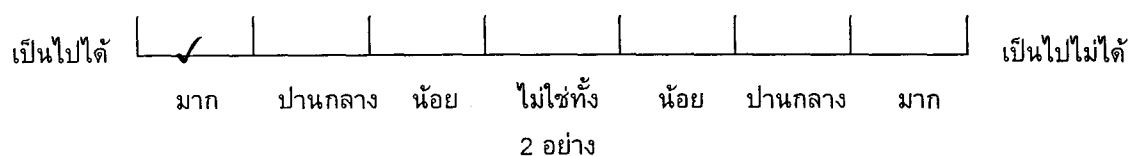
1. ข้าพเจ้ากำลังศึกษาอยู่ที่สถาบันราชภัฏ
2. เพศ
..... ชาย
..... หญิง
3. ในการสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันราชภัฏข้าพเจ้าเลือกโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นอันดับที่
..... 1
..... 2
..... 3
4. ขณะนี้ข้าพเจ้ากำลังศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยปีที่
..... 1
..... 2
..... 3
..... 4

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบัน
ราชภัฏ

คำชี้แจง โปรดอ่านและพิจารณาข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
มากที่สุด แบบสอบถามนี้ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด โปรดตอบทุกข้อตามความคิดของท่านจริง ๆ

ตัวอย่าง

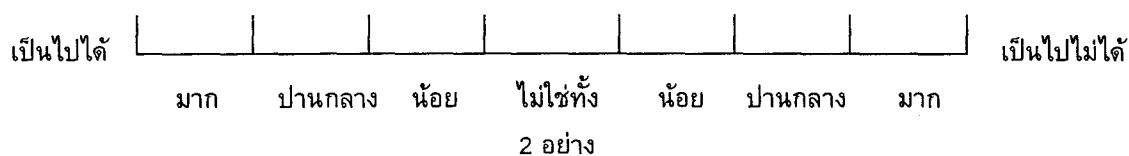
*** การเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏจะทำให้อนาคตของข้าพเจ้าดีขึ้น

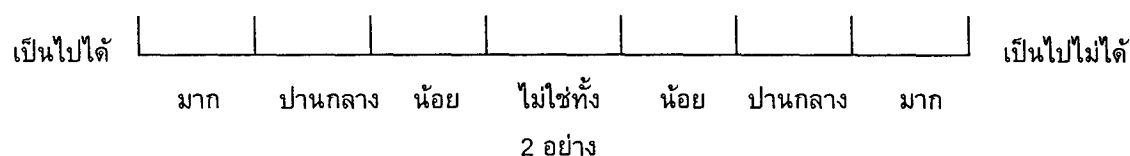
ชุดที่ 1 (B)

การเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยจะทำให้ข้าพเจ้า

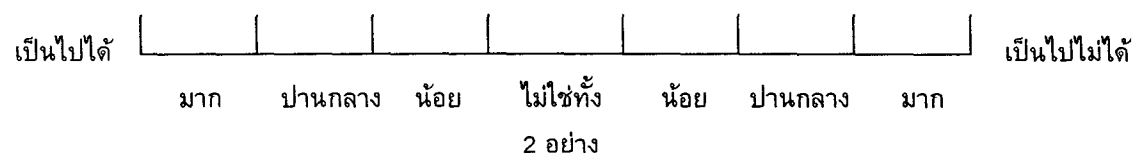
1. ได้ทราบหลักการและจุดเน้นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับปฐมวัย

2. มีความรู้เกี่ยวกับเด็กปฐมวัยมากขึ้น

3. เห็นความสำคัญของเด็กปฐมวัย

4. เข้าใจพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัยดีขึ้น

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

5. สามารถแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยได้

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

6. เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กปฐมวัย

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

7. สามารถประดิษฐ์สื่อที่เหมาะสมกับเด็กได้

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

8. สามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัยได้ดี

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

9. พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ มากขึ้น

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

10. ได้รับการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

11. มีความใจเย็นในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กมากขึ้น

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

12. พุดจาไฟเราะและสุภาพมากขึ้น

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

13. มีความเมตตากรุณาต่อเด็ก

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

14. แต่งกายสุภาพและเหมาะสม

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

15. สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กปฐมวัย

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

16. มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

17. สามารถให้คำปรึกษาแก่เด็กและผู้ปกครองได้

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

18. มีบุคลิกภาพที่ดีและกล้าแสดงออกในที่ชุมชน

เป็นไปได้							เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	
	2 อย่าง						

19. มีความขยันและอดทนในการทำงาน

เป็นไปได้							เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	
	2 อย่าง						

20. มีความรับผิดชอบสูงในการทำงาน

เป็นไปได้							เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	
	2 อย่าง						

21. เอาใจใส่ต่อเด็กปฐมวัยมากขึ้น

เป็นไปได้							เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	
	2 อย่าง						

22. ต้องเรียนหนักมากกว่าโปรแกรมอื่น

เป็นไปได้							เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	
	2 อย่าง						

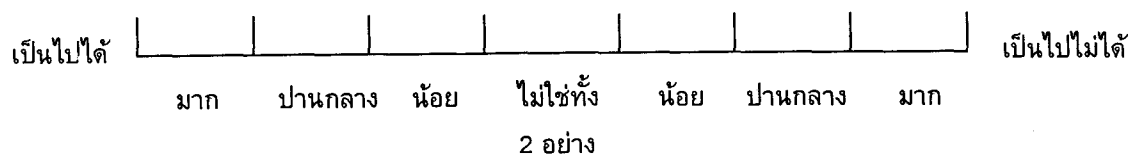
23. ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการครูในอนาคต

เป็นไปได้							เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	
	2 อย่าง						

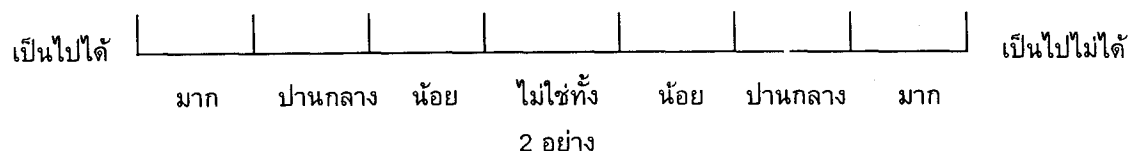
24. มีความรักและศรัทธาในโปรแกรมวิชาชีพการศึกษาปฐมวัย

เป็นไปได้							เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	
	2 อย่าง						

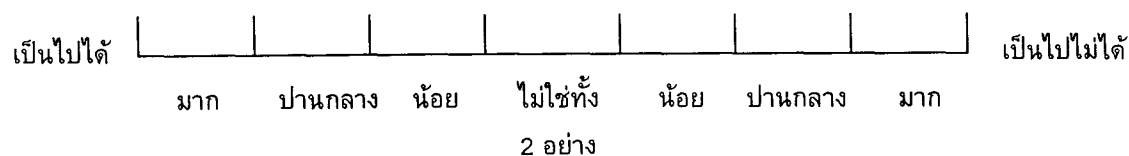
25. ได้รับประสบการณ์ที่ดีและมีคุณค่าทางการศึกษาปฐมวัย

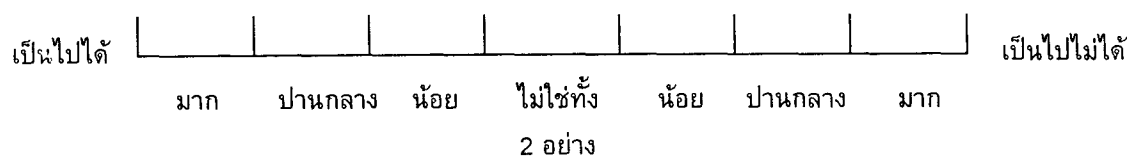
26. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

27. มีความก้าวหน้าในการทำงาน

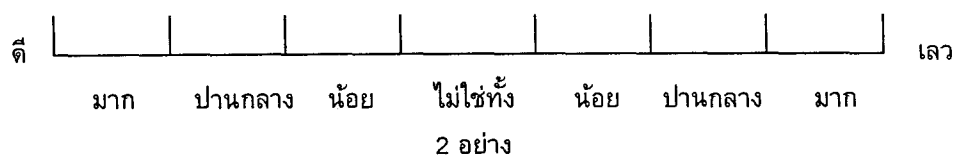

28. เป็นที่ยอมรับของสังคม

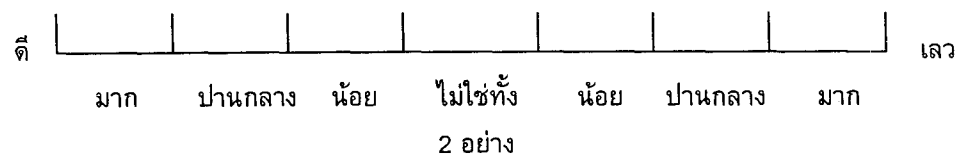

ชุดที่ 2 (e)

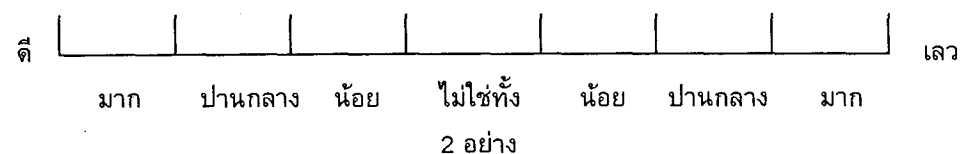
29. การได้ทราบหลักการและจุดเน้นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในเป็นสิ่งที่

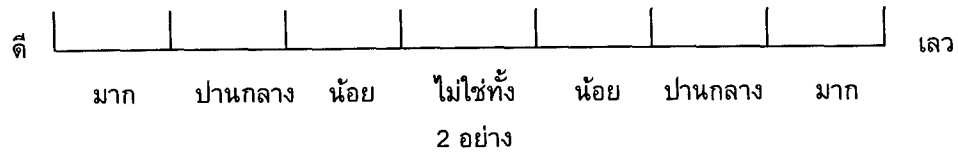
30. การที่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กปฐมวัยมากขึ้นจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่

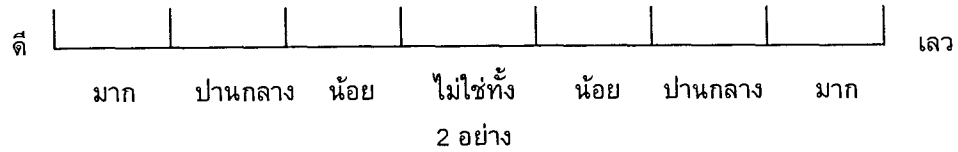
31. การที่เห็นความสำคัญของเด็กปฐมวัยจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่

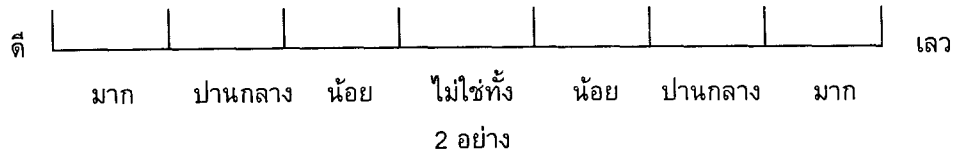
32. การที่มีความเข้าใจพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัยจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย เป็นสิ่งที่

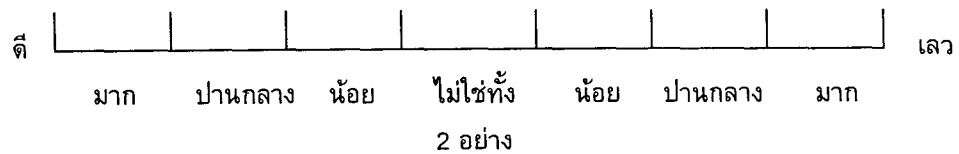
33. การที่สามารถแก้ปัญหาแก้ปัญหของเด็กได้จากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่

34. การที่เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กปฐมวัยจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย เป็นสิ่งที่

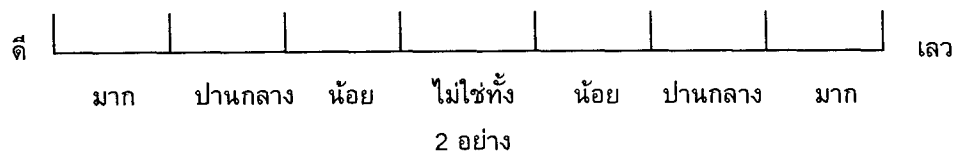
35. การที่สามารถประดิษฐ์สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย เป็นสิ่งที่

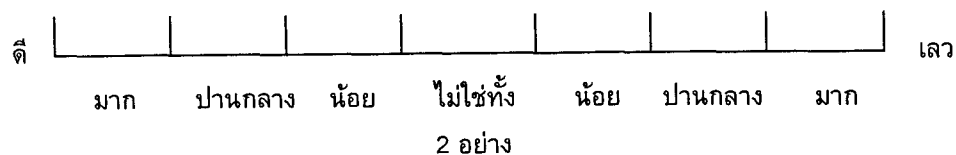
36. การที่สามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัยจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่

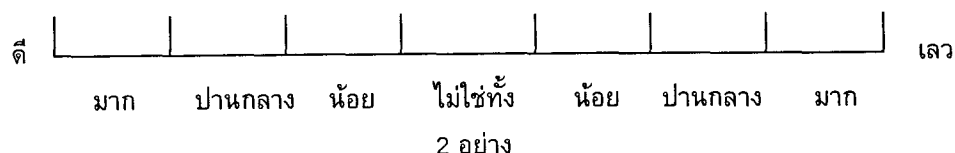
37. การที่ได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ มากขึ้นจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่

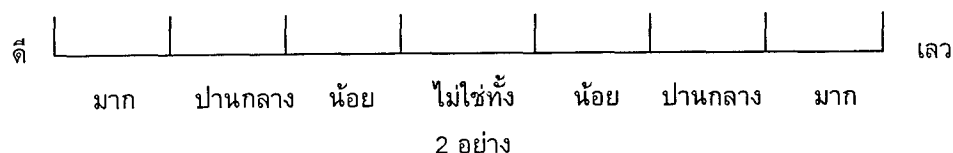
38. การที่ได้รับการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์จากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่

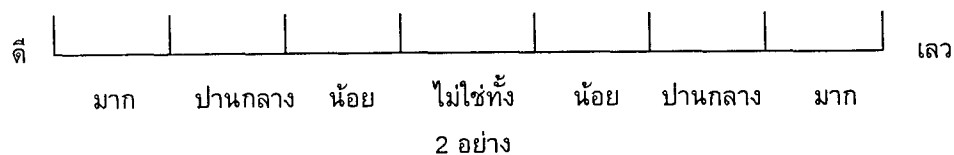
39. การที่มีความใจเย็นในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กมากขึ้นจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่

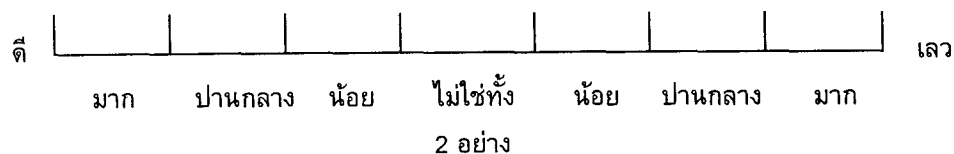
40. การที่พูดจาไพเราะและสุภาพจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่

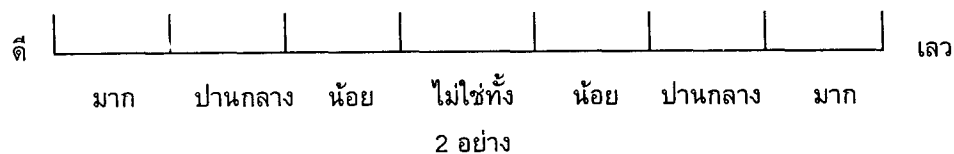
41. การที่มีความเมตตากรุณาต่อเด็กจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่

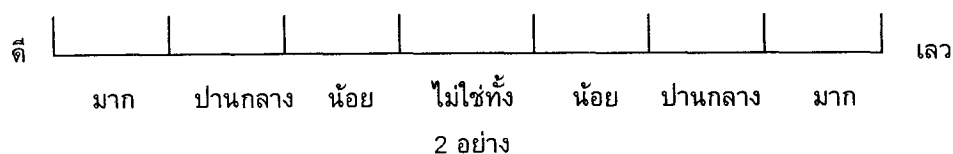
42. การที่แต่งกายสุภาพและเหมาะสมจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่

43. การที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กปฐมวัยจากการเรียนโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่

44. การที่มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่

45. การที่สามารถให้คำปรึกษาแก่เด็กและผู้ปกครองได้จากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นสิ่งที่

ดี เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

46. การที่มีบุคลิกภาพที่ดีและกล้าแสดงออกในที่ชุมชนจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นสิ่งที่

ดี เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

47. การที่มีความขยันและอดทนจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นสิ่งที่

ดี เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

48. การที่มีความรับผิดชอบสูงในการทำงานจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นสิ่งที่

ดี เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

49. การที่เอาใจใส่ต่อเด็กปฐมวัยจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นสิ่งที่

ดี เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

50. การที่เรียนหนักมากกว่าโปรแกรมอื่นในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นสิ่งที่

ดี เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

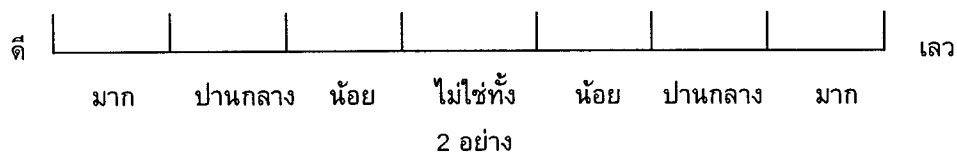
51. การที่ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการครูในอนาคตจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นสิ่งที่

ดี เลว

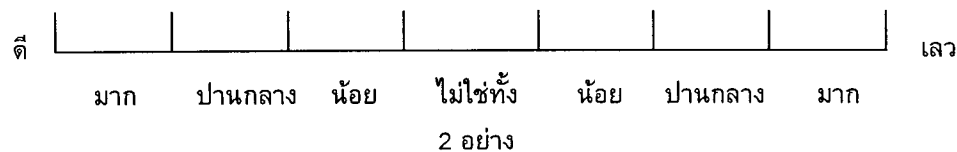
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

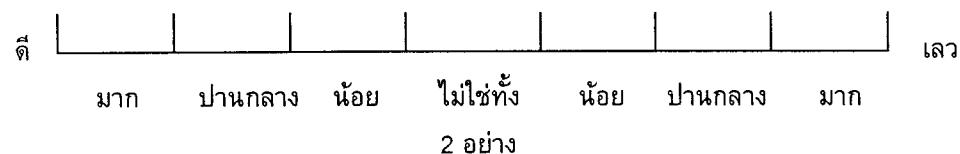
52. การที่มีความรักและศรัทธาในโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย เป็นสิ่งที่

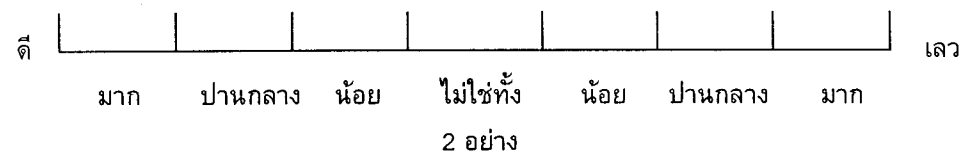
53. การที่ได้รับประสบการณ์ที่ดีและมีคุณค่าจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่

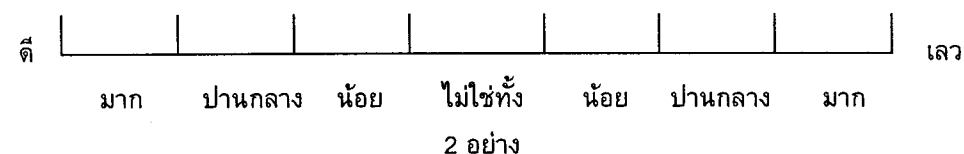
54. การที่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่

55. การที่ในอนาคตมีความก้าวหน้าในการทำงานจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่

56. การที่เป็นที่ยอมรับของสังคมจากการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่

ชุดที่ 3 (AB)

การเรียนรู้โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าเห็นว่า :

57. ดี เลว
58. น่าสนใจ ไม่น่าสนใจ
59. ใฝ่ฝัน ไม่น่าใฝ่ฝัน
60. เหมาะสม ไม่เหมาะสม
61. ชอบ ไม่ชอบ
- 62.ภาคภูมิใจ ไม่ภาคภูมิใจ
63. พอใจ ไม่พอใจ
64. ทำท่าย ไม่ทำท่าย
65. ถูก ผิด
66. มีค่า ไร้ค่า
- มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
- 2 อย่าง

ชุดที่ 4 (NB)

67. แม่ของข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าควรเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

- เป็นไปได้ เป็นไปไม่ได้
- มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
- 2 อย่าง

68. พ่อของข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าควรเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

- เป็นไปได้ เป็นไปไม่ได้
- มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
- 2 อย่าง

69. เพื่อนของข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าควรเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

70. ครูของข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าควรเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

71.ญาติของข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าควรเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

72. พี่ของข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าควรเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

73. บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยคิดว่าข้าพเจ้าควรเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

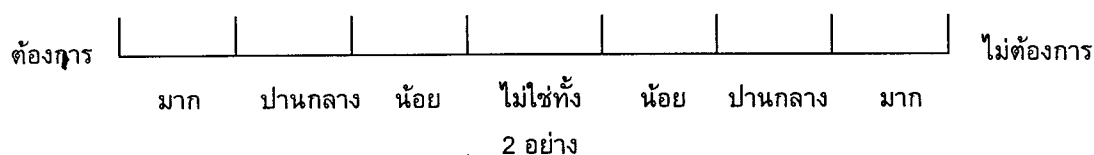
เป็นไปได้								เป็นไปได้
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

ชุดที่ 5 (Mc)

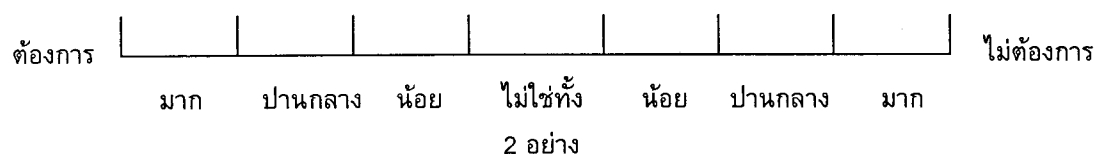
74. ท่านต้องการทำตามสิ่งที่แม่ของท่านต้องการเพียงใดเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

ต้องการ								ไม่ต้องการ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

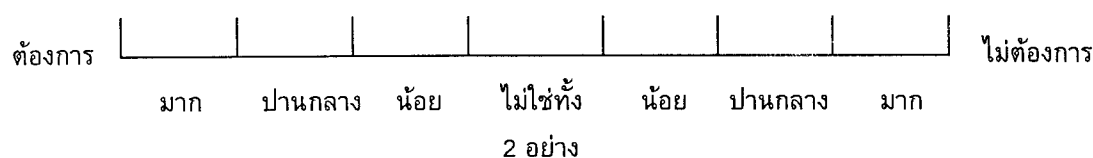
75. ท่านต้องการทำตามสิ่งที่พ่อของท่านต้องการเพียงใดเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

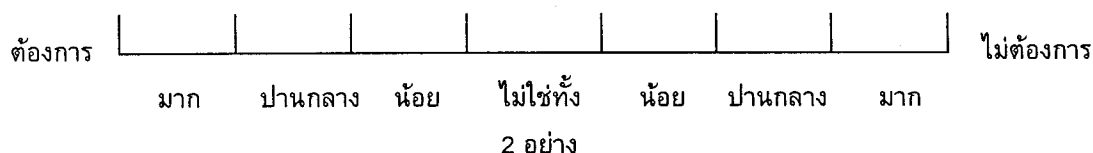
76. ท่านต้องการทำตามสิ่งที่เพื่อนของท่านต้องการเพียงใดเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

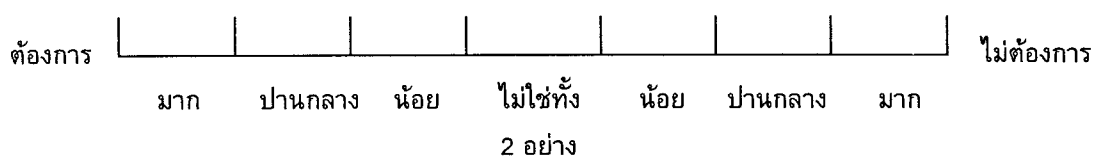
77. ท่านต้องการทำตามสิ่งที่ครูของท่านต้องการเพียงใดเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

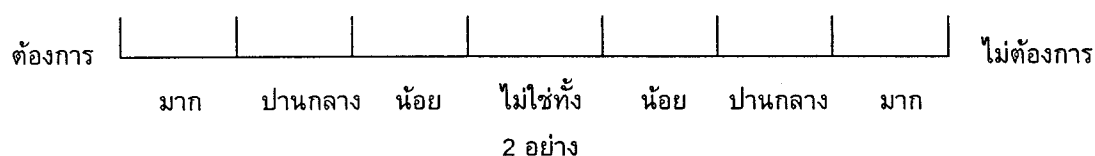
78. ท่านต้องการทำตามสิ่งที่ญาติของท่านต้องการเพียงใดเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

79. ท่านต้องการทำตามสิ่งที่พี่ของท่านต้องการเพียงใดเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

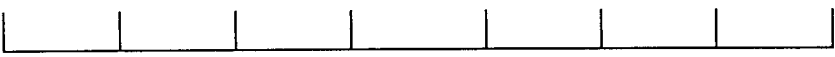

80. ท่านต้องการทำตามสิ่งที่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับตัวท่านต้องการเพียงใดเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

ชุดที่ 6 (SN)

81. ฉันต้องการทำตามความคิดของบุคคลที่มีความสำคัญต่อฉันเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

เป็นไปได้ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

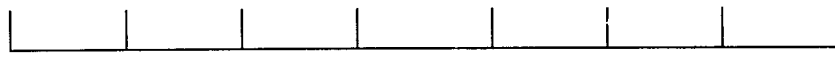
82. ฉันต้องการทำตามความคิดของบุคคลที่ใกล้ชิดกับฉันเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

เป็นไปได้ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

83. ฉันต้องการทำตามความคิดของบุคคลที่สนับสนุนฉันเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ

เป็นไปได้ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

84. ฉันต้องการทำตามความคิดของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่สนับสนุนฉันเกี่ยวกับการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

เป็นไปได้ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

ชุดที่ 7 (1)

การเรียนรู้โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในกลุ่มวิชา

85. ภาษาและการสื่อสารเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้ามีความ :

ตั้งใจ								ไม่ตั้งใจ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

86. มนุษยศาสตร์เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้ามีความ :

ตั้งใจ								ไม่ตั้งใจ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

87. สังคมศาสตร์เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้ามีความ :

ตั้งใจ								ไม่ตั้งใจ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

88. คณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้ามีความ :

ตั้งใจ								ไม่ตั้งใจ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

89. จิตวิทยาพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้ามีความ :

ตั้งใจ								ไม่ตั้งใจ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

90. สื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้ามีความ :

ตั้งใจ								ไม่ตั้งใจ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

91. หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้ามีความ :

ตั้งใจ								ไม่ตั้งใจ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

92. หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้ามีความ :

ตั้งใจ								ไม่ตั้งใจ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

93. การจัดกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับเด็กเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้ามีความ :

ตั้งใจ								ไม่ตั้งใจ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

94. วิชาชีพครูเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้ามีความ :

ตั้งใจ								ไม่ตั้งใจ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

95. ปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้ามีความ :

ตั้งใจ								ไม่ตั้งใจ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2 อย่าง								

ภาคผนวก ง

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
- หนังสือราชการขออนุญาตเก็บข้อมูล

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รศ.นิภา ศรีไพโรจน์

ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ดร.สุพร เข้มแข็ง

ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

อ.สุจิตรา ขาวสำอาง

หัวหน้าโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏสกลนคร จ. สกลนคร

ที่ ทม 1007/ 3554

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏมหาสารคาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายบุญส่ง วงศ์คำ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษามัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ของนักศึกษาในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริมา วิทยุณนันทพงษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด วิทยุณนันทพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยภาคปกติ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 80 คน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ ในระหว่างเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายบุญส่ง วงศ์คำ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๖ ๕๖๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๔ มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏอุดรธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายบุญส่ง วงศ์คำ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ของนักศึกษาในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญนันตพงษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยภาคปกติ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 80 คน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ ในช่วงเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายบุญส่ง วงศ์คำ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 3556

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏเลย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายบุญส่ง วงศ์คำ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ของนักศึกษาในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญนันตพงษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยภาคปกติ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 80 คน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ ในช่วงเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายบุญส่ง วงศ์คำ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๖๖๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏสกลนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายบุญส่ง วงศ์คำ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษามัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับเจตนาในการเรียนสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ของนักศึกษาในกลุ่มสถาบันราชภัฏอีสานเหนือ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภัฏญอนันตพงษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภัฏญอนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยภาคปกติ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 80 คน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเจตนาในการเรียนโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ ในช่วงเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายบุญส่ง วงศ์คำ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นายบุญส่ง วงค์คำ
เกิดวันที่	8 ตุลาคม 2510
สถานที่เกิด	10 หมู่ 10 ต.มาย อ.บ้านม่วง จ. สกลนคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	111 หมู่ 5 ต.ห้วยหลัว อ.บ้านม่วง จ.สกลนคร 47140
สถานที่ทำงาน	สถาบันราชภัฏสกลนคร ต.ธาตุเชิงชุม อ.เมือง จ.สกลนคร 47000 โทรศัพท์ (042) 713571
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2525	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม อ.บ้านม่วง จ.สกลนคร
พ.ศ. 2529	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสว่างศึกษา อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร
พ.ศ. 2538	ค.บ. วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย สถาบันราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2542	กศ.ม. (วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร